Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia Spółka Akcyjna

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta zawierające opinię o sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej sporządzonym na dzień 31 grudnia 2017 r. i za rok obrotowy zakończony tego dnia

© 2018 KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. jest polską spółką komandytową i członkiem sieci KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Cooperative ("KPMG International"), podmiotem prawa szwajcarskiego. Wszelkie prawa zastrzeżone.

SPRAWOZDANIE
NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.
ul. Inflancka 4A
00-189 Warszawa, Polska
Tel. +48 (22) 528 11 00
Faks +48 (22) 528 10 09
kpmg@kpmg.pl

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA („SPRAWOZDANIE")

Dla Rady Nadzorczej Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO Hestia Spółki Akcyjnej

Sprawozdanie z badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO Hestia Spółki Akcyjnej („Jednostka") z siedzibą w Sopocie, ul. Hestii 1, sporządzonego na dzień 31 grudnia 2017 r. i za rok obrotowy zakończony tego dnia („Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej"). Zarząd Jednostki sporządził Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej na podstawie:

- ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1170 z dnia 20 czerwca 2017 r.) („Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej") oraz
- tytułu I rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz. U. UE L.12 z dnia 17 stycznia 2015 r., s.1 z późniejszymi zmianami) („Rozporządzenie")

zwanych dalej łącznie „Podstawą sporządzenia". Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało sporządzone w celu wypełnienia wymogów art. 284 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Odpowiedzialność Zarządu Jednostki

Zarząd Jednostki jest odpowiedzialny za sporządzenie tego Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zgodnie z Podstawą sporządzenia. Zarząd Jednostki jest odpowiedzialny również za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Odpowiedzialność Biegłego Rewidenta

Naszym zadaniem jest, w oparciu o przeprowadzone badanie, wyrażenie opinii o tym Sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej. Nasze badanie przeprowadziliśmy stosownie do wymogów art. 290 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej i wydanego na jej podstawie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji przez firmę audytorską (Dz. U. z 2017 r. poz. 2284 z dnia 8 grudnia 2017 r.) („Rozporządzenie w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej"), oraz Krajowych Standardów Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych

KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., jest polską spółką komandytową i członkiem sieci KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Cooperative ("KPMG International"), podmiotem prawa szwajcarskiego. Wszelkie prawa zastrzeżone. Wydrukowano w Polsce.

KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., a Polish limited liability partnership and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved. Printed in Poland.

Spółka zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

KRS 0000339379
NIP 527-26-15 362
REGON 142078130

Standardów Badania przyjętych uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 r.

Regulacje te nakładają na nas obowiązek postępowania zgodnego z zasadami etyki oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej jest sporządzone, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z Podstawą sporządzenia.

Nasze badanie polegało na przeprowadzeniu procedur mających na celu uzyskanie dowodów badania dotyczących kwot i informacji ujawnionych w Sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej. Wybór procedur badania zależy od naszego osądu, w tym oceny ryzyka wystąpienia istotnego zniekształcenia w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej spowodowanego oszustwem lub błędem. Przeprowadzając ocenę tego ryzyka bierzemy pod uwagę kontrolę wewnętrzną związaną ze sporządzeniem Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej w celu zaplanowania stosownych do okoliczności procedur badania, nie zaś w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności jej działania. Badanie obejmuje również ocenę odpowiedniości stosowanej polityki rachunkowości, zasadności szacunków dokonanych przez Zarząd Jednostki oraz ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO Hestia Spółki Akcyjnej sporządzone na dzień 31 grudnia 2017 r. i za rok obrotowy zakończony tego dnia zostało przygotowane, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z Podstawą sporządzenia.

Podstawa sporządzenia

Nie zgłaszając zastrzeżeń, zwracamy uwagę na podstawę sporządzenia opisaną w Podsumowaniu sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej. Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało sporządzone w celu spełnienia wymogów art. 284 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej i może nie być odpowiednie dla innych celów.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Ogólna charakterystyka Jednostki

Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia Spółka Akcyjna, z siedzibą w Sopocie przy ul. Hestii 1 prowadzi działalność we wszystkich grupach pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych wymienionych w Załączniku do Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej dla działu II. Jednostka została zarejestrowana w dniu 3 lipca 2001 r. w Sądzie Rejonowym Gdańsk-Północ w Gdańsku, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000024812. Kapitał zakładowy Jednostki na dzień 31 grudnia 2017 r. wynosił 196 580 900 złotych.

Stwierdzenie uzyskania od zakładu żądanych informacji, danych, wyjaśnień i oświadczeń

W trakcie badania Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej uzyskaliśmy od Jednostki żądane przez nas informacje, dane, wyjaśnienia i oświadczenia.

Informacje wymagane przez Rozporządzenie w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Zakłady ubezpieczeń są obowiązane przestrzegać wymogów w zakresie wypłacalności określonych przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz tytułu I Rozporządzenia. Za przestrzeganie tych wymogów, w tym w szczególności za ustalenie wartości aktywów dla celów wypłacalności, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności, innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe zobowiązań dla celów wypłacalności, obliczenie kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego wymogu kapitałowego, a także ocenę jakości i wysokości środków własnych zgodnie z określonymi wymogami jest odpowiedzialny Zarząd Jednostki. Naszym zadaniem było zbadanie Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej jako całości. Zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zakres naszego badania obejmował w szczególności procedury badania dotyczące zgodności wyceny i ujmowania aktywów dla celów wypłacalności, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności oraz innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe zobowiązań dla celów wypłacalności, obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego wymogu kapitałowego oraz dokonanej przez Zarząd oceny jakości i wysokości środków własnych zgodnie z Ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz Rozporządzeniem. Celem naszego badania nie było jednakże wyrażenie opinii oddzielnie na ich temat.

W oparciu o przeprowadzone badanie informujemy, że Jednostka na dzień 31 grudnia 2017 r., we wszystkich istotnych aspektach:

- ustaliła wartość aktywów dla celów wypłacalności zgodnie z art. 223 ust. 1 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozdziałem II w tytule I Rozporządzenia;
- ustaliła wartość zobowiązań dla celów wypłacalności innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności zgodnie z art. 223 ust. 2 i 3 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozdziałem II w tytule I Rozporządzenia;
- ustaliła wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności zgodnie z art. 224-235 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozdziałem III w tytule I Rozporządzenia;
- obliczyła kapitałowy wymóg wypłacalności zgodnie z art. 251 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozdziałami V i X w tytule I Rozporządzenia;
- obliczyła minimalny wymóg kapitałowy zgodnie z art. 271-275 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozdziałami VII i X w tytule I Rozporządzenia;
- dokonała oceny jakości środków własnych oraz ustaliła wysokość dopuszczonych środków własnych stanowiących pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności i wysokość dopuszczonych podstawowych środków własnych stanowiących pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego zgodnie z art. 238 i art. 240-248 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej i rozdziałem IV w tytule I Rozporządzenia;
- posiadała dopuszczone środki własne w wysokości nie niższej niż kapitałowy wymóg wypłacalności,
- posiadała dopuszczone podstawowe środki własne w wysokości nie niższej niż minimalny wymóg kapitałowy,

- przedstawiła kompletne wyjaśnienia dotyczące istotnych różnic podstaw i metod stosowanych do wyceny aktywów dla celów wypłacalności, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności, w porównaniu z podstawami i metodami stosowanymi do wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości i pozostałych zobowiązań w rocznym sprawozdaniu finansowym sporządzonym na dzień i za rok zakończony 31 grudnia 2017 r.

W imieniu firmy audytorskiej
KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.
Nr na liście 3546
ul. Inflancka 4A
00-189 Warszawa

.....
Marcin Dymek
Kluczowy biegły rewident
Nr w rejestrze 9899
Komandytariusz, Pełnomocnik

Warszawa, dnia 13 kwietnia 2018 r.

SPRAWOZDANIE
O WYPŁACALNOŚCI I KONDYCJI FINANSOWEJ

ERGO HESTIA®

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej

Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO Hestia SA

na dzień 31 grudnia 2017 roku
i za rok zakończony tego dnia

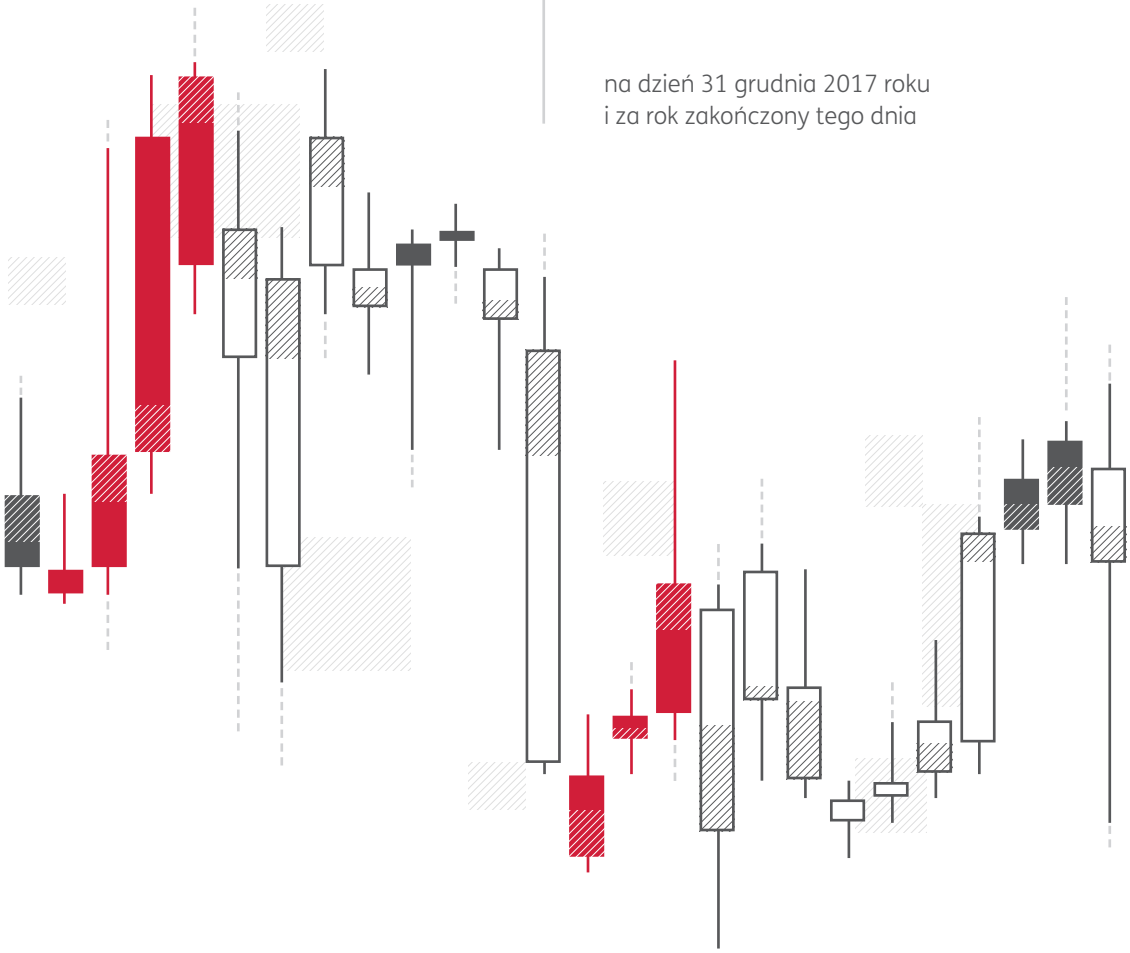

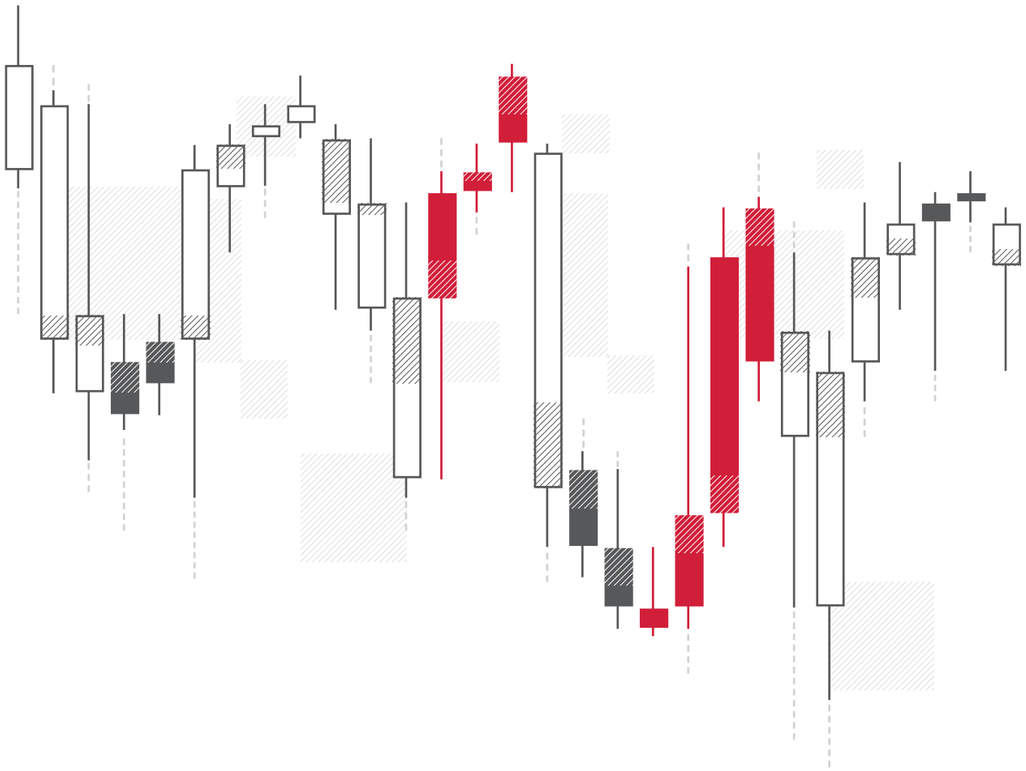

Spis treści

Podsumowanie 4

A. Działalność i wyniki operacyjne 9

A.1. Działalność 10
A.2. Wynik działalności ubezpieczeniowej 11
A.3. Wynik działalności lokacyjnej (inwestycyjnej) 13
A.4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności 16
A.5. Inne informacje 16

B. System zarządzania 19

B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania 20
B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji 26
B.3. System zarządzania ryzykiem 27
B.4. System kontroli wewnętrznej 28
B.5. Funkcja audytu wewnętrznego 29
B.6. Funkcja aktuarialna 30
B.7. Outsourcing 30
B.8. Inne informacje 30

C. Profil ryzyka 33

C.1. Ryzyko aktuarialne (ubezpieczeniowe) 34
C.2. Ryzyko rynkowe 37
C.3. Ryzyko kredytowe 39
C.4. Ryzyko płynności 41
C.5. Ryzyko operacyjne 42
C.6. Pozostałe istotne ryzyka 43
C.7. Inne informacje 43

D. Wycena do celów wypłacalności 45

D.1. Aktywa 46
D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe 52
D.3. Inne zobowiązania 62
D.4. Alternatywne metody wyceny 69
D.5. Inne informacje 70

E. Zarządzanie kapitałem 73

E.1. Środki własne 74
E.2. Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy 78
E.3. Różnice między formułą standardową, a stosowanym modelem wewnętrznym 80
E.4. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności oraz współczynnik wypłacalności 80
E.5. Inne informacje 80

Słownik 82
Spis tabel i rysunków 84
Załączniki 85

Podsumowanie

Dokument ten stanowi Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej za 2017 rok (dalej: Sprawozdanie) Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO Hestia SA (dalej: ERGO Hestia lub Spółka).

Sprawozdanie jest jawne i publikowane po zakończeniu roku obrachunkowego zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej sporządzono na 31 grudnia 2017 roku oraz za okres 12 miesięcy zakończony tego dnia, na podstawie przepisów następujących aktów prawnych: Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku, uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II), Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2452 z dnia 2 grudnia 2015 roku, Rozporządzenie wykonawcze Komisji (EU) 2017/2190 z dnia 24 listopada 2017 roku oraz wytyczne Europejskiego i Krajowego organu nadzoru dotyczące sprawozdawczości i publicznego ujawniania informacji. Dane liczbowe zawarte w tabelach przedstawiono w tysiącach złotych polskich. Ze względu na zaokrąglenia mogą wystąpić różnice pomiędzy poszczególnymi wierszami a sumami kontrolnymi.

Podstawowym celem dokumentu jest upublicznienie danych dotyczących działalności Spółki. Poprzez przejrzystość i jawność informacji Sprawozdanie pozwala wszystkim zainteresowanym uczestnikom rynku na właściwą ocenę kondycji finansowej i wypłacalności Spółki. W Sprawozdaniu ujęto istotne informacje dotyczące działalności i wyników Spółki, systemu zarządzania, profilu ryzyka, wyceny do celów wypłacalności i zarządzania kapitałem.

Model biznesowy ERGO Hestii opiera się na dwóch filarach. Pierwszym z nich jest dywersyfikacja, a drugim – Najwyższy Standard Ochrony. Dywersyfikacja w ramach Spółki obejmuje sprzedaż korporacyjną i detaliczną. Dodatkowo w obszarze detalicznym kluczowe jest dalsze kierowanie konkretnych marek Spółki do wyselekcjonowanych grup klientów. Najwyższy Standard Ochrony dotyczy wysokiej jakości obsługi świadczonej zarówno na etapie rozpoznania potrzeb klienta, jak i posprzedażowym, oraz likwidacji szkody. Efektywność wynikająca z modelu opartego na dywersyfikacji oraz zapewnieniu Najwyższego Standardu Ochrony możliwe są dzięki innowacyjnym i przełomowym inwestycjom digitalizującym procesy ubezpieczeniowe.

Spółka, według stanu na 31 grudnia 2017 roku, zajmuje drugą pozycję na rynku pozostałych ubezpieczeń osobowych i ubezpieczeń majątkowych w Polsce pod względem składki przypisanej brutto. Oferta Spółki obejmuje pełny pakiet ubezpieczeń. Wynik z działalności ubezpieczeniowej podzielono na wynik w liniach komunikacyjnych (ubezpieczenia OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych oraz ubezpieczenia casco pojazdów lądowych – w tym szynowych) oraz wynik w liniach pozakomunikacyjnych (pozostałe grupy według Polskich Standardów Rachunkowości). Przeważającą część portfela stanowią produkty w liniach komunikacyjnych (64 procent). Wynik z działalności ubezpieczeniowej Spółki wyniósł 215 886 tys. zł, w tym w liniach komunikacyjnych 174 052 tys. zł, natomiast w liniach pozakomunikacyjnych 41 834 tys. zł. ERGO Hestia według stanu na 31 grudnia 2017 roku nie posiadała oddziałów za granicą, natomiast notyfikowała organowi nadzoru możliwość wykonywania działalności ubezpieczeniowej w inny sposób niż przez oddział na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Spółka inwestuje środki finansowe, zgodnie z zasadą *ostrożnego inwestora*, w bezpieczne lokaty, w szczególności w dłużne instrumenty Skarbu Państwa. Struktura portfela lokat zapewnia wysoki poziom płynności przy dążeniu do maksymalizacji bezpieczeństwa i rentowności lokowanych środków. Głównie ze względu na niższy wynik dodatni z realizacji lokat (w ramach przychodów z lokat) oraz wyższe niezrealizowane straty z dłużnych papierów wartościowych wynik z działalności lokacyjnej w 2017 roku był niższy niż w roku poprzednim o 17 584 tys. zł. i wyniósł 106 649 tys. zł. Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie zwrotu dochodu stanowiły na koniec 2017 roku 93 procent całkowitej wartości lokat.

W okresie sprawozdawczym w Spółce doszło do zmiany wynikającej z uchwalonej 11 maja 2017 roku Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, która determinowała powołanie nowego składu Rady Nadzorczej i Komitetu do spraw Audytu. Spółka zidentyfikowała również inne istotne zdarzenia, które wpłynęły na jej działalność w 2017 roku, w tym między innymi kontynuację rynkowego wzrostu taryf w ubezpieczeniach komunikacyjnych, wejście w życie 31 grudnia 2016 roku rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego dla zakładów ubezpieczeń dotyczących procesu ustalania i wypłaty zadośćuczynienia z tytułu szkody niemajątkowej z umów ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych czy wejście w życie 1 lipca 2017 roku przepisów uchylających zwolnienie z podatku VAT od usług stanowiących element usługi ubezpieczeniowej świadczonych przez podmioty zewnętrzne.

System zarządzania w Spółce jest adekwatny do charakteru działalności ERGO Hestii. Zapewnia realizację celów strategicznych, a także odpowiednie i efektywne prowadzenie działalności. Gwarancją skutecznego i efektywnego systemu zarządzania Spółki są osoby nadzorujące kluczowe funkcje oraz powoływane wewnętrznie komitety wspierające zarządzanie poszczególnymi obszarami działalności. Efektywność systemu zarządzania jest analizowana zarówno w kontekście realizacji zamierzeń strategicznych i planów rozwojowych, jak i realizacji obowiązków w ramach jednostek organizacyjnych. Na podstawie analiz podejmowane są decyzje pozwalające możliwie jak najlepiej dopasować system zarządzania do profilu działalności Spółki oraz zmieniającego się otoczenia biznesowego. Spółka określiła i wdrożyła zasady dotyczące outsourcingu, natomiast polityka wynagradzania Zarządu, Członków Rady Nadzorczej i pracowników poprzez pełną zgodność Spółki z obowiązującymi przepisami prawa oraz ładem korporacyjnym wraz z uwzględnieniem sytuacji finansowej Spółki odzwierciedla aktualną pozycję Spółki na rynku pracy.

Spółka posługuje się katalogiem ryzyka, w którym wyróżniono siedem kategorii. W ramach określonych kategorii Spółka wyróżnia ryzyka uwzględniane – ryzyko aktuarialne (ubezpieczeniowe), ryzyko rynkowe, ryzyko kredytowe, ryzyko operacyjne przy wyliczaniu kapitałowego wymogu wypłacalności – oraz ryzyka, które uwzględniane są częściowo lub pomijane: ryzyko płynności, ryzyko strategiczne, ryzyko reputacyjne. Spółka definiuje profil ryzyka jako kombinację ekspozycji w powyższych kategoriach wynikającą ze specyfiki działalności. W każdym z wymienionych obszarów ERGO Hestia wycenia ryzyko poprzez ocenę zidentyfikowanych ekspozycji, bada istotne koncentracje oraz wdraża odpowiednie techniki ograniczające zagrożenia. Jednocześnie monitorowanie ryzyka w kategoriach ryzyka aktuarialnego i rynkowego stanowi istotny element strategii działania Spółki.

Ze względu na charakter prowadzonej działalności oraz strukturę portfela w ramach ryzyka aktuarialnego Spółka identyfikuje istotną ekspozycję na ryzyko składki i rezerw, ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko kredytowe. Ekspozycja na ryzyko składki i rezerw wynika z udziału ubezpieczeń OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych (42 procent) w portfelu. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej oraz na kredytowe ryzyko inwestycyjne jest skutkiem udziału instrumentów dłużnych w portfelu lokat (93 procent). Ekspozycja na ryzyko upadku kontrahenta obejmuje głównie należności reasekuracyjne oraz kwoty należne z umów reasekuracji. Spółka nie identyfikuje istotnego ryzyka koncentracji z tytułu opisywanych ekspozycji.

Spółka na 31 grudnia 2017 roku przeprowadziła analizy wrażliwości oraz testy warunków skrajnych. Opierają się one na scenariuszach opracowanych na potrzeby własnej oceny ryzyka i wypłacalności. Żaden z analizowanych scenariuszy nie prowadzi do sytuacji, która zagraża pozycji wypłacalności Spółki.

W okresie sprawozdawczym nie doszło do istotnych zmian w systemie zarządzania ryzykiem i profilu ryzyka Spółki.

ERGO Hestia wycenia wszystkie aktywa inne niż kwoty należne z umów reasekuracji oraz zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać wymienione, przeniesione lub rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji, czyli w wartości godziwej i przy założeniu kontynuacji działalności, tzn. przez okres co najmniej 12 miesięcy od daty bilansowej. Spółka kieruje się hierarchią metod wyceny, zgodnie z którą podstawową metodą jest wycena przy użyciu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów i zobowiązań. Składnik aktywów i zobowiązań jest uważany za notowany na aktywnym rynku, jeśli występuje odpowiednia liczba transakcji, a kwotowane ceny są łatwo i regularnie dostępne oraz reprezentują aktualne i regularnie występujące na rynku transakcje zawierane bezpośrednio między stronami. Jeśli zastosowanie cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów i zobowiązań jest niemożliwe, stosuje się ceny notowane na aktywnych rynkach dla podobnych składników aktywów i zobowiązań, dokonując korekt odzwierciedlających różnice. Jeśli dla takich samych lub podobnych aktywów i zobowiązań brakuje informacji na temat aktualnego i regularnie występującego na rynku obrotu, Spółka stosuje alternatywne metody ustalania wartości godziwej.

Spółka tworzy rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na podstawie wiarygodnych informacji o zawartych umowach ubezpieczenia i reasekuracji, z uwzględnieniem dotychczasowego doświadczenia w zakresie prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Stosowane metody wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych są właściwe i umożliwiają ustalenie ich wartości na poziomie zapewniającym pokrycie bieżących i przyszłych zobowiązań, jakie mogą wyniknąć z zawartych umów ubezpieczenia i umów reasekuracji.

W okresie sprawozdawczym nie doszło do istotnych zmian w stosowanych zasadach ujmowania i wyceny aktywów oraz zobowiązań.

Na 31 grudnia 2017 roku aktywa wyniosły 7 929 012 tys. zł, co stanowi wzrost o 1 225 229 tys. zł w porównaniu ze stanem na 31 grudnia 2016 roku. Jego powodem był głównie wpływ nowych środków z działalności ubezpieczeniowej.

W porównaniu ze stanem na 31 grudnia 2016 roku zobowiązania wzrosły o 838 294 tys. zł i wyniosły 6 069 749 tys. zł. W tym zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wyniosły 853 126 tys. zł, co stanowi zmianę o 148 447 tys. zł. Jej powodem był głównie wzrost rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na 31 grudnia 2017 wyniosły 5 216 623 tys. zł i składały się w 63 procentach z najlepszego oszacowania rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia, w 32 procentach z najlepszego oszacowania rezerwy składek i w 4 procentach z marginesu ryzyka. W porównaniu ze stanem na 31 grudnia 2016 roku wzrosły o 689 847 tys. zł, w tym głównie w ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych (wzrost o 338 575 tys. zł), w pozostałych ubezpieczeniach pojazdów (wzrost o 148 618 tys. zł) oraz w ubezpieczeniach od ognia i innych szkód rzeczowych (wzrost o 92 138 tys. zł).

Spółka jest częścią silnego finansowo międzynarodowego koncernu ubezpieczeniowego ERGO, należącego do jednego z największych reasekuratorów na świecie, Munich Re. Poziom pokrycia wymogu kapitałowego podlega regularnej ocenie, jest monitorowany i kontrolowany w ramach zdefiniowanego systemu monitorowania i wczesnego ostrzegania. Na 31 grudnia 2017 roku wartość SCR dla poszczególnych kategorii wynosiła odpowiednio:

- dla ryzyka w ubezpieczeniach innych niż na życie 1 443 652 tys. zł,
- dla ryzyka rynkowego 193 950 tys. zł,
- dla ryzyka operacyjnego 145 331 tys. zł,
- dla ryzyka w ubezpieczeniach zdrowotnych 137 127 tys. zł,
- dla ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta 103 281 tys. zł,
- dla ryzyka w ubezpieczeniach na życie – 23 650 tys. zł.

Efekt dywersyfikacji wyniósł – 327 999 tys. zł.

Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR wynosił 136 procent, natomiast do MCR 296 procent. W okresie sprawozdawczym Spółka odnotowała istotny przyrost dopuszczonych środków własnych oraz SCR. Dopuszczone środki własne na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności oraz dopuszczone środki własne na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego wzrosły w stosunku do 31 grudnia 2016 roku głównie w kategorii 1 – nieograniczonej. Zmiana o 382 080 tys. zł w obu przypadkach wynika ze wzrostu nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami i spowodowana jest głównie wpływem nowych środków z działalności ubezpieczeniowej.

Na potrzeby własnej oceny ryzyka i wypłacalności Spółka przeprowadziła analizę weryfikującą, czy założenia formuły standardowej leżące u podstaw wyliczeń kapitału na ryzyko są adekwatne dla profilu ryzyka Spółki i czy ewentualne odchylenia są istotne. Nie stwierdzono istotnych odchyleń mogących negatywnie wpłynąć na wystarczalność kapitału wyliczonego w formule standardowej. Spełnienie wymogów kapitałowych narzuconych przez formułę standardową zapewnia więc poziom wypłacalności na bezpiecznym poziomie, zgodnie z założeniami standardu Wypłacalność II.

Szczegółowe informacje na temat działalności i kondycji finansowej Spółki zawarto w kolejnych rozdziałach.

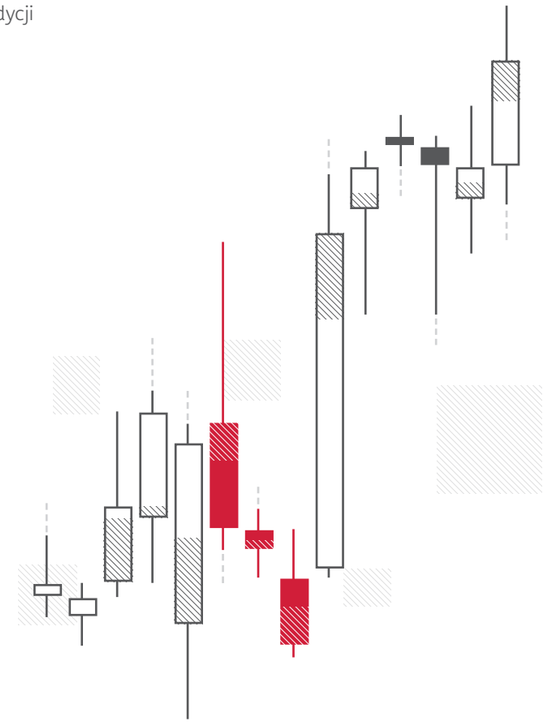

A.

Działalność i wyniki operacyjne

A. DZIAŁALNOŚĆ I WYNIKI OPERACYJNE

A.1. DZIAŁALNOŚĆ

Poniżej przedstawiono informacje rejestrowe dla działalności Spółki.

Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia Spółka Akcyjna z siedzibą w Sopocie
ul. Hestii 1, 81-731 Sopot
NIP: 585-000-16-90
Krajowy Rejestr Sądowy nr KRS 0000024812 Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego Wysokość kapitału zakładowego: 196.580.900 zł. Kapitał został opłacony w całości.

Jedynym akcjonariuszem Spółki jest:
ERGO International AG
Victoriaplatz 1
40198 Düsseldorf, Niemcy

Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA wchodzi w skład międzynarodowego koncernu ubezpieczeniowego ERGO, należącego do jednego z największych reasekuratorów na świecie, Munich Re.

Centralny organ administracji rządowej sprawujący nadzór nad Spółką to:
Komisja Nadzoru Finansowego
Plac Powstańców Warszawy 1
00-030 Warszawa
Telefon: (48) 22 262-50-00
E-mail: knf@knf.gov.pl

Organem prawnym odpowiedzialnym za nadzór nad jedynym akcjonariuszem Spółki jest:
Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht
Graurheindorfer
53117 Bonn, Niemcy
Telefon: (49) 0228/4108-0
E-mail: poststelle@bafin.de

Biegłym rewidentem wskazanym do badania tego sprawozdania jest Marcin Dymek, nr ewidencyjny 9899, działający w imieniu firmy audytorskiej:
KPMG Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa
ul. Inflancka 4A
00-189 Warszawa
Telefon: (48) 22 528-11-00
E-mail: kpmg@kpmg.pl

Rysunek 1. **Struktura akcjonariatu**

Oto istotne zdarzenia, jakie w okresie sprawozdawczym wywarły wpływ na działalność ERGO Hestii:

- Kontynuacja rynkowego wzrostu taryf w ubezpieczeniach komunikacyjnych, skutkująca zwiększeniem rentowności ubezpieczeń.
- Negatywny wpływ zjawisk pogodowych (intensywne opady deszczu) na wynik techniczny.
- Wejście w życie 31 grudnia 2016 roku rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego dla zakładów ubezpieczeń dotyczących procesu ustalania i wypłaty zadośćuczynienia z tytułu szkody niemajątkowej z umów ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych dotyczącej ostrożnego i stabilnego zarządzania procesem ustalania i wypłaty zadośćuczynień oraz przyjęcie 15 grudnia 2017 roku przez Sejm projektu Ustawy o dystrybucji ubezpieczeń (IDD). ERGO Hestia w 2017 roku dostosowała procesy i narzędzia do wymagań związanych z wprowadzonymi przepisami.
- Wejście w życie 1 lipca 2017 roku przepisów uchylających zwolnienie z VAT usług stanowiących element usługi ubezpieczeniowej świadczonych przez podmioty zewnętrzne. Regulacja wprowadziła zmianę polegającą na likwidacji zwolnienia z podatku usług świadczonych przez podmioty trzecie na rzecz Spółki, w tym usługi likwidacji szkód.
- Zmiany wynikające z uchwalonej 11 maja 2017 roku Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym. Zamiana regulacji zdeterminowała również wprowadzenie w Spółce zmian w strukturach Rady Nadzorczej i Komitetu do spraw Audytu.
- Poprawa wyniku technicznego i wyniku finansowego w dalszym ciągu pozwoliła Spółce skupić się na realizacji projektów strategicznych.

A.2. WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ

Spółka prowadzi działalność ubezpieczeniową na terenie Rzeczpospolitej Polskiej. Na 31 grudnia 2017 nie posiadała oddziałów. Spółka wykonuje działalność ubezpieczeniową w inny sposób niż przez oddział na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej, tj. na terenie wybranych krajów Unii Europejskiej, w ramach swobody świadczenia usług, którą to działalność notyfikowała organowi nadzoru.

Wynik działalności ubezpieczeniowej Spółki ukształtował się na poziomie 215 886 tys. zł i był wyższy o 179 245 tys. zł od wyniku działalności ubezpieczeniowej osiągniętego w 2016 roku. Wynik działalności ubezpieczeniowej podzielono na wynik w liniach komunikacyjnych (ubezpieczenia OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych oraz ubezpieczenia casco pojazdów lądowych – w tym szynowych) oraz wynik w liniach pozakomunikacyjnych (pozostałe grupy wg PSR).

W liniach komunikacyjnych wynik ukształtował się na poziomie 174 052 tys. zł i był wyższy o 224 284 tys. zł w porównaniu do roku poprzedniego. W liniach pozakomunikacyjnych natomiast wynik ukształtował się na poziomie 41 834 tys. zł i był niższy o 45 039 tys. zł w porównaniu do roku poprzedniego. Wynik działalności ubezpieczeniowej jest wyższy niż wynik roku ubiegłego głównie z uwagi na wzrost rentowności w liniach komunikacyjnych przy kontynuacji rynkowego wzrostu taryf a także z uwagi na wyższą sprzedaż.

Tabela 1. **Wyniki działalności ubezpieczeniowej w podziale na istotne linie biznesowe w tys. zł**

Wyszczególnienie	Pozycje z Załącznika nr 2	01.01.2017-31.12.2017	Linie komunikacyjne	Linie pozakomunikacyjne	01.01.2016-31.12.2016[1]	Linie komunikacyjne	Linie pozakomunikacyjne
		C0200	C0040 + C0050	pozostałe[2]			
Składka przypisana brutto	R0110 + R0120 + R0130	5 434 946	3 490 654	1 944 292	4 285 447	2 539 960	1 745 488
Udział reasekuratora w składce	R0140	899 298	603 125	296 173	898 702	327 943	570 759
Zmiana stanu rezerw składek na udziale własnym	-	745 466	390 087	355 379	198 678	255 792	-57 113
Składki na udziale własnym	R0300	3 790 182	2 497 442	1 292 739	3 188 068	1 956 225	1 231 842
Wypłacone odszkodowania brutto	-	2 463 602	1 781 922	681 681	2 401 099	1 673 548	727 552
Udział reasekuratora w odszkodowaniach	-	417 301	210 945	206 356	402 975	116 354	286 621
Zmiana stanu rezerw na odszkodowania na udziale własnym	-	314 023	234 645	79 378	21 312	9 565	11 747
Odszkodowania na udziale własnym	-	2 360 325	1 805 622	554 702	2 019 436	1 566 759	452 677
Premie i rabaty dla ubezpieczonych na udziale własnym	-	3 418	1 764	1 654	9 575	790	8 785
Koszty akwizycji	-	1 309 926	501 174	808 752	1 115 041	368 601	746 439
Koszty administracyjne	-	159 158	102 226	56 933	154 314	88 217	66 098
Prowizje reasekuracyjne	-	307 631	116 190	191 441	186 331	46 434	139 897
Koszty działalności ubezp. na udziale własnym	-	1 161 454	487 209	674 244	1 083 023	410 384	672 640
Przychody z lokat netto przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	31 889	29 746	2 143	17 198	16 003	1 195
Inne przychody techniczne	-	43 564	28 052	15 512	39 555	22 754	16 801
Inne koszty techniczne	R1200	134 609	86 478	48 131	117 256	67 188	50 068
Saldo pozostałych przychodów i kosztów technicznych	-	-91 045	-58 426	-32 619	-77 701	-44 434	-33 267
Zmiana stanu rezerwy na wyrównanie szkodowości	-	-10 058	114	-10 172	-21 112	94	-21 206
Wynik techniczny	-	215 886	174 052	41 834	36 641	-50 232	86 874
wskaźnik kosztów netto	-	31%	20%	52%	34%	21%	55%
szkodowość netto	-	62%	72%	43%	63%	80%	37%
wskaźnik zespolony netto	-	93%	92%	95%	97%	101%	91%

[1] Dane doprowadzone do porównywalności ze względu na połączenie Spółki ze spółką zależną ProContact Sp. z o.o. w dniu 28 lutego 2017 roku
[2] od C0010 do C0030 oraz od C0060 do C0160

Szczegółowe dane w zakresie składki przypisanej i zarobionej znajdują się w *Załączniku 2 Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych (S.05.01.02).*

A.3. WYNIK DZIAŁALNOŚCI LOKACYJNEJ (INWESTYCYJNEJ)

W 2017 roku przychody z lokat (wraz z niezrealizowanymi zyskami z lokat) kształtowały się na poziomie 140 869 tys. zł, natomiast koszty działalności lokacyjnej (wraz z niezrealizowanymi stratami na lokatach) wyniosły 34 221 tys. zł. Wynik z działalności lokacyjnej w 2017 roku wyniósł 106 649 tys. zł i był niższy niż w roku poprzednim o 17 584 tys. zł, przede wszystkim z uwagi na niższy wynik dodatni z realizacji lokat (w ramach przychodów z lokat) oraz wyższe niezrealizowane straty z dłużnych papierów wartościowych.

Głównym składnikiem wyniku z działalności lokacyjnej w 2017 roku były przychody z dłużnych papierów wartościowych.

Spółka nie inwestuje w sekurytyzowane instrumenty finansowe.

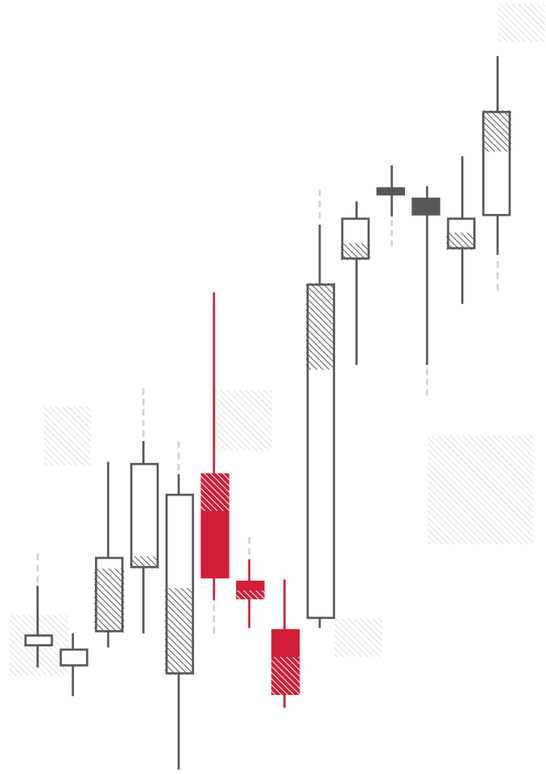

Tabela 2. **Wynik z działalności inwestycyjnej wg PSR w tys. zł**

Wynik z działalności lokacyjnej	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Przychody z lokat	**137 719**	**146 407**
Przychody z lokat w nieruchomości	2 155	2 296
Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	2 042	2 308
z udziałów i akcji	0	0
z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	2 042	2 308
z pozostałych lokat	0	0
Przychody z innych lokat finansowych	130 279	115 040
z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	0	2
z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	128 547	113 074
z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	198	498
z pozostałych lokat	1 534	1 467
Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	0	0
Wynik dodatni z realizacji lokat	3 243	26 762
z lokat w nieruchomości	0	117
z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	189	1 131
z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	3 042	25 210
z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	12	304
Niezrealizowane zyski z lokat	**3 150**	**7 577**
z lokat w jednostkach podporządkowanych	163	0
z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	2 987	7 534
z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	0	43
Koszty działalności lokacyjnej	**8 069**	**13 370**
Koszty utrzymania nieruchomości	1 696	1 642
Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	6 353	6 253
Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	0	66
z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	0	66
Wynik ujemny z realizacji lokat	19	5 409
z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	0	638
z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	0	86
z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	19	4 685
Niezrealizowane straty na lokatach	**26 152**	**16 381**
z lokat w jednostkach podporządkowanych	0	538
z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	26 152	14 109
z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	0	1 735

Głównym składnikiem zysków i strat ujętych bezpośrednio w kapitale własnym w 2017 roku były niezrealizowane zyski i niezrealizowane straty z dłużnych papierów wartościowych.

Tabela 3. **Informacja na temat zysków i strat ujętych bezpośrednio w kapitale własnym wg PSR w tys. zł**

Kapitał z aktualizacji wyceny - lokaty	31.12.2017	31.12.2016
Kapitał z aktualizacji wyceny, w tym:	**24 962**	**-24 594**
Niezrealizowane zyski	**35 352**	**17 645**
z lokat w jednostkach podporządkowanych	659	708
z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	283	0
z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	34 410	16 937
Niezrealizowane straty	**10 390**	**42 239**
z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	10 390	42 239

Głównym składnikiem lokat Spółki są dłużne papiery wartościowe, których udział w całkowitej wartości lokat na koniec 2017 roku wyniósł 93 procent.

Rysunek 2. **Struktura lokat**

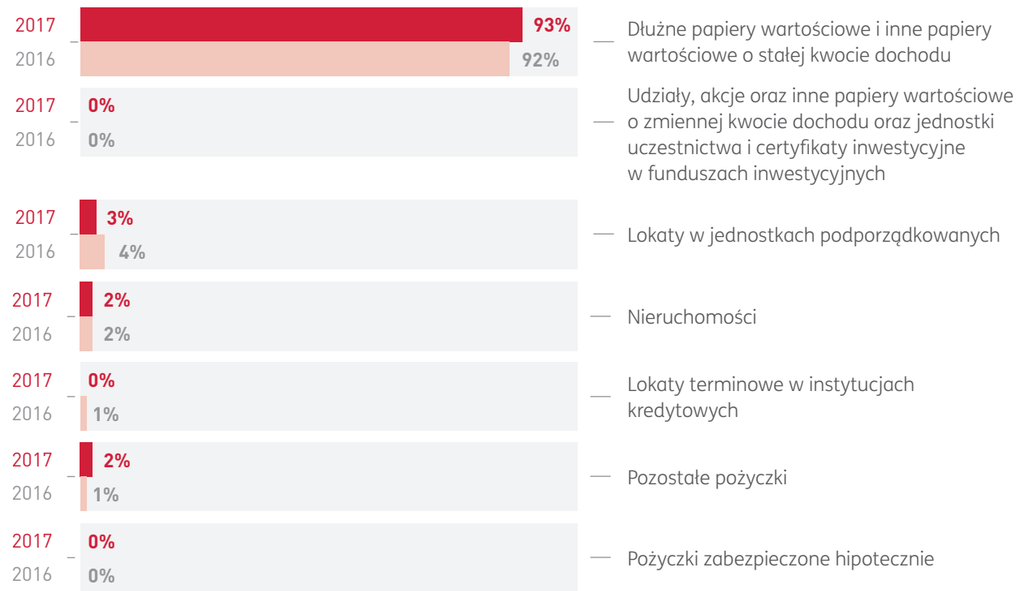

A.4. WYNIKI Z POZOSTAŁYCH RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI

Pozostałe przychody operacyjne w 2017 roku ukształtowały się na poziomie 85 202 tys. zł, nie zmieniły się istotnie i były o 710 tys. zł niższe niż w 2016 roku. W *Tabeli* 4 przedstawione przychody związane są głównie z likwidacją szkód obcych.

Pozostałe koszty operacyjne w 2017 roku kształtowały się na poziomie 130 893 tys. zł i stanowią głównie koszty likwidacji szkód obcych oraz podatek od niektórych instytucji finansowych. Pozostałe koszty operacyjne były o 3 017 tys. zł wyższe niż w 2016 roku, głównie w wyniku wyższego podatku od niektórych instytucji finansowych.

Spółka nie posiada istotnych umów leasingu finansowego i operacyjnego.

Tabela 4. **Pozostałe przychody i koszty operacyjne wg PSR w tys. zł**

Wyszczególnienie	01.01.2017 - 31.12.2017	* 01.01.2016 – 31.12.2016
Pozostałe przychody operacyjne	85 202	85 912
Pozostałe koszty operacyjne	130 893	127 876

* Dane doprowadzone do porównywalności ze względu na połączenie Spółki ze spółką zależną ProContact Sp. z o.o. w dniu 28 lutego 2017 roku

A.5. INNE INFORMACJE

Wszelkie istotne informacje w zakresie tego rozdziału ujęto w Sprawozdaniu.

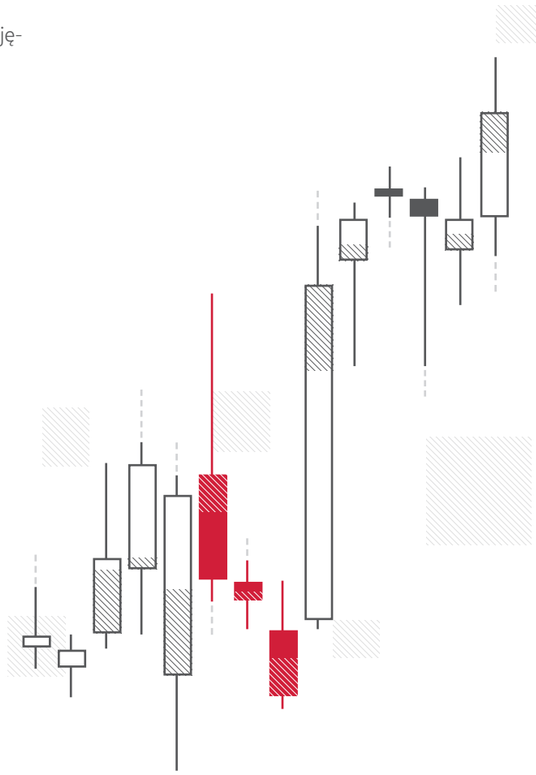

B.

System
zarządzania

B. SYSTEM ZARZĄDZANIA

B.1. INFORMACJE OGÓLNE O SYSTEMIE ZARZĄDZANIA

Organami Spółki są:
- Walne Zgromadzenie,
- Rada Nadzorcza,
- Zarząd.

Walne Zgromadzenie

Walne Zgromadzenie jest najwyższą władzą Spółki. Do jego kompetencji należą obowiązki opisane w kodeksie spółek handlowych, w tym w szczególności:
- rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania zarządu z działalności spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz udzielenie absolutorium członkom organów spółki z wykonania przez nich obowiązków,
- postanowienia dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązywaniu spółki lub sprawozdania zarządu albo nadzoru,
- zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
- zawarcie pomiędzy spółką dominującą a spółką zależną umowy o zarządzanie spółką zależną lub przekazywanie zysku przez taką spółkę.

Nabycie i zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości nie wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia.

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności.

Od 1 stycznia do 6 października 2017 roku Rada Nadzorcza działała jako organ trzyosobowy w składzie:
- Thomas Schöllkopf (Przewodniczący Rady Nadzorczej),
- Thomas Schirmer (Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej),
- Jürgen Schmitz (Członek Rady Nadzorczej).

Od 7 października do 31 grudnia 2017 roku Rada Nadzorcza działała jako organ pięcioosobowy w składzie:
- Monika Sebold-Bender (Przewodnicząca Rady Nadzorczej),
- Cornelius Alexander Ankel (Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej),
- Deniss Sazonovs (Członek Rady Nadzorczej),
- Wojciech Kostrzewa (Członek Rady Nadzorczej),
- Janusz Reiter (Członek Rady Nadzorczej).

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy w szczególności:
- wybór członków Zarządu,
- ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki, rocznego sprawozdania finansowego Spółki w zakresie zgodności tych sprawozdań z księgami i dokumentami Spółki, jak i ze stanem faktycznym,
- zatwierdzenie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń,
- wybór biegłego rewidenta przeprowadzającego badanie sprawozdania finansowego Spółki, sporządzonego zgodnie z przepisami o rachunkowości oraz sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej,
- zatwierdzanie wybranych dokumentów i regulaminów Spółki,
- wyrażanie zgody na wykonywanie określonych czynności przez Zarząd.

Rada Nadzorcza wykonuje swoje obowiązki kolegialnie. Może jednak delegować swoich członków, by samodzielnie pełnili określone czynności nadzorcze. Przewodniczący Rady Nadzorczej zwołuje jej posiedzenia, określając termin i porządek obrad. Pod nieobecność Przewodniczącego Rady Nadzorczej lub przy braku możliwości sprawowania funkcji uprawnienia te przysługują Wiceprzewodniczącemu. Rada Nadzorcza może powoływać spośród swoich członków komisje i komitety do wykonywania określonych czynności nadzorczych. Mogą być one powoływane czasowo lub w celu stałego zajmowania się określonymi dziedzinami działalności Spółki.

Ponieważ od 1 stycznia do 6 października 2017 roku Rada Nadzorcza działała jako organ trzyosobowy, Spółka powierzyła jej pełnienie funkcji komitetu audytu w rozumieniu art. 86 Ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym. Od 7 października 2017 roku Komitet do spraw Audytu upoważniony został, na podstawie art. 390 par. 1 Kodeksu spółek handlowych, do pełnienia w imieniu Rady Nadzorczej następujących czynności nadzorczych:
- ustalania dorocznych planów kontroli oraz bieżących kontroli w Spółce, zlecanych w imieniu Rady Nadzorczej,
- jednoczesnego określania zakresu poszczególnych kontroli objętych dorocznym planem kontroli i bieżącą kontrolą oraz składu zespołów kontrolnych, przy czym do składu takiego zespołu musi być oddelegowany jeden z członków Komitetu do spraw Audytu, w charakterze osoby przewodniczącej pracom zespołu kontrolnego.

Komitet do spraw Audytu jednocześnie pełni rolę komitetu audytu w rozumieniu Ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym. Odpowiada więc jej wymaganiom i realizuje obowiązki określone we wspomnianej Ustawie, w tym w szczególności:
- przedstawia Radzie Nadzorczej opinię w sprawie oceny sprawozdania Zarządu z działalności Spółki, rocznego sprawozdania finansowego Spółki oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej Spółki, w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami Spółki oraz ze stanem faktycznym,
- opracowuje i przyjmuje w formie Uchwały:
  1) politykę wyboru biegłego rewidenta lub firmy audytorskiej do przeprowadzania badania sprawozdania finansowego Spółki za kolejny rok obrotowy,
  2) politykę świadczenia usług niebędących takim badaniem przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej,
  3) procedurę wyboru firmy audytorskiej,
- przedstawia Radzie Nadzorczej rekomendację dotyczącą powołania biegłego rewidenta lub firmy audytorskiej w zakresie opisanym w politykach, o których mowa w pkt. 1) i 2) powyżej,
- kontroluje, monitoruje i ocenia niezależność biegłego rewidenta lub firmy audytorskiej,
- wyraża zgodę na świadczenie przez biegłego rewidenta dozwolonych usług niebędących badaniem rocznego sprawozdania finansowego.

Większość członków trzyosobowego komitetu, w tym jego przewodniczący, jest niezależna.

W strukturach Rady Nadzorczej działa komisja do spraw Zarządu. W jej skład wchodzą trzy osoby, w tym przewodniczący. Do kompetencji komisji należy przedstawianie Radzie Nadzorczej opinii między innymi w sprawach:
- powoływania członków Zarządu, w tym Prezesa Zarządu i Wiceprezesa Zarządu (lub Wiceprezesów),
- określenia liczby członków Zarządu danej kadencji, wyboru członków Zarządu, w tym Prezesa i Wiceprezesa (lub Wiceprezesów), ustalania zasad ich zatrudniania i wynagradzania,
- akceptacji projektu Regulaminu Zarządu.

W strukturach Rady Nadzorczej działa Komisja do spraw finansowych. W jej skład wchodzą trzy osoby, w tym przewodniczący. Do kompetencji komisji należy przedstawianie Radzie Nadzorczej opinii w sprawach:
- wyrażania zgody Rady Nadzorczej na zawieranie przez Spółkę umów z członkami Rady Nadzorczej,
- wyrażania zgody Rady Nadzorczej na dokonywanie przez Zarząd wybranych czynności spośród określonych w Statucie Spółki.

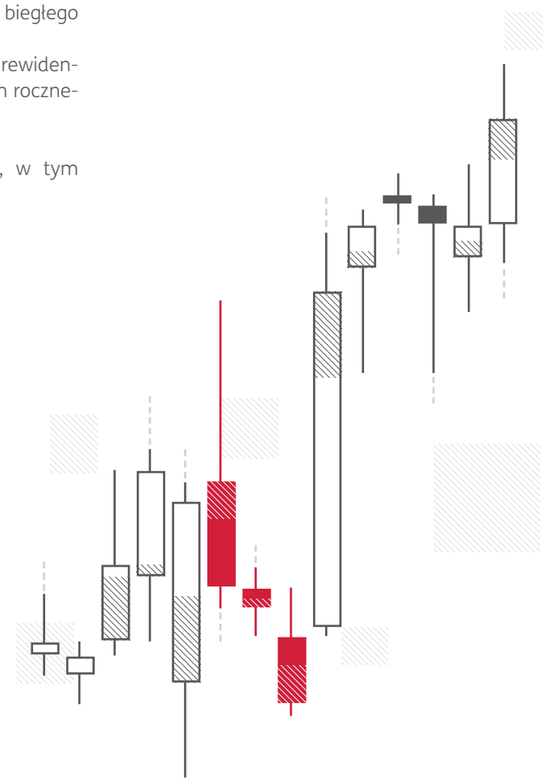

Zarząd

Czteroosobowy Zarząd realizuje wszelkie uprawnienia w zakresie zarządzania Spółką, działając na podstawie przepisów prawa, a w szczególności Kodeksu spółek handlowych, Statutu Spółki, Regulaminu Zarządu Spółki oraz uchwał Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej. Reprezentuje również Spółkę na zewnątrz. W strukturze organizacyjnej Spółki wyodrębniono cztery obszary działalności, którymi kierują poszczególni członkowie Zarządu:

- Pion Prezesa Zarządu,
- Pion Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych i Organizacyjnych,
- Pion Wiceprezesa Zarządu ds. Marketingu i Sprzedaży,
- Pion Członka Zarządu ds. Ubezpieczeń Korporacyjnych.

W zakresie przysługujących im kompetencji Członkowie Zarządu Spółki samodzielnie podejmują decyzje, informując się wzajemnie o wszystkich ważniejszych działaniach realizowanych w ramach własnych pionów. Decyzje, które wpływają lub mogą mieć wpływ na więcej niż jeden pion organizacyjny, podejmują w porozumieniu odpowiadający za nie Członkowie Zarządu. W przypadku rozbieżności opinii sprawa jest rozstrzygana przez Zarząd w drodze uchwały.

Piotr Maria Śliwicki
Prezes Zarządu

Zarządza Sopockim Towarzystwem Ubezpieczeń ERGO Hestia SA i Sopockim Towarzystwem Ubezpieczeń na Życie ERGO Hestia SA od początku ich działalności. Podczas VII Insurance Forum w kwietniu 2016 roku odebrał Nagrodę Specjalną 25-lecia za kreowanie rozwoju sektora ubezpieczeniowego. To dowód uznania dla stworzenia od podstaw firmy, która według składki przypisanej brutto zajmuje obecnie pozycję wicelidera rynku ubezpieczeń majątkowych w Polsce. Członkowie kapituły podkreślili osobistą rolę Prezesa ERGO Hestii w procesie wdrażania wielu innowacji, które z czasem stały się standardem dla całej branży ubezpieczeniowej w Polsce.

Wcześniej otrzymał również m.in. tytuły „Człowieka Dekady Polskich Ubezpieczeń" i „Człowieka 15-lecia Polskich Ubezpieczeń". Za wkład w rozwój polskiego rynku ubezpieczeń wyróżniono go Złotym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. Jest inicjatorem i współtwórcą Komisji Dobrych Praktyk Polskiej Izby Ubezpieczeń i przewodniczącym jej pierwszego składu w latach 2009-2014.

Od 2007 roku zasiada w zarządzie Polsko-Niemieckiej Izby Przemysłowo-Handlowej. W latach 2010-2014 był prezesem tej największej w Polsce bilateralnej izby gospodarczej, a obecnie jest jej prezydentem honorowym. Jako jedyny Polak w historii został zaproszony do udziału w elitarnym Rendez-Vous de Septembre Association w Monte Carlo, najważniejszym światowym forum branży ubezpieczeniowo-reasekuracyjnej.

Jest mecenasem wielu przedsięwzięć w dziedzinie odpowiedzialności społecznej biznesu, m.in. Nagrody Znaku i Hestii im. księdza Józefa Tischnera. Z jego inicjatywy powstały dwie fundacje: Fundacja ERGO Hestii na rzecz integracji zawodowej osób niepełnosprawnych Integralia oraz Fundacja Artystyczna Podróż Hestii, wspierająca rozwój młodej polskiej sztuki.

Do kluczowych zadań i kompetencji Prezesa Zarządu należy:

a) kierowanie pracami Zarządu,
b) budowanie należytej ochrony prawnej interesów Spółki oraz warunków do prowadzenia działalności przez Spółkę, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa poprzez m.in. funkcję zgodności,
c) kierowanie pracami podległego pionu, w tym:
   - kształtowanie polityki personalnej Spółki,
   - organizacja i zarządzanie procesem likwidacji szkód,
   - utworzenie i monitorowanie systemu audytu wewnętrznego,
   - zarządzanie powierzonymi przez Zarząd detalicznymi liniami biznesu i segmentami klienta.

Małgorzata Makulska
Wiceprezes Zarządu ds. Marketingu i Sprzedaży

Współtworzyła od podstaw ERGO Hestię. Jako dyrektor Przedstawicielstwa w Gliwicach przez lata budowała pozycję Spółki na Śląsku, rozwijając obszar ubezpieczeń korporacyjnych.

Od 1995 roku pełni funkcję Wiceprezesa ERGO Hestii. Odpowiada za strategię, rozwój i działanie sieci sprzedaży oraz aktywności marketingowe wicelidera polskiego rynku ubezpieczeń majątkowych pod względem składki przypisanej brutto. Należy do rad nadzorczych Fundacji Artystyczna Podróż Hestii oraz spółek grupy ERGO na Litwie i w Estonii. Współtworzyła Fundację ERGO Hestia na rzecz integracji zawodowej osób niepełnosprawnych Integralia. Odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi oraz odznaką Polskiej Izby Ubezpieczeń „Za zasługi dla ubezpieczeń".

Do kluczowych zadań i kompetencji Wiceprezesa Zarządu ds. Marketingu i Sprzedaży należy:

a) osiąganie przewagi konkurencyjnej poprzez kształtowanie pozytywnego wizerunku Spółki oraz konsekwencję w realizowaniu strategii marketingowej,
b) maksymalizacja sprzedaży ubezpieczeń zgodnie ze strategią przyjętą przez Zarząd,
c) kierowanie pracami podległego pionu, w tym:
   - zarządzanie siecią dystrybucyjną,
   - zarządzanie komunikacją wewnętrzną i zewnętrzną, promocją i reklamą oraz działaniami marketingowymi,
   - koordynowanie działań związanych z wdrażaniem nowych produktów oferowanych za pośrednictwem dedykowanych kanałów dystrybucji oraz zarządzanie jakością.

Grzegorz Szatkowski
Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych i Organizacyjnych

Współtworzył Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA i Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie ERGO Hestia SA od początku ich działalności, odpowiadając za ich finanse, organizację oraz zarządzanie ryzykiem.

Za dokonania zawodowe odznaczony Złotym i Srebrnym Krzyżem Zasługi, Medalem XV-lecia Polskiej Izby Ubezpieczeń oraz odznaką Polskiej Izby Ubezpieczeń „Za zasługi dla ubezpieczeń".

Do kluczowych zadań i kompetencji Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych i Organizacyjnych należy:

a) zarządzanie finansami i majątkiem Spółki,
b) odpowiedzialność za sprawne funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem w Spółce,
c) nadzór nad prawidłową realizacją funkcji aktuarialnej w Spółce, w tym dotyczącą ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
d) zapewnienie środków technicznych i organizacyjnych dla prawidłowego i bezpiecznego zarządzania danymi przetwarzanymi przez Spółkę.

Adam Roman
Członek Zarządu ds. Ubezpieczeń Korporacyjnych

Z Sopockim Towarzystwem Ubezpieczeń ERGO Hestia SA związany jest od 1993 roku. Przez wiele lat odpowiadał za reasekurację, uczestnicząc pośrednio w underwritingu i rozwoju portfela ubezpieczeń przemysłowych. Od 2007 roku zasiada w Zarządzie ERGO Hestii. Nadzoruje ubezpieczenia korporacyjne, reasekurację i zarządzanie aktywami. W 2009 roku dołączył również do Zarządu Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie ERGO Hestia SA.

Do kluczowych zadań i kompetencji Członka Zarządu ds. Ubezpieczeń Korporacyjnych należy kierowanie pracami podległego pionu, w tym:

a) zarządzanie powierzonymi przez Zarząd korporacyjnymi liniami biznesu i segmentami klienta,
b) tworzenie strategii Spółki w zakresie reasekuracji i nadzór nad jej realizacją,
c) kreowanie polityki zarządzania aktywami Spółki, w tym rekomendowanie Zarządowi i podejmowanie decyzji dotyczących zarządzania aktywami, służących rentownemu i bezpiecznemu lokowaniu środków.

Spółka identyfikuje kluczowe funkcje opisane poniżej.

Funkcja zgodności – jej umiejscowienie w strukturze organizacyjnej Spółki (bezpośrednia podległość Prezesowi Zarządu) zapewniające odpowiednią niezależność operacyjną oraz prawa i uprawnienia określono w legislacji wewnętrznej. Opisano je w rozdziale *B.4. System kontroli wewnętrznej*. Funkcja zgodności dysponuje odpowiednimi, zapewnionymi przez Prezesa Zarządu, adekwatnymi do skali działalności Spółki zasobami, które pozwalają skutecznie realizować zadania funkcji oraz zapewniać odpowiednie wsparcie Spółki w jej bieżącej i długofalowej działalności. Osobą nadzorującą funkcję zgodności jest Gerard Bisewski (Dyrektor Biura Zarządu). Jego obowiązki polegają na nadzorze nad realizacją zadań wykonywanych przez funkcję zgodności, w tym między innymi nad identyfikacją i oceną ryzyk związanych z niezachowaniem zgodności, oceną możliwych skutków planowanych lub wprowadzanych zmian w prawie oraz nad doradzaniem Zarządowi i Radzie Nadzorczej Spółki oraz jej pracownikom w zakresie zachowania zgodności z przepisami prawa krajowego, regulacjami organów nadzorczych, wytycznymi wewnętrznymi oraz szeroko rozumianą etyką działalności Spółki.

Funkcja aktuarialna – jej umiejscowienie w strukturze organizacyjnej Spółki zapewniające odpowiednią niezależność operacyjną (niezależna jednostka organizacyjna w pionie Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych i Organizacyjnych) oraz prawa i uprawnienia określono w legislacji wewnętrznej. Opisano je w rozdziale *B.6. Funkcja aktuarialna*. Funkcja aktuarialna dysponuje odpowiednimi, zapewnionymi przez Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych i Organizacyjnych, adekwatnymi do skali działalności Spółki zasobami, które pozwalają skutecznie realizować zadania funkcji oraz zapewnić odpowiednie wsparcie Spółki w jej bieżącej i długofalowej działalności. Aktuariuszem nadzorującym funkcję aktuarialną jest Jarosław Bobkowski (Dyrektor Biura Aktuarialnego). Jego obowiązki polegają na nadzorze nad realizacją zadań wykonywanych przez funkcję aktuarialną, w tym między innymi nad koordynacją ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności, nad zapewnieniem adekwatności metodologii i stosowanych modeli oraz założeń przyjętych do ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności i oceną jakości wykorzystywanych w tym celu danych, nad informowaniem odpowiednich organów o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności, a także innymi czynnościami, opisanymi w rozdziale *B.6. Funkcja aktuarialna*.

Funkcja audytu wewnętrznego – jej umiejscowienie w strukturze organizacyjnej Spółki zapewniające jej odpowiednią niezależność operacyjną (niezależna jednostka organizacyjna w pionie Prezesa Zarządu) oraz prawa i uprawnienia określono w legislacji wewnętrznej. Opisano je rozdziale *B.5. Funkcja audytu wewnętrznego*. Funkcja audytu wewnętrznego dysponuje odpowiednimi, zapewnionymi przez Prezesa Zarządu, adekwatnymi do skali działalności Spółki zasobami, które pozwalają skutecznie realizować zadania funkcji oraz zapewnić odpowiednie wsparcie Spółki w jej bieżącej i długofalowej działalności. Osobą nadzorującą Funkcję Audytu Wewnętrznego jest Grzegorz Człowiekowski (Dyrektor Biura Audytu Wewnętrznego). Jego obowiązki polegają na nadzorze nad realizacją zadań wykonywanych przez audyt wewnętrzny, w tym między innymi na nadzorze nad prowadzeniem oceny procesów: zarządzania ryzykiem, kontroli i ładu organizacyjnego i przyczynianiem się do poprawy ich działania oraz na nadzorze nad wsparciem organizacji w osiąganiu celów poprzez zapewnienie o skuteczności wymienionych procesów (opis w rozdziale *B.5. Funkcja audytu wewnętrznego)*.

Funkcja zarządzania ryzykiem – jej umiejscowienie w strukturze organizacyjnej Spółki zapewniające jej odpowiednią niezależność operacyjną (niezależna jednostka organizacyjna w pionie Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych i Organizacyjnych) oraz prawa i uprawnienia określono w legislacji wewnętrznej. Opisano je w rozdziale *B.3. System zarządzania ryzykiem*. Funkcja zarządzania ryzykiem dysponuje odpowiednimi, zapewnionymi przez Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych i Organizacyjnych, adekwatnymi do skali działalności Spółki zasobami, które pozwalają skutecznie realizować zadania funkcji oraz zapewnić odpowiednie wsparcie Spółki w jej bieżącej i długofalowej działalności. Osobą nadzorującą funkcję zarządzania ryzykiem jest Marcin Pachałko (Dyrektor Biura Ryzyka). Jego obowiązki polegają na nadzorze nad realizacją zadań w zakresie czynności związanych z zarządzaniem ryzykiem w Spółce, w tym między innymi na nadzorze nad kontrolą ogólnej sytuacji ryzyka Spółki oraz nad wczesnym rozpoznawaniem istotnych czynników ryzyka (opis w rozdziale *B.3. System zarządzania ryzykiem*).

W ramach Spółki mogą być powoływane komitety wspierające zarządzanie poszczególnymi obszarami jej działalności. Ich pracom przewodzą Członkowie Zarządu lub wskazane osoby, które raportują prace bezpośrednio nadzorującemu Członkowi Zarządu. Oto najważniejsze komitety obecnie funkcjonujące w Spółce, powołane na podstawie uchwał Zarządu Spółki:

- Komitet ds. zarządzania ryzykiem, którego strategicznym celem jest nadzór nad procesami zarządzania ryzykiem w Spółce,
- Komitet zarządzania aktywami i pasywami, którego strategicznym celem jest koordynacja zarządzania aktywami i pasywami w celu minimalizacji ryzyka niedopasowania struktury aktywów do zobowiązań oraz istotnych ryzyk związanych z inwestycjami,
- Komitet NATCAT, którego strategicznym celem jest koordynacja identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania ryzyk katastroficznych, w tym powodzi oraz definiowanie odpowiednich scenariuszy reakcji na zdarzenia związane z realizacją ryzyka.

Zasady raportowania

Podstawową zasadą raportowania w Spółce jest raportowanie bezpośrednio do przełożonego w ramach podległości dyscyplinarnej. W przypadku określonych zdarzeń oraz stanowisk i funkcji Spółka stosuje odmienne ścieżki raportowania dotyczące podległości funkcjonalnej. Rada Nadzorcza na każdym posiedzeniu (Rada Nadzorcza odbywa co najmniej 6 posiedzeń w ciągu roku, określonych w harmonogramie posiedzeń Rady na dany rok) otrzymuje od Zarządu raport z bieżącej działalności, obejmujący uzgodniony z nią zakres informacji, służący sprawowaniu skutecznego nadzoru nad działalnością Spółki. Dodatkowe raporty i informacje przygotowywane są zgodnie z aktualnym zapotrzebowaniem Rady Nadzorczej. Jedyny akcjonariusz Spółki otrzymuje informacje w formie i stopniu szczegółowości uzgodnionym ze Spółką.

Polityka wynagradzania Zarządu

Polityka wynagradzania Zarządu ustalana jest zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz ładem korporacyjnym i uwzględnia sytuację finansową Spółki. Wynagrodzenie Członka Zarządu jest finansowane i wypłacane ze środków Spółki. Struktura wynagradzania Zarządu opiera się na pogłębionej analizie i korelacji zakresu odpowiedzialności, doświadczenia, umiejętności i kompetencji Członków Zarządu. Celem polityki wynagradzania Zarządu jest wsparcie realizacji zarówno krótko, jak i długoterminowej strategii biznesowej Spółki oraz jej jedynego akcjonariusza.

Wynagrodzenie całkowite Członków Zarządu podzielone jest na część stałą i część zmienną. Spółka zapewnia odpowiednie zrównoważenie składników wynagrodzenia. Komponenty zmiennej części uposażenia, stanowiącej większą ze składowych wynagrodzenia, umożliwiają odpowiednie nagradzanie i promowanie realizacji określonych celów finansowych i operacyjnych, przy jednoczesnym zapewnieniu zgodności z wszelkimi mającymi zastosowanie do Spółki wymogami prawnymi i regulacyjnymi oraz zachowaniu rozsądnego i efektywnego zarządzania ryzykiem (w tym unikania podejmowania nadmiernego ryzyka względem decyzji krótkoterminowych - komponenty wynagrodzenia zmiennego w równych częściach odnoszą się do realizacji celów zarówno krótko- jak i długoterminowych). Na wysokość wynagrodzenia zmiennego kluczowy wpływ ma ocena pracy Członków Zarządu z uwzględnieniem czynników takich jak:

- realizacja kluczowych wskaźników wydajnościowych Spółki,
- skuteczność realizowanych działań, w tym adekwatności przyjmowanego ryzyka,
- pozycja kapitałowa Spółki.

Wynagrodzenie zmienne Członków Zarządu w 2017 roku stanowiły:

- nagroda roczna,
- premia uznaniowa,
- długoterminowe programy motywacyjne.

Polityka wynagradzania Rady Nadzorczej

29 grudnia 2017 roku ustalono nową wysokość wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej. Członkowie niezależni Rady Nadzorczej otrzymują stałe miesięczne wynagrodzenie wypłacane ze środków Spółki. Jego wysokość odpowiada praktyce rynkowej dotyczącej wynagrodzeń w sektorze instytucji finansowych, w tym w innych krajowych zakładach ubezpieczeń i ich grupach kapitałowych. Członkowie niezależni nie otrzymują wynagrodzenia zmiennego zależnego od wyników Spółki. Pozostali Członkowie Rady Nadzorczej zrezygnowali z prawa do otrzymywania wynagrodzenia i swoją działalność realizują bez otrzymywania uposażenia ze strony Spółki.

Pozostałe informacje na temat polityki wynagrodzenia kluczowych funkcji

Spółka nie ma dodatkowych programów emerytalno-rentowych lub programów wcześniejszych emerytur dla Członków Zarządu, Rady Nadzorczej czy osób nadzorujących kluczowe funkcje.

Prawa do wynagrodzenia członków organu zarządzającego nie zmieniły się wobec poprzedniego okresu sprawozdawczego.

Polityka wynagradzania pracowników

Zgodnie z obowiązującym w Spółce regulaminem wynagradzania pracownicy otrzymują wynagrodzenie za pracę odpowiadające rodzajowi wykonywanej pracy, kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także ilości i jakości świadczonej pracy. Wysokość wynagrodzenia zasadniczego jest ustalana indywidualnie w każdym przypadku, w ramach określonych w regulaminie wynagradzania, w oparciu o ocenę i rekomendację przełożonego, uwzględniającą między innymi:

- analizę umiejętności, kwalifikacji, kompetencji pracownika i jego doświadczenie zawodowe,
- ilość i jakość wykonywanej pracy,
- zajmowane stanowisko,
- zaangażowanie w wykonywane zadania i postawę pracownika wobec pracy,
- aktualną sytuację na rynku pracy.

Podstawowe znaczenie w wynagradzaniu pracowników Spółki mają stałe składniki wynagrodzenia. Dodatkowo w przypadku wybranych grup pracowników Spółka stosuje zmienne składniki wynagrodzenia o charakterze regulaminowym (prowizje) i uznaniowym (premie), mające charakter rozliczeniowy i motywacyjny.

W 2017 roku Spółka nie zrealizowała istotnych transakcji z akcjonariuszem, Członkami Zarządu czy Rady Nadzorczej.

Zasady określone w ramach systemu zarządzania spełniają następujące kryteria:
- są wzajemnie dopasowane i spójne,
- są zgodne z realizowaną strategią,
- jasno określają cele, do których realizacji mają się przyczynić,
- jasno określają zadania, które należy wykonać,
- jasno określają osoby lub funkcje odpowiedzialne za ich realizację,
- jasno określają procesy i procedury sprawozdawcze, które należy stosować,
- wskazują zobowiązanie odpowiednich jednostek organizacyjnych do przekazywania funkcjom kluczowym informacji o wszelkich faktach o istotnym znaczeniu dla wypełnianych przez nich obowiązków.

Efektywność systemu zarządzania jest analizowana zarówno w kontekście realizacji zamierzeń strategicznych i planów rozwojowych, jak i realizacji obowiązków w ramach jednostek organizacyjnych. Na podstawie analiz podejmowane są decyzje, które pozwalają możliwie jak najlepiej dopasować system zarządzania do profilu działalności Spółki oraz zmieniającego się otoczenia biznesowego.

W świetle powyższego należy ocenić, iż Spółka posiada system zarządzania adekwatny do charakteru, skali i złożoności ryzyk charakterystycznych dla swojej działalności.

B.2. WYMOGI DOTYCZĄCE KOMPETENCJI I REPUTACJI

Kompetencje każdej osoby pełniącej kluczową funkcję w Spółce ocenia się przed mianowaniem jej na dane stanowisko oraz w każdej sytuacji, w której konieczna jest ponowna ocena. Odpowiada za to wybrany organ Spółki (wymienione w rozdziale *B.1 Informacje ogólne o systemie zarządzania*), który mianuje osobę realizującą zadania w ramach kluczowych funkcji. Oceny lub powtórnej oceny dokonuje specjalna komisja, w skład której wchodzą między innymi pracownicy funkcji zgodności oraz spraw personalnych. Wyniki i najważniejsze elementy oceny są dokumentowane.

Ocena kompetencji obejmuje weryfikację takich elementów jak:
- historia zatrudnienia,
- referencje,
- wykształcenie,
- kwalifikacje zawodowe pod kątem danego stanowiska.

Ocena kompetencji opiera się na zdefiniowanym zakresie wiedzy, doświadczenia i kwalifikacji wymaganych w związku z przydzielonymi obowiązkami.

Oceniając reputację osoby pełniącej kluczową funkcję, bierze się pod uwagę jej uczciwość potwierdzoną działaniami w sferze zawodowej i osobistej. Należy przy tym uwzględnić wszelkie wątpliwości natury kryminalnej, finansowej i nadzorczej. W tym celu osoby ubiegające się o stanowiska w ramach kluczowych funkcji w Spółce muszą przedstawić zaświadczenie o niekaralności, wydane przez odpowiedni organ administracji państwowej lub oświadczenie o niekaralności składane pod rygorem odpowiedzialności karnej, a także oświadczenie o prowadzonych postępowaniach sądowych, oświadczenie o udziale w zarządach i radach nadzorczych innych spółek oraz o innych aktywnościach, które trzeba przeanalizować pod kątem ewentualnego konfliktu interesów.

Kompetencje i reputacja osób pełniących kluczowe funkcje są oceniane w terminie wyznaczonym przez specjalną komisję. Ocenę osób realizujących zadania w ramach kluczowych funkcji, Spółka przygotowuje na podstawie decyzji specjalnej komisji lub w jednej z następujących sytuacji:
- przedłużenie umowy o pracę z osobą pełniącą kluczową funkcję,
- istotna zmiana w zakresie obowiązków i wymogów na stanowisku w ramach kluczowej funkcji.

B.3. SYSTEM ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Spółka uchwałą Zarządu wdrożyła system zarządzania ryzykiem. Jest on zintegrowany ze strukturą organizacyjną Spółki oraz procesami decyzyjnymi z uwzględnieniem osób pełniących kluczowe funkcje. Spółka w ramach systemu zarządzania ryzykiem realizuje procesy mające na celu określanie, pomiar i monitorowanie ryzyka, na które może być narażona na poziomie indywidulanym oraz zagregowanym. Dzieli się on na tak zwane trzy linie obrony. Pierwszą z nich stanowią funkcje operacyjne odpowiedzialne za podejmowanie decyzji w zakresie zarządzania portfelem produktowym i inwestycyjnym Spółki. Drugą linią obrony jest funkcja zarządzania ryzykiem odpowiedzialna za nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem oraz wspieranie pierwszej linii obrony w realizowaniu powierzonych zadań. Funkcja zarządzania ryzykiem odpowiada za utrzymanie, rozwijanie i raportowanie w ramach systemu zarządzania ryzykiem. Trzecią linię obrony stanowi natomiast funkcja audytu wewnętrznego, odpowiedzialna za niezależną ocenę funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem oraz wskazywanie obszarów wymagających poprawy.

Rysunek 3. **System zarządzania ryzykiem**

Spółka uchwałą Zarządu wdrożyła funkcję zarządzania ryzykiem oraz powołała osobę ją nadzorującą – Dyrektora Biura Ryzyka. Funkcja ta jest realizowana w ramach pionu Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych i Organizacyjnych. Obejmuje zadania w zakresie koordynacji czynności związanych z zarządzaniem ryzykiem, kontroli ogólnej sytuacji ryzyka Spółki oraz wczesnego rozpoznawania istotnych czynników ryzyka. Ponadto realizuje zadania doradcze dla Zarządu Spółki w zakresie podejmowania decyzji obarczonych ryzykiem oraz monitoruje efektywność systemu zarządzania ryzykiem.

Spółka posługuje się katalogiem ryzyka, w którym wyróżniono siedem kategorii:
- ryzyko aktuarialne (ubezpieczeniowe),
- ryzyko rynkowe,
- ryzyko kredytowe,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko płynności,
- ryzyko strategiczne,
- ryzyko reputacyjne.

Spółka definiuje profil ryzyka jako kombinację powyższych kategorii wynikającą ze specyfiki prowadzonej przez nią działalności.

W celu efektywnego i ciągłego określania, mierzenia, monitorowania, sterowania oraz raportowania ryzyka Spółka na poziomie indywidualnym wdrożyła cykl zarządzania ryzykiem. Tworzą go cztery obszary opisane poniżej.

Rysunek 4. **Cykl zarządzania ryzykiem**

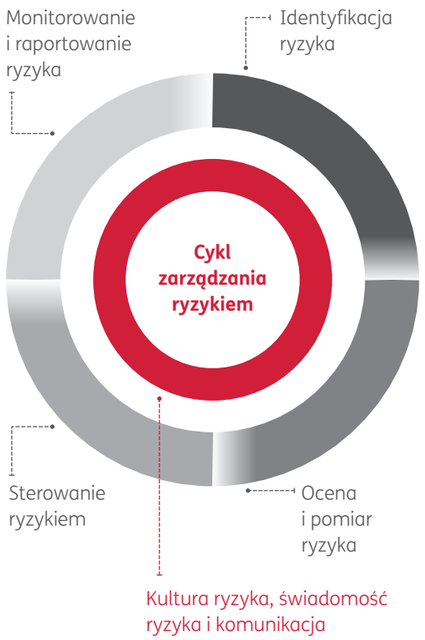

Identyfikacja
Identyfikacja ryzyka polega na wykrywaniu, rozpoznawaniu i rejestrowaniu istotnych dla Spółki ryzyk, które mogą wpływać na realizację strategicznych celów Spółki.

Ocena i pomiar
Ocena i pomiar ryzyka polega na szczegółowym zrozumieniu ryzyka. Zasadniczo obejmuje rozważanie wpływu oraz prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka.

Sterowanie
Sterowanie ryzykiem polega na określeniu przez Spółkę właściwej reakcji na zidentyfikowane ryzyko, z uwzględnieniem relacji korzyści i kosztów.

Monitorowanie i raportowanie
Monitorowanie ryzyka polega na zapewnieniu aktualnej informacji o samym ryzyku oraz skuteczności działań podejmowanych w ramach sterowania nim. Przez raportowanie ryzyka należy rozumieć regularne przekazywanie informacji o zarządzaniu ryzykiem na podstawie z góry zdefiniowanych wymagań (wewnętrznych oraz zewnętrznych).

Spółka zdefiniowała i wdrożyła proces decyzyjny oparty na analizie ryzyka. Uwzględniają ją istotne tematy kierowane do decyzji Zarządu Spółki. Funkcja zarządzania ryzykiem w ramach zadań doradczych ma prawo przedłożyć rekomendację do Zarządu Spółki dotyczącą proponowanych środków sterowania ryzykiem. Podejmując decyzję, Zarząd Spółki ustosunkowuje się do rekomendacji funkcji zarządzania ryzykiem.

W ramach zintegrowanego ze strukturą organizacyjną systemu zarządzania ryzykiem Spółka wdrożyła proces własnej oceny ryzyka i wypłacalności (dalej: ORSA). Jego głównym celem jest zagregowana ocena ryzyka, na jakie może być narażona Spółka. ORSA jest weryfikowana, zatwierdzana oraz raportowana co najmniej raz w roku. Wyniki przeprowadzonego procesu podsumowane są w raporcie ORSA, zatwierdzanym przez Zarząd Spółki. Zawarte w nim wnioski stanowią punkt odniesienia między innymi w procesie decyzyjnym oraz planistycznym Spółki.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem Spółka opracowała strategię, która zakłada monitorowanie poniższych celów:
- utrzymania silnej kondycji finansowej,
- ochrony i wzrostu wartości dla akcjonariusza,
- ochrony reputacji.

System zarządzania ryzykiem wiąże się ściśle z procesem zarządzania kapitałem w Spółce. Prowadzony monitoring obejmuje analizę wpływu podejmowanych działań na środki własne, kapitał na ryzyko i w konsekwencji – wypłacalność Spółki.

B.4. SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

System kontroli wewnętrznej został ustanowiony przez Zarząd Spółki. Stanowi on kluczowy element ładu korporacyjnego obowiązującego w Spółce. System kontroli wewnętrznej opiera się na koncepcji trzech linii obrony. Obejmuje wszystkie poziomy Spółki oraz procesy powierzone w drodze outsourcingu. System kontroli wewnętrznej jest stosowany w celu zapewnienia, że realizowane procesy biznesowe działają skutecznie oraz, że regulacje wewnętrzne i zewnętrzne są przestrzegane. Biuro Audytu Wewnętrznego przeprowadza audyty systemu kontroli wewnętrznej we wszystkich procesach oraz na poziomie organizacji kontroli wewnętrznej, zgodnie z planami rocznymi i wieloletnimi audytu.

Funkcja Zgodności

Spółka utworzyła funkcję zgodności, obejmującą oficera ds. zgodności i obszar zgodności, ulokowane w Biurze Zarządu. Jej zadaniem jest wspomaganie Zarządu w opracowywaniu i wdrażaniu działań organizacyjnych niezbędnych dla zapewnienia zachowania Spółki zgodnego z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Funkcja zgodności działa tym samym na rzecz harmonizacji zachowania Spółki oraz jej pracowników z głównymi wewnętrznymi zasadami, a także z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań prawnych i biznesowych. Oto cztery kluczowe zadania realizowane przez funkcję zgodności:
- kontrola: systematyczna identyfikacja i ocena ryzyk związanych z niezachowaniem zgodności z obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi,
- wczesne ostrzeganie: ocena możliwych skutków planowanych lub wprowadzanych zmian w prawie,
- doradztwo: doradzanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej Spółki oraz jej pracownikom w zakresie zachowania zgodności z obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi,
- nadzór: nadzór nad zachowaniem zgodności z przepisami prawa i przyjętymi normami prowadzenia działalności.

Funkcja zgodności realizuje swoje zadania samodzielnie i niezależnie. Dysponuje nieograniczonym prawem do informacji dotyczących istotnych zadań związanych z zapewnieniem zgodności, obejmujących wszystkie struktury Spółki.

Funkcja zgodności w miarę potrzeb Spółki, nie rzadziej jednak niż raz w roku, przeprowadza przegląd ustanowionych zasad i planów zapewnienia zgodności z przepisami, uwzględniających wszystkie obszary działalności Spółki oraz ich ekspozycje na ryzyko związane z potencjalnym brakiem przestrzegania przepisów.

W okresie sprawozdawczym nie zmieniły się istotne zasady zapewniające zgodność z przepisami.

B.5. FUNKCJA AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

Funkcję audytu wewnętrznego wdrożono uchwałą Zarządu, powołującą Biuro Audytu Wewnętrznego. Jego dyrektor ma bezpośredni i nieograniczony dostęp do Zarządu.

Audyt wewnętrzny wspiera Zarząd Spółki w monitoringu jej działań, w szczególności zaś w kontroli wewnętrznego systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej oraz pozostałych kluczowych funkcji (zgodności, zarządzania ryzykiem i aktuarialnej). Funkcja audytu wewnętrznego podlega administracyjnie Prezesowi Zarządu, któremu raportuje wyniki pracy. Równocześnie zapewnione jest właściwe raportowanie do Rady Nadzorczej Spółki (reprezentowanej przez Komitet do spraw Audytu).

Zarówno dyrektor, jak i pracownicy audytu wewnętrznego są świadomi krajowych i międzynarodowych standardów praktyki zawodowej audytu wewnętrznego, którymi się kierują. Liczne środki, takie jak odpowiednie umiejscowienie w strukturze organizacyjnej, spójny podział obowiązków oraz kompleksowe zapewnienie jakości w trakcie badania gwarantują zachowanie niezależności i obiektywizmu funkcji audytu.

Audytorzy wewnętrzni podczas realizacji swoich zadań zobowiązani są między innymi do unikania wszelkich sytuacji, które mogłyby w jakikolwiek sposób wpłynąć na ich niezależność i obiektywizm. Audytorom wewnętrznym nie wolno przyjmować odpowiedzialności za nieaudytowe funkcje i zadania, które podlegają okresowej ocenie audytu wewnętrznego.

Audyt wewnętrzny wykonuje powierzone mu zadania odpowiedzialnie. Celem audytu wewnętrznego jest:
- usprawnienie działalności operacyjnej Spółki,
- prowadzenie systematycznej i dokonywanej w uporządkowany sposób oceny procesów zarządzania ryzykiem, kontroli i ładu organizacyjnego i przyczynianie się do poprawy ich działania,
- wsparcie organizacji w osiąganiu celów poprzez zapewnienie skuteczności wymienionych procesów.

Audyt wewnętrzny może podejmować się doradztwa wewnętrznego (niezależnie od swoich czynności audytowych) pod warunkiem, że ma odpowiednią wiedzę i kompetencje, a zadanie to nie zagraża wykonaniu zatwierdzonego rocznego planu audytu.

Zadania audytowe opierają się na szczegółowym planie audytu uchwalanym co roku, a wywodzącym się z planu wieloletniego. Plany roczny i wieloletni audytu powstają w oparciu o samodzielnie przeprowadzaną ocenę ryzyka oraz analizę ryzyka operacyjnego dokonywaną przez Biuro Ryzyka. Funkcja audytu wewnętrznego działa na podstawie zasad zaakceptowanych przez Zarząd Spółki oraz zgodnie z najlepszymi standardami pracy audytowej.

B.6. FUNKCJA AKTUARIALNA

Funkcję aktuarialną wdrożono uchwałą Zarządu, na mocy której określono jej zadania oraz powołano nadzorującą ją osobę - aktuariusza pełniącego funkcję Dyrektora Biura Aktuarialnego. Funkcja aktuarialna ma wkład w efektywne funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem w Spółce poprzez nadzór nad procesami naliczania i kontroli rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, a także opiniowanie polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczeń oraz adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji.

Celami realizacji skutecznej funkcji aktuarialnej w Spółce są:

- koordynacja ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności,
- zapewnienie adekwatności metodologii i stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności,
- ocena jakości i stopnia wystarczalności danych wykorzystywanych do obliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności,
- porównanie najlepszych oszacowań z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń,
- informowanie organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności,
- nadzorowanie obliczeń rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności, jeżeli konieczne jest stosowanie przybliżeń lub podejścia indywidualnego,
- wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia,
- wyrażanie opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji,
- wkład w efektywne wdrażanie systemu zarządzania ryzykiem, w szczególności w odniesieniu do modelowania ryzyka leżącego u podstaw obliczeń wymagań kapitałowych, oraz w odniesieniu do własnej oceny ryzyka i wypłacalności.

Dodatkowo funkcja aktuarialna w Spółce odpowiada za ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów rachunkowości.

B.7. OUTSOURCING

Spółka określiła i wdrożyła zasady dotyczące outsourcingu. Można go zastosować tylko wtedy, gdy zawarta umowa nie będzie realizowana w sposób prowadzący do:

- przekazania zarządzania Spółką,
- przekazania wykonywania działalności ubezpieczeniowej w sposób powodujący brak faktycznego wykonywania działalności przez Spółkę,
- istotnego pogorszenia jakości systemu zarządzania Spółką,
- nadmiernego wzrostu ryzyka operacyjnego,
- pogorszenia możliwości monitorowania Spółki przez organy nadzoru,
- pogorszenia jakości usług świadczonych ubezpieczającym, ubezpieczonym lub uprawnionym z umowy ubezpieczenia,
- zagrożenia dla ciągłości działania Spółki.

Warunki współpracy w zakresie outsourcingu potwierdza pisemna umowa z wykonawcą.

Proces outsourcingu wymaga przeprowadzenia analizy dotyczącej powierzanej funkcji lub czynności oraz analizy jakości i adekwatności podmiotu zewnętrznego, mającej na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu świadczenia usług.

Powierzone podmiotom zewnętrznym czynności podlegają cyklicznemu monitoringowi w celu potwierdzenia jakości i terminowości wykonywanych zadań. Analizie poddawane są również podmioty zewnętrzne świadczące usługi outsourcingowe na rzecz Spółki.

Decyzję o powierzeniu funkcji i czynności podlegających zasadom outsourcingu zawsze podejmuje Zarząd Spółki.

Spółka realizuje obecnie zawarte umowy o outsourcing w obszarach:

- likwidacji szkód,
- zarządzania aktywami (lokatami),
- windykacji należności składkowych i regresowych,
- utrzymania systemów IT,
- utrzymania dostępności usług infolinii,
- obsługi korespondencji masowej.

Spółka nie powierzała podmiotom zewnętrznym realizacji kluczowych funkcji należących do systemu zarządzania.

Spółka powierza zarządzanie aktywami podmiotom zewnętrznym zlokalizowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz Republiki Federalnej Niemiec. Pozostałe wymienione powyżej obszary Spółka powierza podmiotom zewnętrznym zlokalizowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

B.8. INNE INFORMACJE

Wszelkie istotne informacje w zakresie tego rozdziału ujęto w Sprawozdaniu.

C.

Profil ryzyka

C. PROFIL RYZYKA

Spółka posługuje się katalogiem ryzyka, w którym wyróżniono siedem kategorii. W ramach określonych kategorii Spółka wyróżnia ryzyka uwzględniane przy wyliczaniu kapitałowego wymogu wypłacalności oraz ryzyka, które uwzględniane są częściowo lub pomijane.

Ryzyka uwzględniane:
- ryzyko aktuarialne (ubezpieczeniowe),
- ryzyko rynkowe,
- ryzyko kredytowe,
- ryzyko operacyjne.

Ryzyka uwzględniane częściowo lub pomijane:
- ryzyko płynności,
- ryzyko strategiczne,
- ryzyko reputacyjne.

Spółka definiuje profil ryzyka jako kombinację ekspozycji w powyższych kategoriach wynikającą ze specyfiki prowadzonej przez nią działalności. Ekspozycja rozumiana jest jako wartość narażona na ryzyko. Ryzyko koncentracji identyfikowane jest jako ekspozycje, w przypadku których wysokość potencjalnej straty może zagrażać wypłacalności lub sytuacji finansowej Spółki.

C.1. RYZYKO AKTUARIALNE (UBEZPIECZENIOWE)

Ryzyko aktuarialne to możliwość poniesienia straty lub odczucia niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań, jaka może wyniknąć z zawartych umów ubezpieczenia i umów gwarancji ubezpieczeniowych wskutek przyjęcia niewłaściwych założeń dotyczących wyceny składek i tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Ocena ryzyka

Spółka prowadzi działalność ubezpieczeniową, oferując ubezpieczenia obowiązkowe i dobrowolne, adresowane do klienta detalicznego, małych i średnich przedsiębiorstw oraz klientów korporacyjnych. Na 31 grudnia 2017 roku największy udział w ofercie Spółki mają ubezpieczenia OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych (42 procent). Spółka przyjmuje na siebie również reasekurację czynną. Na 31 grudnia 2017 udział składki przypisanej z tytułu tej działalności wynosił 8 procent.

W ramach oceny ryzyka Spółka wykorzystuje:
- wyliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności według metodyki formuły standardowej (definicja przedstawiona w rozdziale *E.2 Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy*). Spółka dokonuje weryfikacji parametrów wykorzystywanych w ramach przeliczenia formuły standardowej oraz przeprowadza analizy sprawdzające, czy założenia formuły standardowej są adekwatne do profilu ryzyka Spółki,
- analizę wrażliwości poziomu ryzyka wykorzystując testy warunków skrajnych wykonywanych w ramach Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności oraz na potrzeby badania wymaganego przez KNF,
- model umożliwiający badanie ryzyka katastroficznego oraz badanie potencjalnych kumulacji ryzyk w zadanych regionach. Model ten umożliwia tworzenie mapy zagrożenia powodziowego,
- monitoring wyniku z działalności ubezpieczeniowej.

Formuła standardowa zakłada podział ryzyka ubezpieczeniowego na następujące kategorie: ryzyko w ubezpieczeniach innych niż na życie, ryzyko w ubezpieczeniach zdrowotnych, ryzyko w ubezpieczeniach na życie. Dwie pierwsze kategorie dzielą się na podmoduły ryzyka składki i rezerw, ryzyka katastroficznego oraz ryzyka związanego z rezygnacjami z umów. Moduł ryzyka w ubezpieczeniach na życie dzieli się na podmoduły ryzyka długowieczności, ryzyka wydatków oraz ryzyka rewizji rent.

Rysunek 5. **Ekspozycja na ryzyko składki i rezerw w podziale na linie biznesowe wg Wypłacalności II na 31 grudnia 2017 roku w tys. zł**

Zaprezentowane powyżej wartości ekspozycji przedstawiają miary wielkości ryzyka składki i rezerw, wyliczane na potrzeby kalkulacji formuły standardowej. Miara ryzyka składki dla danej linii jest sumą następujących pozycji:

- składki zarobionej z ostatnich 12 miesięcy lub planowanej składki zarobionej z kolejnych 12 miesięcy (wybierana jest wyższa z wartości),
- oczekiwanej składki, którą Spółka zarobi po kolejnych 12 miesiącach z tytułu obecnych umów,
- oczekiwanej składki, którą Spółka zarobi z tytułu umów, dla których początkowa data ujęcia zobowiązania przypada na kolejne 12 miesięcy (z wyłączeniem składek zarobionych w ciągu 12 miesięcy po początkowej dacie ujęcia zobowiązania).

Miara ryzyka rezerw odpowiada wielkości najlepszego oszacowania rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia po odliczeniu kwot należnych z umów reasekuracji.

Spółka w ramach swojej ekspozycji identyfikuje koncentrację składki i rezerw na liniach przypisanych do ubezpieczeń komunikacyjnych.

Spółka nie identyfikuje istotnego ryzyka wynikającego z tej koncentracji, ponieważ działalność, z której wynika opisana ekspozycja, prowadzona jest w różnych obszarach: klienta korporacyjnego, małych i średnich przedsiębiorstw oraz klienta detalicznego. Dodatkowo, w ramach obszaru klienta detalicznego, dystrybucję prowadzą trzy kanały: agencyjny, dilerski oraz direct.

Ze względu na specyfikę biznesową ryzyko składki i rezerw jest najistotniejszym elementem ryzyka aktuarialnego. Spółka identyfikuje również ekspozycję na ryzyko katastroficzne, ryzyko rezygnacji z umów oraz ryzyka z tytułu wypłacanych rent tj. ryzyko długowieczności, kosztów oraz rewizji. Spółka nie identyfikuje koncentracji w wyniku tych ekspozycji.

Techniki ograniczania ryzyka

Aby ograniczyć ryzyko ubezpieczeniowe, Spółka prowadzi ostrożnościową politykę underwritingową oraz reasekuracyjną. Spółka wykorzystuje techniki ograniczania ryzyka aktuarialnego, takie jak między innymi:

- odpowiednie procedury underwritingu oraz limity wysokości sum ubezpieczenia dla underwriterów,
- odpowiednio dopasowane programy reasekuracji fakultatywnej, obligatoryjnej oraz program reasekuracyjny na szkody katastroficzne,
- comiesięczny monitoring wyniku z działalności ubezpieczeniowej,
- raport ryzyka, w ramach którego prowadzony jest monitoring wrażliwości poziomu wypłacalności na zmianę wysokości składki i rezerw, stosowanie franszyz,
- kontrola wyników na rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych.

Ryzyko aktuarialne jest na bieżąco monitorowane w celu weryfikacji realizacji planów finansowych Spółki oraz na potrzeby wewnętrznego raportowania (ad-hoc, miesięcznego, kwartalnego i rocznego) na poziomie operacyjnym i do Zarządu Spółki. Czynności podejmowane w zakresie monitoringu są na bieżąco weryfikowane w celu zapewnienia ich ciągłej skuteczności.

Testy warunków skrajnych i analiza wrażliwości

W ramach przeprowadzonej analizy wrażliwości Spółka wybrała i przeanalizowała różnorodne scenariusze, uwzględniając główne czynniki ryzyka aktuarialnego (ekspozycję, wolumen rezerw, szkodowość), specyfikę portfela (udział ubezpieczeń OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych), założenia planistyczne, które mogą wpłynąć na współczynnik szkodowości oraz zmiany środków własnych mające źródło w czynnikach ryzyka aktuarialnego (szkodowość, rezerwy).

Tabela 5. **Wyniki analizy wrażliwości oraz sytuacji skrajnych dla ryzyka aktuarialnego na 31 grudnia 2017 roku**

Scenariusz	Opis	Wysokość zmiany	Wpływ na współczynnik wypłacalności [w p.p]
Wrażliwość na zmianę ekspozycji niekatastroficznej	Wzrost składki przypisanej dla wszystkich linii Wypłacalność II przypisanych do ubezpieczeń innych niż na życie (nowy biznes).	+10%	-4
		+20%	-8
Wrażliwość na zmianę ekspozycji w OC komunikacyjnym i autocasco	Wzrost składki przypisanej w ubezpieczeniach OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych oraz pozostałych ubezpieczeń pojazdów (nowy biznes).	+20%	-6
		+40%	-11
Wrażliwość na zmianę wartości najlepszego oszacowania rezerw dla OC komunikacyjnego	Wzrost najlepszego oszacowania rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia dla ubezpieczeń OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych oraz dla świadczeń rentowych wynikających z umów majątkowych.	+ 5%	-7
		+10%	-15
Wrażliwość na zdarzenie katastroficzne oraz niewypłacalności reasekuratora	Scenariusz powodzi zakładający, że łączna wartość szkód z tytułu tej katastrofy (po uwzględnieniu reasekuracji proporcjonalnej, przed uwzględnieniem programu reasekuracji katastroficznej) wyniesie około 430 mln zł. Scenariusz zakłada niewypłacalność reasekuratora z największym udziałem w tej szkodzie.	Szkoda - 433 298 tys. zł, brak odzyskania 30% należności z tytułu umowy reasekuracji na szkody katastroficzne.	-9

Z przeprowadzonych analiz wynika, że największy wpływ na wypłacalność Spółki ma zmiana najlepszego oszacowania rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia ze względu na jednoczesne oddziaływanie na obydwie składowe współczynnika wypłacalności:

- wzrasta poziom kapitałowego wymogu wypłacalności, gdyż zwiększa się ryzyko rezerw,
- spadają środki własne poprzez wzrost zobowiązań.

Realizacja scenariuszy przeprowadzonych w ramach analizy wrażliwości w ryzyku ubezpieczeniowym nie zagraża pozycji wypłacalności Spółki.

Istotne zmiany w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku w ryzyku aktuarialnym nie nastąpiły istotne zmiany w zakresie środków zastosowanych w celu oceny ryzyka.

W okresie sprawozdawczym od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku ze względu na wzrost wolumenów planowanej składki zarobionej oraz najlepszego oszacowania rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia, nastąpił istotny przyrost ekspozycji na ryzyko składki i rezerw, głównie na liniach komunikacyjnych.

C.2. RYZYKO RYNKOWE

Ryzyko rynkowe to możliwość poniesienia straty lub odczucia niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej wynikającej bezpośrednio lub pośrednio z wahań poziomu i wahań zmienności rynkowych cen aktywów, zobowiązań i instrumentów finansowych.

Ocena ryzyka

Do oceny ryzyka rynkowego Spółka wykorzystuje poziom kapitałowego wymogu wypłacalności wyliczonego zgodnie z metodyką formuły standardowej, wyniki analizy scenariuszy skrajnych, analizy zewnętrzne oraz informacje rynkowe i gospodarcze. Oceniając ryzyko potencjalnej transakcji Spółka wykorzystuje ekspercką wiedzę z zakresu finansów i inwestycji, jak również wykonuje analizy wpływu potencjalnych decyzji lokacyjnych na poziom wypłacalności oraz na konsumpcję ustalonych limitów. Spółka wykonuje także okresową wycenę nieruchomości.

Ryzyko rynkowe Spółka dzieli się na następujące podmoduły: ryzyko stopy procentowej, ryzyko cen akcji, ryzyko cen nieruchomości oraz ryzyko walutowe. Formuła standardowa do modułu ryzyka rynkowego zalicza również ryzyko spreadu kredytowego oraz ryzyko koncentracji. Moduły te, traktowane przez Spółkę jako kategorie związane z inwestycyjnym ryzykiem kredytowym, uwzględnione zostały w rozdziale *C.3. Ryzyko kredytowe*.

Rysunek 6. **Ekspozycja na ryzyko rynkowe na 31 grudnia 2017 roku w tys. zł**

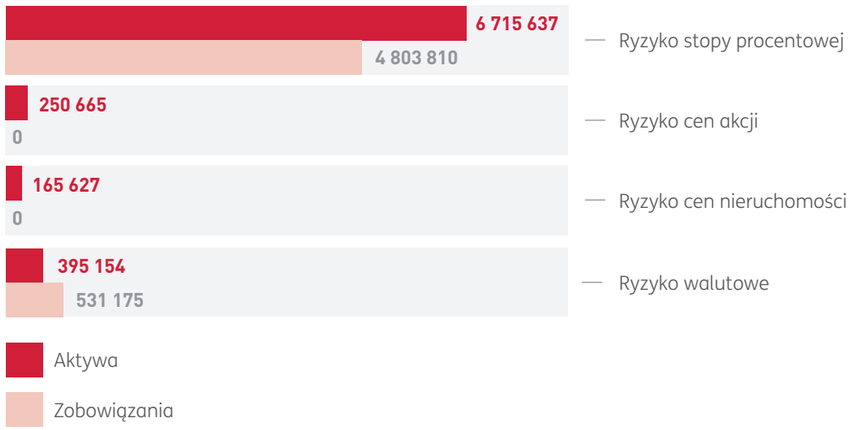

Ekspozycję na ryzyko rynkowe przedstawiono jako sumę wszystkich pozycji narażonych na zmienność danego czynnika rynkowego.

Ze względu na udział instrumentów dłużnych w portfelu lokat najistotniejszą kategorią pod względem ekspozycji jest ryzyko stopy procentowej. Spółka identyfikuje koncentrację wynikającą z tej ekspozycji.

Spółka nie identyfikuje istotnego ryzyka wynikającego z tej koncentracji z uwagi na bezpieczny poziom niedopasowania struktury czasowej aktywów do struktury zobowiązań. Ryzyko stopy procentowej jest ograniczane poprzez inwestycje, które uwzględniają termin zapadalności oraz walutę zobowiązań.

Techniki ograniczania ryzyka

W ramach ograniczania poziomu ryzyka rynkowego Spółka określa rodzaj, jakość i limity dla poszczególnych inwestycji. Inwestycje kapitałowe są monitorowane jako część procesu planowania, wewnętrznego raportowania oraz w ramach zdefiniowanego systemu wczesnego ostrzegania. Bazuje on na ustalonych limitach oraz systemie triggerów, obejmując między innymi takie obszary jak:

- poziom ryzyka inwestycyjnego według formuły standardowej,
- poziom niedopasowania aktywów finansowych do portfela replikującego zapadalność zobowiązań w podziale na poszczególne waluty,
- poziom odchylenia bieżącej wartości lokat od wartości planowanej.

Dodatkowym elementem ograniczania ryzyka są spotkania w ramach komitetu zarządzania aktywami i pasywami, na których prezentowany jest poziom ryzyka rynkowego, omawiana jest analiza zmian w zakresie tego ryzyka oraz podejmowane są ewentualne decyzje ograniczające poziom ryzyka.

Czynności podejmowane w zakresie monitoringu są na bieżąco weryfikowane w celu zapewnienia ich ciągłej skuteczności.

Testy warunków skrajnych i analiza wrażliwości

W związku z istotną ekspozycją na ryzyko stopy procentowej Spółka przeprowadziła analizy wrażliwości pozycji wypłacalności w zależności od kierunku i wielkości zmian krzywej dochodowości. Zweryfikowano również wpływ scenariusza łączącego sytuację wzrostu krzywej oraz zmian kursu walutowego. Ze względu na niską wrażliwość na zmianę stóp oraz kursów pozostałych pozycji bilansu, w przeprowadzonych scenariuszach Spółka uwzględniła instrumenty dłużne oraz rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

Tabela 6. **Wyniki analizy wrażliwości oraz sytuacji skrajnych w ryzyku rynkowym na 31 grudnia 2017 roku**

Scenariusz	Opis	Wysokość zmiany	Wpływ na współczynnik wypłacalności [w p.p]
Wrażliwość na zmianę stóp procentowych	Równoległa zmiana struktury stóp procentowych wolnych od ryzyka dla instrumentów emitowanych w PLN	+100 bp	-2
		-100 bp	0
		+200 bp	-6
		-200 bp	-4
Wzrost stóp procentowych oraz zmiana kursu EUR	Równoległa zmiana struktury stóp procentowych wolnych od ryzyka dla instrumentów emitowanych w PLN oraz spadek wartości złotówki w stosunku do EUR	+200 bp, +30 procent kursu EUR/PLN	-10
	Równoległa zmiana struktury stóp procentowych wolnych od ryzyka dla instrumentów emitowanych w PLN oraz wzrost wartości złotówki w stosunku do EUR	+200 bp, -30 procent kursu EUR/PLN	-1

Ze względu na istotną nadwyżkę wysokości aktywów ulokowanych w instrumentach dłużnych ponad wartość rezerw, średnia zapadalność rezerw jest niższa niż średnia zapadalność instrumentów dłużnych. W związku z tym Spółka narażona jest na ryzyko wzrostu stóp procentowych. Z analizy wrażliwości wynika, że istotny wpływ na wypłacalność będą miały sytuacje wzrostu stóp powyżej 200 bp.

Scenariusze przeprowadzone w ramach analizy wrażliwości w ryzyku rynkowym nie zagrażają pozycji wypłacalności Spółki.

Istotne zmiany w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku w ryzyku rynkowym nie nastąpiły istotne zmiany w zakresie środków zastosowanych w celu oceny ryzyka oraz w zakresie istotnych ryzyk, na które narażona jest Spółka.

C.3. RYZYKO KREDYTOWE

Ryzyko kredytowe to możliwość poniesienia straty lub odczucia niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej wynikająca z wahań zdolności kredytowej emitentów papierów wartościowych, kontrahentów i dłużników, na które narażona jest Spółka w postaci ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, ryzyka spreadu kredytowego lub ryzyka koncentracji aktywów.

Ocena ryzyka

Do oceny ryzyka kredytowego Spółka wykorzystuje wartość kapitałowego wymogu wypłacalności według formuły standardowej oraz wyniki przeprowadzanych analiz wrażliwości. Spółka prowadzi także monitoring ratingów reasekuratorów oraz przeprowadza analizy wiarygodności kredytowej kontrahentów.

Inwestycyjna część ryzyka kredytowego wynikająca z posiadanych instrumentów dłużnych w formule standardowej uwzględniona jest w modułach ryzyka rynkowego (ryzyko spreadu kredytowego, ryzyko koncentracji aktywów). Pozostała część ryzyka kredytowego (ryzyko upadku kontrahenta) dzieli się na dwie kategorie: ekspozycji typu 1, które w przypadku Spółki obejmują środki pieniężne, należności reasekuracyjne oraz kwoty należne z tytułu umów reasekuracji oraz ekspozycji typu 2 uwzględniających pozostałe należności.

Rysunek 7. **Ekspozycja na inwestycyjną część ryzyka kredytowego na 31 grudnia 2017 roku w tys. zł**

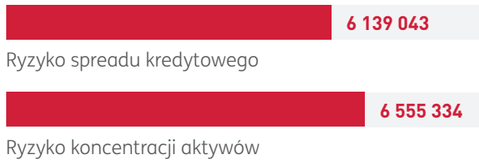

W ramach inwestycyjnej części ryzyka kredytowego Spółka identyfikuje koncentrację związaną z posiadanymi w portfelu instrumentami dłużnymi.

Spółka nie identyfikuje istotnego ryzyka wynikającego z tej koncentracji, ze względu na charakter posiadanych instrumentów – 93 procent ekspozycji ulokowane jest w instrumentach dłużnych emitowanych przez Skarb Państwa, czyli najbezpieczniejszej na rynku grupie obligacji.

Rysunek 8. **Ekspozycja na ryzyko upadku kontrahenta na 31 grudnia 2017 roku w tys. zł**

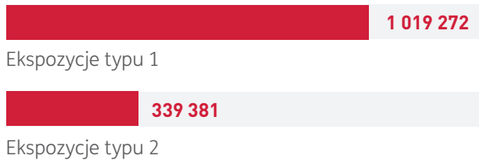

W ramach ekspozycji na ryzyko upadku kontrahenta Spółka identyfikuje koncentrację związaną z ekspozycjami typu 1.

Spółka nie identyfikuje istotnego ryzyka wynikającego z tej koncentracji ze względu na poziom wiarygodności reasekuratorów – ponad 90 procent ekspozycji pochodzi od reasekuratorów, dla których stopień wiarygodności kredytowej w skali od 0 (najlepsza ocena) do 6 (najgorsza ocena) jest mniejszy bądź równy 2.

Techniki ograniczania ryzyka

Spółka ogranicza ryzyko kredytowe między innymi poprzez:
- limitowanie rodzaju dostępnych instrumentów,
- limitowanie maksymalnej ekspozycji na poszczególnych kontrahentów,
- kryteria doboru partnerów reasekuracyjnych,
- monitorowanie wskaźników ryzyka kredytowego w ramach zdefiniowanego systemu wczesnego ostrzegania,
- procedury windykacyjne.

Czynności podejmowane w zakresie prowadzonego monitoringu są na bieżąco weryfikowane w celu zapewnienia ich ciągłej skuteczności.

Testy warunków skrajnych i analiza wrażliwości

Pomimo wysokiego poziomu wiarygodności kredytowej obligacji rządowych, posiadanie instrumentów emitowanych przez Skarb Państwa w przyszłości może wiązać się z ryzykiem. Spółka przeprowadziła analizy wrażliwości polegające na zwiększeniu narzutu ryzyka na rządowe instrumenty dłużne w kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności – aktualnie państwom członkowskim Unii Europejskiej emitującym obligacje przypisany jest czynnik ryzyka wynoszący zero. Sprawdzono również wpływ sytuacji skrajnej łączącej wprowadzenie czynnika dla obligacji rządowych wraz ze zmianą ratingu Skarbu Państwa. Wartość narzutu przedstawiono jako procent wielkości przypisanej do obligacji korporacyjnych.

Tabela 7. **Wyniki analizy wrażliwości oraz sytuacji skrajnych w ryzyku kredytowym na 31 grudnia 2017 roku**

Scenariusz	Opis	Wysokość zmiany	Wpływ na współczynnik wypłacalności [w p.p]
Wrażliwość na zmianę narzutu ryzyka dla obligacji Skarbu Państwa	Zmiana czynnika ryzyka dla obligacji Skarbu Państwa wyrażona jako procent narzutu stosowanego dla obligacji korporacyjnych (stopień jakości kredytowej równy 2)	20%	-6
		50%	-20
Wrażliwość na zmianę narzutu ryzyka dla obligacji Skarbu Państwa przy obniżonym poziomie jakości kredytowej	Zmiana czynnika ryzyka dla obligacji Skarbu Państwa wyrażona jako procent narzutu stosowanego dla obligacji korporacyjnych (stopień jakości kredytowej 3)	20%	-9
		50%	-29

Ze względu na większościowy udział instrumentów rządowych w portfelu lokat Spółka zauważa istotną wrażliwość na zmianę parametru ryzyka przypisaną tym instrumentom w kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności. Wprowadzenie tej zmiany, wraz z obniżeniem ratingu, może doprowadzić do istotnej zmiany w poziomie wypłacalności Spółki.

Istotne zmiany w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku w ryzyku kredytowym nie nastąpiły istotne zmiany w zakresie środków zastosowanych w celu oceny ryzyka oraz w zakresie istotnych ryzyk, na które narażona jest Spółka.

C.4. RYZYKO PŁYNNOŚCI

Ryzyko płynności to możliwość niezrealizowania przez Spółkę lokat i innych aktywów w celu uregulowania zobowiązań finansowych w momencie, gdy stają się one wymagalne.

Ocena ryzyka

W ramach oceny ryzyka płynności Spółka między innymi prowadzi na bieżąco monitoring poziomu ogólnej płynności portfela (udział w całości lokat środków, które uznaje się za podlegające potencjalnemu upłynnieniu w celu pokrycia zapotrzebowania na środki pieniężne, w szczególności dostępnych do sprzedaży płynnych obligacji Skarbu Państwa) w celu identyfikacji zmian sytuacji płynnościowej.

Rysunek 9. **Ogólna płynność portfela w 2017 roku**

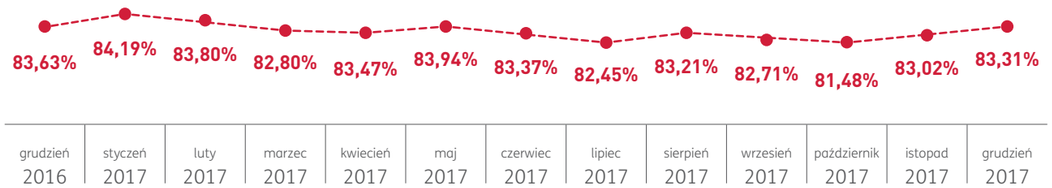

Spółka identyfikuje ekspozycje na ryzyko płynności w zakresie:
- niezdolności pokrycia znanego i planowanego zapotrzebowania na środki (oczekiwane wypływy),
- istotnie wyższego niż zakładane zapotrzebowania na środki pieniężne z tytułu bieżącej działalności ubezpieczeniowej (szoki płynnościowe),
- istotnego pogorszenia sytuacji Spółki i wycofywania się ubezpieczonych w sytuacji obniżonego zaufania (istotność podlega weryfikacji).

Spółka nie identyfikuje istotnego ryzyka wynikającego z koncentracji na ryzyku płynności, ze względu na charakter instrumentów, które są utrzymywane na pokrycie ewentualnych szoków płynnościowych – krótkoterminowych instrumentów dłużnych emitowanych przez Skarb Państwa, o wysokiej płynności.

Techniki ograniczania ryzyka

Spółka uwzględnia aspekt zarządzania ryzykiem płynności w bieżącej działalności inwestycyjnej, zapewniając w sposób ciągły jego monitoring i ocenę. Zapewnia przy tym, że o ile nie stoi to w sprzeczności z innymi celami działalności inwestycyjnej – w szczególności bezpieczeństwem środków i minimalizacją innych kategorii ryzyka finansowego – lokuje środki pieniężne w instrumenty o wysokiej płynności.

Spółka ogranicza ryzyko płynności i ocenia sytuację w tym zakresie za pośrednictwem systemu wczesnego ostrzegania. Bazuje on na ustalonych limitach oraz systemie triggerów, które określają w szczególności możliwość pokrycia przez Spółkę zapotrzebowania na środki pieniężne z tytułu działalności ubezpieczeniowej.

Czynności podejmowane w zakresie monitoringu są na bieżąco weryfikowane w celu zapewnienia ich ciągłej skuteczności.

Testy warunków skrajnych i analiza wrażliwości

W ramach analizy wrażliwości Spółka prowadzi monitoring oczekiwanych wypływów oraz szoków płynnościowych. Spółka weryfikuje także poziom istotności ekspozycji na scenariusz w zakresie pogorszenia sytuacji Spółki i wycofywania się ubezpieczonych w sytuacji obniżonego zaufania.

Przy badaniu istotności powyższego scenariusza Spółka bierze pod uwagę możliwość jego wystąpienia oraz konieczność poradzenia sobie z nagłym wzrostem odpływu funduszy na skutek umorzeń, likwidacji polis, wezwań do uzupełnienia zabezpieczeń, zmian w nowej działalności (gdy powoduje to nasilenie braków płynności) w ciągu trzech miesięcy następujących bezpośrednio po zaintnieniu tego zdarzenia. W przypadku uznania istotności tego

scenariusza przeprowadza się analizę adekwatności bieżącej ogólnej płynności.

Analiza przeprowadzona w 2017 roku w ramach tego scenariusza nie wykazała istotnego pogorszenia sytuacji Spółki.

Istotne zmiany w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku w ryzyku płynności nie nastąpiły istotne zmiany w zakresie środków zastosowanych w celu oceny ryzyka oraz w zakresie istotnych ryzyk, na które narażona jest Spółka.

Oczekiwany zysk z przyszłych składek

Oczekiwany zysk z przyszłych składek wylicza się jako różnicę między rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi bez marginesu ryzyka a rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi bez marginesu ryzyka obliczonymi przy założeniu, że składki związane z obecnymi umowami ubezpieczeń i umowami reasekuracji czynnej, które mają być uzyskane w przyszłości, nie są uzyskiwane z jakiegokolwiek innego powodu niż wystąpienie ubezpieczonego zdarzenia, niezależnie od obowiązujących lub umownych praw ubezpieczającego do zakończenia polisy. Oczekiwany zysk z przyszłych składek oblicza się oddzielnie dla jednorodnych grup ryzyka stosowanych w naliczaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Kwota oczekiwanego zysku z przyszłych składek wyznaczona na 31 grudnia 2017 roku wyniosła 136 533 tys. zł i wzrosła w porównaniu do roku poprzedniego o 8 009 tys. zł. Największe wzrosty kwoty oczekiwanego zysku z przyszłych składek Spółka odnotowała w ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych (10 141 tys. zł) i pozostałych ubezpieczeń pojazdów (6 364 tys. zł) jako wynik poprawy rentowności. Istotny wzrost, spowodowany również poprawą rentowności, odnotowano w ubezpieczeniach na wypadek utraty dochodów (6 384 tys. zł). W ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej ogólnej wzrost wynika z niższej szkodowości w ryzykach pozostałych, tzn. innych niż ryzyka budowlane i ubezpieczenia spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych (5 139 tys. zł).

Największe spadki kwoty oczekiwanego zysku z przyszłych składek Spółka odnotowała w ubezpieczeniach od ognia i innych szkód rzeczowych (-10 080 tys. zł) i w reasekuracji nieproporcjonalnej ubezpieczeń majątkowych (-13 302 tys. zł) w wyniku spadku należności składkowych oraz wzrostu szkodowości.

Kwotę oczekiwanego zysku z przyszłych składek zaprezentowano w *Załączniku 6. Środki własne (S.23.01.01) w pozycji R0790/C0060.*

C.5. RYZYKO OPERACYJNE

Ryzyko operacyjne to możliwość poniesienia straty wynikającej z niewłaściwych lub błędnych procesów wewnętrznych, z działań personelu lub systemów, albo ze zdarzeń zewnętrznych.

Ocena ryzyka

Do oceny ryzyka operacyjnego Spółka wykorzystuje wiedzę ekspercką z zakresu zarządzania procesami, prowadzi monitoring w ramach funkcjonującego systemu kontroli wewnętrznej oraz przeprowadza analizy scenariuszowe ryzyka operacyjnego. Spółka identyfikuje ekspozycje w obszarach dotyczących nadużyć wewnętrznych, nadużyć zewnętrznych, zatrudnienia, praktyk biznesowych, zarządzania produktem i relacją z klientem, uszkodzenia majątku, awarii systemów IT oraz zarządzania procesami.

W zakresie sprawozdawczości kapitałowego wymogu wypłacalności Spółka posługuje się formułą standardową.

Techniki ograniczania ryzyka

Spółka ogranicza ryzyko operacyjne poprzez system kontroli wewnętrznej, który skupia się na elementach powiązanych z:
- przetwarzaniem danych finansowych i niefinansowych,
- efektywnym i prawidłowym działaniem procesów,
- ciągłością działania i bezpieczeństwem informacji w zakresie rozwiązań teleinformatycznych,
- brakiem zgodności z przepisami prawa zewnętrznego i procedurami wewnętrznymi.

Jednocześnie w ramach ograniczania ryzyka operacyjnego Spółka posiada:
- system ciągłości działania,
- system bezpieczeństwa informacji,
- adekwatną politykę kadrową,
- wdrożone zasady outsourcingu.

Czynności podejmowane w zakresie ograniczania ryzyka operacyjnego są na bieżąco weryfikowane w celu zapewnienia ich ciągłej skuteczności.

Testy warunków skrajnych i analiza wrażliwości

W ramach analizy wrażliwości Spółka identyfikuje i na podstawie wiedzy eksperckiej ocenia scenariusze dotyczące dużych, potencjalnych strat operacyjnych z małym prawdopodobieństwem wystąpienia. Opis scenariuszy uwzględnia informacje pochodzące z systemu kontroli wewnętrznej. W 2017 roku największą potencjalną stratę finansową zidentyfikowano w scenariuszu dotyczącym przerwania ciągłości działania usług IT wspierających proces likwidacji szkód.

Realizacja scenariuszy przeprowadzonych w ramach analizy wrażliwości w ryzyku operacyjnym nie zagraża pozycji wypłacalności Spółki.

Spółka w ramach posiadanej ekspozycji nie identyfikuje koncentracji na ryzyku operacyjnym.

Istotne zmiany w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku w ryzyku operacyjnym nie nastąpiły istotne zmiany w zakresie środków zastosowanych w celu oceny ryzyka oraz w zakresie istotnych ryzyk, na które narażona jest Spółka.

C.6. POZOSTAŁE ISTOTNE RYZYKA

Opis wszelkich istotnych ryzyk ujęto w zakresie tego rozdziału.

C.7. INNE INFORMACJE

Zarządzanie reputacją

Reputacja jest dla Spółki istotnym elementem modelu biznesowego, który może mieć bezpośrednie przełożenie na realizację założonych celów strategicznych. Spółka zapewnia dbałość o reputację wewnątrz oraz na zewnątrz poprzez ustanowiony system zarządzania oraz relacje z pracownikami, którzy w ocenie Spółki istotnie przyczyniają się do budowania pozytywnego wizerunku.

W Spółce funkcjonuje stanowisko Oficera ds. Zwalczania Nadużyć, Rzecznika Prasowego, Rzecznika Klienta, Rzecznika Agenta, funkcja zgodności, funkcja zarządzania ryzykiem oraz funkcja audytu wewnętrznego. Jednostki te współpracują między innymi w celu odpowiednio wczesnej identyfikacji ryzyka reputacyjnego oraz wpracowania adekwatnych środków ograniczających jego wpływ.

Zasada ostrożnego inwestora

Zgodnie z zasadą ostrożnego inwestora Spółka inwestuje środki finansowe w takie aktywa i instrumenty, których ryzyka może właściwie określić, mierzyć, monitorować, którymi może właściwie zarządzać, które może właściwie kontrolować i prowadzić sprawozdawczość w ich zakresie. W tym celu Spółka kieruje się wewnętrznymi procedurami i dobrymi praktykami. Określają one regulacje dotyczące inwestowania, alokacji aktywów oraz zarządzania ryzykiem, w szczególności system limitów i triggerów pozwalający na stały monitoring portfela inwestycyjnego i właściwą reakcję w przypadku identyfikacji sytuacji ryzyka.

Przy podejmowaniu istotnych decyzji inwestycyjnych Spółka przeprowadza analizę ryzyka, opierającą się między innymi na potencjalnym wpływie decyzji na kapitałowy wymóg wypłacalności w formule standardowej lub elementach oceny jakościowej w ramach samooceny głównych ryzyk. Wdrożenie nowych produktów inwestycyjnych obejmuje ocenę możliwości pomiaru i zarządzania ryzykiem danej inwestycji oraz obsługi jej ewidencji i sprawozdawczości. Celem polityki inwestycyjnej Spółki, przy uwzględnieniu profilu pasywów, jest osiągnięcie w zrównoważony sposób jakości, rentowności i bezpieczeństwa lokat. Jednocześnie ma ona zapewniać dostępność aktywów oraz wysoki poziom płynności, biorąc pod uwagę utrzymanie podejmowanego ryzyka rynkowego i kredytowego na rozsądnym poziomie. Spółka inwestuje środki finansowe w szczególności w dłużne instrumenty Skarbu Państwa, unikając nadmiernej koncentracji w przypadku pozostałych lokat.

Założenia testów warunków skrajnych

W celu efektywnego zarządzania ryzykiem Spółka co najmniej dwa razy w roku przeprowadza testy warunków skrajnych oraz analizy wrażliwości. Wybiera i analizuje możliwe do zajścia scenariusze, biorąc pod uwagę główne czynniki, które mogą wpłynąć na istotną zmianę profilu ryzyka. Dokonując wyboru scenariuszy, Spółka opiera się na swoim profilu ryzyka oraz uwzględnia prawdopodobieństwo ich zrealizowania. Spośród ryzyk (uwzględnianych częściowo lub pomijanych w obliczeniach kapitałowego wymogu wypłacalności), na które narażona jest Spółka, wybrano te, które mogą w sposób istotny wpłynąć na realizację przyjętych przez Spółkę założeń strategicznych. Przedstawione w rozdziałach *C.1 Ryzyko aktuarialne (ubezpieczeniowe)* do *C.5 Ryzyko operacyjne* wyniki analizy wrażliwości oraz testów warunków opierają się na scenariuszach opracowanych na potrzeby własnej oceny ryzyka i wypłacalności ORSA.

D.

Wycena do celów wypłacalności

D. WYCENA DO CELÓW WYPŁACALNOŚCI

D.1. AKTYWA

Zgodnie z art. 223 ust. 1 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej wszystkie aktywa wycenia się w wartości godziwej, czyli w kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby zostać wymienione pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji.

Spółka kieruje się hierarchią metod wyceny opisaną w art. 10 Aktu Delegowanego, zgodnie z którą podstawową metodą wyceny aktywów jest wycena przy użyciu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów.

Składnik aktywów jest uważany za notowany na aktywnym rynku, jeśli występuje odpowiednia liczba transakcji, a kwotowane ceny są łatwo i regularnie dostępne oraz reprezentują aktualne i regularnie występujące na rynku transakcje zawierane bezpośrednio między stronami.

Jeśli zastosowanie cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów jest niemożliwe, stosuje się ceny notowane na aktywnych rynkach dla podobnych składników aktywów, dokonując korekt odzwierciedlających różnice.

Jeśli dla takich samych lub podobnych aktywów brakuje informacji na temat aktualnego i regularnie występującego na rynku obrotu, Spółka stosuje alternatywne metody wyceny opisane w rozdziale *D.4. Alternatywne metody wyceny*.

Różnice w wycenie poszczególnych aktywów w porównaniu do zasad wyceny w bilansie sporządzonym według Ustawy o rachunkowości opisano poniżej.

Poza odmiennymi zasadami wyceny bilans sporządzony dla celów Wypłacalności II różni się od bilansu sporządzonego według Ustawy o rachunkowości również strukturą. Nie wszystkie pozycje aktywów są zatem bezpośrednio porównywalne. Tam, gdzie było to możliwe, aktywa z bilansu sporządzonego według Ustawy o rachunkowości przeklasyfikowano zgodnie ze strukturą bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II i przedstawiono w celu porównania w tabeli poniżej.

Tabela 8. **Porównanie wartości aktywów wycenionych wg zasad Wypłacalności II do wartości ich wyceny ze sprawozdania finansowego wg PSR na 31 grudnia 2017 roku w tys. zł zgodnie z Załącznikiem 1. Pozycje bilansowe (S.02.01.02) w zakresie aktywów**

Aktywa	Pozycja z Załącznika nr 1	Wartość wg PSR przed dostosowaniem do struktury bilansu Wypłacalności II	Wartość wg PSR po dostosowaniu do struktury bilansu Wypłacalności II	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Różnice
				C0010	
Wartość firmy	**R0010**	**0**	**0**	**-**	**0**
Aktywowane koszty akwizycji	**R0020**	**1 701 210**	**1 230 246**	**-**	**-1 230 246**
Wartości niematerialne i prawne	**R0030**	**276 222**	**276 222**	**0**	**-276 222**
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	**R0040**	**0**	**0**	**0**	**0**
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	**R0050**	**0**	**0**	**0**	**0**
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	**R0060**	**197 279**	**197 279**	**266 525**	**69 246**
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	**R0070**	**6 037 171**	**6 037 171**	**6 071 206**	**34 034**
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	755	755	18 719	17 964
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	117 575	117 575	117 392	-183
Akcje i udziały	R0100	350	350	350	0
Akcje i udziały – notowane	R0110	350	350	350	0
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	0	0	0	0
Obligacje	R0130	5 902 111	5 902 111	5 918 365	16 254
Obligacje państwowe	R0140	5 902 111	5 902 111	5 918 365	16 254
Obligacje korporacyjne	R0150	0	0	0	0
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0	0	0	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	0	0	0	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	0	0	0	0
Instrumenty pochodne	R0190	0	0	0	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	16 381	16 381	16 381	-1
Pozostałe lokaty	R0210	0	0	0	0
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	**R0220**	**0**	**0**	**0**	**0**
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	**R0230**	**204 252**	**204 252**	**204 286**	**34**
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	0	0	0	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	265	265	265	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	203 987	203 987	204 021	34

Aktywa	Pozycja z Załącznika nr 1	Wartość wg PSR przed dostosowaniem do struktury bilansu Wypłacalności II	Wartość wg PSR po dostosowaniu do struktury bilansu Wypłacalności II	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Różnice
				C0010	
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	**R0270**	**0**	**1 652 901**	**787 786**	**-865 115**
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	0	1 530 953	681 867	-849 086
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0290	0	1 515 388	678 023	-837 365
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	0	15 565	3 844	-11 721
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	0	121 948	105 919	-16 029
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	0	0	0	0
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	0	121 948	105 919	-16 029
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	0	0	0	0
Depozyty u cedentów	**R0350**	**0**	**0**	**0**	**0**
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	**R0360**	**875 530**	**875 530**	**315 214**	**-560 316**
Należności z tytułu reasekuracji biernej	**R0370**	**152 518**	**152 518**	**198 917**	**46 399**
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	**R0380**	**62 916**	**62 916**	**62 463**	**-453**
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	**R0390**	**0**	**0**	**0**	**0**
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone	**R0400**	**0**	**0**	**0**	**0**
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	**R0410**	**9 102**	**9 102**	**9 102**	**0**
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	**R0420**	**22 859**	**22 859**	**13 513**	**-9 346**
Aktywa ogółem	**R0500**	**9 539 059**	**10 720 996**	**7 929 012**	**-2 791 984**

W okresie sprawozdawczym nie miały miejsca zmiany w szacunkach oraz stosowanych zasadach ujmowania i wyceny aktywów.

Przedstawione poniżej informacje dotyczą istotnych grup aktywów prezentowanych w *Załączniku 1. Pozycje bilansowe (S.02.01.02)* oraz *Tabeli 8* powyżej.

Informacje dotyczące kwot należnych z umów reasekuracji zostały przedstawione w rozdziale *D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe*.

Wartości niematerialne i prawne

Wartości niematerialne i prawne obejmują nadające się do gospodarczego wykorzystania prawa majątkowe, autorskie prawa majątkowe, licencje, koncesje, prawa do znaków towarowych.

Danymi wejściowymi do wyceny wartości niematerialnych i prawnych są składniki ujęte w rejestrze wartości niematerialnych na dzień bilansowy.

Wartości niematerialne i prawne są ujmowane w bilansie sporządzonym dla celów Wypłacalności II, jeśli mogą być przedmiotem obrotu na aktywnym rynku, czyli:

- można wykazać, iż mogą być sprzedane oddzielnie,
- występuje cena notowana na aktywnym rynku dla takich samych lub podobnych wartości niematerialnych i prawnych.

Wartości niematerialne i prawne Spółki nie spełniają tych wymogów i w związku z tym wyceniane są w wartości zerowej.

W bilansie sporządzonym zgodnie z Ustawą o rachunkowości wartości niematerialne i prawne wycenia się według cen nabycia. Wartości niematerialne i prawne amortyzowane są metodą liniową.

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny oraz nieruchomości (inne niż do użytku własnego)

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie wykorzystywane na użytek własny obejmują rzeczowe aktywa trwałe przeznaczone do stałego użytkowania oraz nieruchomości, nieruchomości w budowie oraz grunty wykorzystywane przez podmiot do użytku własnego. Spółka kwalifikuje poszczególne nieruchomości i grunty jako wykorzystywane na użytek własny, jeśli ich większa część jest tak wykorzystywana. Nieruchomości inne niż do użytku własnego obejmują pozostałe nieruchomości, nieruchomości w budowie oraz grunty inne niż wykorzystywane do użytku własnego.

Z uwagi na brak aktywnego rynku w bilansie sporządzonym dla celów Wypłacalności II nieruchomości i grunty oraz pozostałe środki trwałe wycenia się według wartości godziwej, przy wykorzystaniu alternatywnych metod wyceny, spójnych z podejściem rynkowym i dochodowym, zgodnie z art. 10 ust. 7 lit. a) i b) Aktu Delegowanego.

Danymi wejściowymi do ustalenia wartości nieruchomości, maszyn i wyposażenia wykorzystywanych na użytek własny oraz nieruchomości innych niż do użytku własnego są:

- nieruchomości, grunty oraz pozostałe środki trwałe ujęte w rejestrach na dzień bilansowy.

Wycena wartości nieruchomości, maszyn i wyposażenia wykorzystywanych na użytek własny oraz nieruchomości innych niż do użytku własnego dokonywana jest przez rzeczoznawców (ekspertów).

W przypadku nieruchomości niepewność oszacowania może wynikać z braku na rynku nieruchomości podobnych do wycenianych oraz wystarczającej liczby transakcji, a także z przyjęcia do obliczeń założeń, które w przyszłości mogłyby okazać się nieadekwatne.

W przypadku maszyn i wyposażenia (rzeczowych aktywów trwałych) wykorzystywanych na użytek własny występuje niepewność oszacowania związana ze zmiennością cen oraz określeniem stopnia zużycia oraz utraty wartości.

Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

Dla celów bilansu sporządzonego według Ustawy o rachunkowości nieruchomości oraz pozostałe środki trwałe obejmujące maszyny i wyposażenie są wyceniane w wartości nabycia lub koszcie wytworzenia, pomniejszonej o wartość naliczonego na dzień bilansowy umorzenia, z uwzględnieniem odpisu z tytułu trwałej utraty wartości. Grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania gruntów, wycenia się w wartości nabycia z uwzględnieniem odpisu z tytułu trwałej utraty wartości.

Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe

Udziały kapitałowe to posiadanie, bezpośrednio lub w wyniku powiązania przez kontrolę, co najmniej 20 procent praw głosu lub kapitału zakładowego innego podmiotu zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 51 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Przez udziały kapitałowe w innym podmiocie rozumie się także podmiot, który w ocenie organu nadzoru w inny sposób sprawuje kontrolę nad innym podmiotem lub w inny sposób wywiera znaczący wpływ na inny podmiot zgodnie z art. 3 ust. 6 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Posiadane przez Spółkę udziały kapitałowe nie są notowane na rynku. W bilansie sporządzanym dla celów Wypłacalności II udziały w spółkach podporządkowanych wyceniane są za pomocą skorygowanej metody praw własności, zgodnie z art. 13 ust. 3 Aktu Delegowanego, to znaczy, że od wartości jednostki powiązanej odlicza się wartość firmy i inne wartości niematerialne i prawne, które zostałyby wycenione w wartości zero zgodnie z art. 12 ust. 2 Aktu Delegowanego. Podstawą wyceny są sprawozdania jednostek powiązanych sporządzone według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej.

W bilansie sporządzanym według Ustawy o rachunkowości udziały w jednostkach powiązanych wycenia się według metody praw własności, z uwzględnieniem zasad wyceny określonych w art. 63 i art. 63a Ustawy o rachunkowości.

Obligacje

Obligacje państwowe

Obligacje w bilansie sporządzonym dla celów Wypłacalności II wyceniane są w wartości godziwej, ustalonej na podstawie ceny z aktywnego rynku (Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie lub Treasury BondSpot Poland), a w przypadku jej braku – według wartości ustalonej przy wykorzystaniu alternatywnych metod wyceny (Bloomberg Generic BGN lub Bloomberg Valuation BVAL), spójnych z podejściem rynkowym, zgodnie z art. 10 ust. 7 lit. a) Aktu Delegowanego. Spółka uznaje, że rynek dla danej obligacji jest aktywny poprzez badanie wystąpienia transakcji.

Danymi wejściowymi do wyceny obligacji państwowych są:
- posiadane obligacje według stanu na dzień bilansowy,
- ceny z Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, Treasury BondSpot Poland, Bloomberg Generic BGN lub Bloomberg Valuation BVAL, w zależności od spełnienia przyjętych kryteriów dla oceny aktywnego rynku.

W przypadku obligacji państwowych niepewność oszacowania może wynikać ze zmienności otoczenia gospodarczego w zakresie zmienności stóp procentowych oraz kursów walut. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

W bilansie sporządzanym według Ustawy o rachunkowości obligacje zakwalifikowane jako dostępne do sprzedaży wycenia się w wartości godziwej, ustalonej na podstawie ceny z aktywnego rynku regulowanego bądź oszacowanej za pomocą metod estymacji powszechnie uznawanych za poprawne.

W bilansie sporządzanym według Ustawy o rachunkowości obligacje zakwalifikowane jako utrzymywane do terminu wymagalności wycenia się według skorygowanej ceny nabycia, z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej oraz odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych

Z uwagi na brak aktywnego rynku w bilansie sporządzanym dla celów Wypłacalności II depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych wycenia się w wartości godziwej, przy wykorzystaniu alternatywnych metod wyceny spójnych z podejściem dochodowym, zgodnie z art. 10 ust. 7 lit. b) Aktu Delegowanego, przy użyciu aktualnych stóp procentowych.
Danymi wejściowymi do wyceny depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych są:
- posiadane depozyty według stanu na dzień bilansowy,
- aktualne stopy procentowe,
- czynniki ryzyka kredytowego.

W przypadku depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych niepewność oszacowania może wynikać ze zmienności otoczenia gospodarczego w zakresie kursów walut, stóp procentowych oraz z ryzyka kredytowego kontrahenta. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

W bilansie sporządzanym według Ustawy o rachunkowości depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych wycenia się według skorygowanej ceny nabycia, z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej oraz odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie

Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie

Pozycja obejmuje inne pożyczki hipoteczne i pozostałe pożyczki, w tym transakcje typu buy-sell-back.

Z uwagi na brak aktywnego rynku w bilansie sporządzanym dla celów Wypłacalności II pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie wycenia się w wartości godziwej, przy wykorzystaniu alternatywnych metod wyceny, spójnych z podejściem dochodowym, zgodnie z art. 10 ust. 7 lit. b) Aktu Delegowanego, przy użyciu aktualnych stóp procentowych.

Danymi wejściowymi do wyceny pożyczek i pożyczek zabezpieczonych hipotecznie są:
- posiadane pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie, w tym transakcje buy-sell-back, według stanu na dzień bilansowy,
- aktualne stopy procentowe,
- czynniki ryzyka kredytowego.

W przypadku pozostałych pożyczek i pożyczek zabezpieczonych hipotecznie niepewność oszacowania może wynikać ze zmienności otoczenia gospodarczego w zakresie zmienności stóp procentowych oraz z ryzyka kredytowego kontrahenta. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

W bilansie sporządzanym według Ustawy o rachunkowości pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie wycenia się według skorygowanej ceny nabycia, z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej lub stosuje się uproszczoną metodę, wyceniając je w kwocie wymaganej zapłaty. W obu przypadkach uwzględnia się odpis z tytułu trwałej utraty wartości.

Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych

Bilans sporządzony dla celów Wypłacalności II prezentuje wymagalne należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych. Z uwagi na brak aktywnego rynku są one wyceniane według wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny opierających się na podejściu dochodowym opisanym w Akcie Delegowanym art. 10 ust. 7 lit. b). Przy wycenie uwzględnia się czynnik ryzyka kredytowego. Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych są dyskontowane przy użyciu aktualnych stóp procentowych.

W tej pozycji są prezentowane należności od ubezpieczających, należności od ubezpieczających z tytułu koasekuracji, należności od pośredników ubezpieczeniowych, należności z tytułu regresów od szkód wypłaconych oraz należności wynikające z umów reasekuracji czynnej, których nie ujęto w przepływach pieniężnych w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych dla celów Wypłacalności II.

Danymi wejściowymi do wyceny należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych są:
- posiadane należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych, według stanu na dzień bilansowy,
- aktualne stopy procentowe,
- informacje o terminach wymagalności należności,
- czynniki ryzyka kredytowego,
- przewidywane koszty windykacji związane z odzyskiwaniem należności.

W przypadku należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych niepewność oszacowania może wynikać ze zmienności otoczenia gospodarczego w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta, kursów walut, stopy procentowej, a także przewidywanych kosztów windykacji oraz przychodów związanych z odzyskiwaniem należności. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

Bilans sporządzony według Ustawy o rachunkowości prezentuje należności z tytułu ubezpieczeń w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizacyjne, w części zarówno wymagalnej, jak i niewymagalnej, z uwzględnieniem odpisów aktualizujących wartość należności. Bilans sporządzony według Ustawy o rachunkowości nie ujmuje należności z tytułu regresów od szkód wypłaconych.

Należności z tytułu reasekuracji biernej

Bilans sporządzony dla celów Wypłacalności II prezentuje wymagalne należności wynikające z umów reasekuracji biernej. Z uwagi na brak aktywnego rynku są one wyceniane według wartości godziwej, przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny opierających się na podejściu dochodowym opisanym w Akcie Delegowanym art. 10 ust. 7 lit. b). Należności z tytułu reasekuracji są dyskontowane przy użyciu aktualnych stóp procentowych.

Danymi wejściowymi do wyceny należności z tytułu reasekuracji biernej są:
- posiadane należności z tytułu reasekuracji biernej, według stanu na dzień bilansowy,
- aktualne stopy procentowe,
- informacje o terminach wymagalności należności,
- czynniki ryzyka kredytowego.

W przypadku należności z tytułu reasekuracji biernej niepewność oszacowania może wynikać ze zmienności otoczenia gospodarczego w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta, kursów walut, stopy procentowej. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

Bilans sporządzony według Ustawy o rachunkowości prezentuje należności wynikające z umów reasekuracji zarówno czynnej, jak i biernej, w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizacyjne, w części zarówno wymagalnej, jak i niewymagalnej, z uwzględnieniem odpisów aktualizujących wartość należności.

Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)

W bilansie sporządzonym dla celów Wypłacalności II pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej) obejmują należności od pracowników lub partnerów biznesowych (niezwiązane z działalnością ubezpieczeniową), w tym podmiotów publicznych, należności z tytułu podatków oraz inne należności handlowe. Z uwagi na brak aktywnego rynku pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej) są wyceniane w wartości godziwej, przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny opierających się na podejściu dochodowym opisanym w Akcie Delegowanym art. 10 ust. 7 lit. b). Pozostałe należności są dyskontowane przy użyciu aktualnych stóp procentowych.

Danymi wejściowymi do wyceny pozostałych należności (handlowych, innych niż z działalności ubezpieczeniowej) są:
- posiadane pozostałe należności, według stanu na dzień bilansowy,
- aktualne stopy procentowe,
- informacje o terminach wymagalności należności,
- czynniki ryzyka kredytowego.

W przypadku pozostałych należności (handlowych, innych niż z działalności ubezpieczeniowej) niepewność oszacowania może wynikać ze zmienności otoczenia gospodarczego w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta, kursów walut, stopy procentowej. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

Bilans sporządzony według Ustawy o rachunkowości prezentuje pozostałe należności w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizacyjne .

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Zarówno w bilansie sporządzonym dla celów Wypłacalności II, jak i w bilansie sporządzonym według Ustawy o rachunkowości, środki pieniężne prezentowane są w wartości nominalnej.
Spółka uważa wycenę w wartości nominalnej za najlepsze odzwierciedlenie wartości godziwej dla celów Wypłacalności II.

W przypadku środków pieniężnych niepewność oszacowania może wynikać ze zmienności otoczenia gospodarczego w zakresie kursów walut. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)

Pozostałe aktywa, nieujęte w innych pozycjach, obejmują wszystkie aktywa, które nie mogą być przyporządkowane do innych klas aktywów.

W bilansie sporządzonym dla celów Wypłacalności II Spółka prezentuje dzieła sztuki oraz składniki rozliczeń międzyokresowych kosztów, które wycenia się według wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny.

Danymi wejściowymi do wyceny pozostałych aktywów (niewykazanych w innych pozycjach) są:
- składniki dzieł sztuki na dzień bilansowy,
- składniki rozliczeń międzyokresowych kosztów,
- oceny eksperckie.

Niepewność oszacowania może być spowodowana brakiem na rynku przedmiotów podobnych do wycenianych, niewystarczającą liczbą transakcji związanych z takimi przedmiotami, a także przyjęciem założeń, które w przyszłości mogłyby okazać się nieadekwatne. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

W bilansie sporządzanym według Ustawy o rachunkowości dzieła sztuki wyceniane są według cen nabycia, a rozliczenia międzyokresowe kosztów w wartości przypadającej do rozliczenia na przyszłe okresy sprawozdawcze.

D.2. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE

Metody wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności

Spółka tworzy rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w celu pokrycia wszystkich swoich zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych wobec ubezpieczających i beneficjentów umów ubezpieczenia lub reasekuracji czynnej w wysokości odpowiadającej bieżącej kwocie, którą musiałaby zapłacić, gdyby dokonała natychmiastowego przeniesienia swoich praw i zobowiązań na inny zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji. Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych jest wyznaczana jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka. Spółka oblicza je oddzielnie, zgodnie z zamieszczonym niżej opisem.

Spółka nie stosuje korekty dopasowującej i korekty z tytułu zmienności do odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, o których mowa w art. 77b i 77d Dyrektywy. Spółka nie stosuje przejściowej korekty do odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka w odniesieniu do dopuszczalnych zobowiązań ubezpieczeniowych i przejściowego odliczenia w stosunku do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, o których mowa w art. 308c i 308d Dyrektywy. Spółka nie stosuje istotnych uproszczeń i metod uproszczonych przy obliczaniu najlepszego oszacowania i kwot należnych z umów reasekuracji, o których mowa w Akcie Delegowanym w art. 57, 60 i 61.

Najlepsze oszacowanie

Najlepsze oszacowanie odpowiada ważonej prawdopodobieństwem średniej przyszłych przepływów pieniężnych przy uwzględnieniu wartości pieniądza w czasie oraz zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka wskazanej przez EIOPA). Najlepsze oszacowanie oblicza się w oparciu o aktualne i wiarygodne informacje oraz realistyczne założenia, przy zastosowaniu właściwych metod aktuarialnych i statystycznych proporcjonalnych do charakteru, skali oraz złożoności portfela i ryzyk Spółki. Prognozy przepływów pieniężnych stosowane do obliczania najlepszego oszacowania uwzględniają wszystkie wpływy i wydatki wymagane do rozliczenia zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych wchodzących w zakres granic umów ubezpieczenia i umów reasekuracji czynnej określanych zgodnie z art. 18 Aktu Delegowanego.

Najlepsze oszacowanie oblicza się brutto, bez odliczania kwot, które mogą być odzyskane z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia). Kwoty te oblicza się odrębnie.

Ze względu na charakter wycenianych zobowiązań i ryzyk Spółka stosuje zarówno metody wyceny właściwe dla ubezpieczeń majątkowo-osobowych lub zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń majątkowo-osobowych, jak również metody wyceny właściwe dla ubezpieczeń na życie.

Zobowiązania z ubezpieczeń na życie

Jeśli umowy ubezpieczeń majątkowo-osobowych lub zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń majątkowo-osobowych skutkują płatnościami rozliczanymi w formie rent lub posiadane przez Spółkę informacje o szkodach zgłoszonych są wystarczające na stwierdzenie, że świadczenia rentowe mogą powstać, to zobowiązania takie wycenia się przy użyciu technik stosowanych w ubezpieczeniach na życie, osobno dla każdej renty. Są one przypisane do linii biznesowych dotyczących świadczeń rentowych wynikających z umów majątkowo-osobowych lub zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń majątkowo-osobowych.

Zobowiązania z ubezpieczeń innych niż na życie

Dla rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dotyczących zobowiązań z ubezpieczeń majątkowo-osobowych i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń majątkowo-osobowych innych niż świadczenia rentowe Spółka prowadzi osobną wycenę najlepszego oszacowania dla rezerwy składek oraz rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia. Obliczenia najlepszego oszacowania rezerw przeprowadza się na poziomie jednorodnych grup ryzyka, które agregują się do linii biznesowych wymaganych na potrzeby sprawozdawczości.

Rezerwa składek

Najlepsze oszacowanie rezerwy składek jest prognozą przepływów pieniężnych dotyczących zdarzeń szkodowych występujących po dacie wyceny w trakcie pozostałego okresu ochrony. Prognozy przepływów pieniężnych obejmują wszystkie przyszłe wypłaty odszkodowań i świadczeń, koszty likwidacji szkód, regresy i odzyski wynikające z tych zdarzeń, przepływy pieniężne związane z bieżącym administrowaniem aktywnymi umowami i kosztami działalności lokacyjnej, a także przepływy pieniężne dotyczące przyszłych składek wynikających z umów przypadających w granicach umów ubezpieczenia i reasekuracji czynnej oraz inne płatności na rzecz ubezpieczających i beneficjentów, tj. premie czy rabaty.

Wartości odszkodowań i świadczeń, regresów i odzysków oraz kosztów likwidacji szkód oblicza się w oparciu o realistyczne założenia dotyczące prognozowanych współczynników szkodowości i kosztów oraz dotyczące dane historyczne dotyczące procesu rozliczania szkód i realizacji wypłat. Koszty wynikające z bieżącego administrowania aktywnymi umowami i portfelem lokat wyznacza się w oparciu o obserwowane w Spółce historyczne stopy ponoszonych kosztów (kosztów administracyjnych, pośrednich kosztów akwizycji, kosztów działalności lokacyjnej) oraz informacje bieżące.

Przepływy pieniężne dotyczące przyszłych składek oraz prowizje z nimi związane wyznaczane są na podstawie informacji o ratach należnych, ale niewymagalnych na dzień bilansowy, wynikających z zawartych umów przypadających w granicach umów ubezpieczenia i reasekuracji czynnej.

Wycena rezerwy składek uwzględnia przyszłe zachowania ubezpieczającego, takie jak prawdopodobieństwo rezygnacji z polisy w trakcie pozostałego okresu ubezpieczenia oraz nieopłacenie przyszłych składek w ubezpieczeniach obowiązkowych.

W przypadku rezerwy składek wpływy pieniężne mogą przekraczać wypływy, prowadząc do ujemnego najlepszego oszacowania. Wycena uwzględnia wartość pieniądza w czasie.

Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia

Najlepsze oszacowanie rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia jest prognozą przepływów pieniężnych dotyczących zdarzeń szkodowych, które wystąpiły przed lub w dacie wyceny, niezależnie od tego, czy roszczenia wynikające z tych zdarzeń zostały zgłoszone czy nie. Prognozy przepływów pieniężnych obejmują wszystkie przyszłe płatności odszkodowań i świadczeń, koszty likwidacji szkód wynikające z tych zdarzeń, a także regresy i odzyski. Podstawą do wyceny są głównie dane historyczne o szkodach zgłoszonych, w tym realizowanych płatnościach i związanych metodą indywidualną rezerwach na szkody zgłoszone, ponoszonych kosztach likwidacji i uzyskiwanych regresach.

Wartości przyszłych odszkodowań i świadczeń, bezpośrednich kosztów likwidacji oraz regresów i odzysków wyznacza się w oparciu o metody aktuarialne bazujące na kwartalnych trójkątach szkodowych, odrębnie dla odszkodowań, bezpośrednich kosztów likwidacji i regresów. W szacunku najlepszego oszacowania rezerw w części dotyczącej przepływów z tytułu regresów nie uwzględnia się płatności kwalifikujących się jako osobne aktywa zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości.

Prognozę przepływów dotyczących pośrednich kosztów likwidacji sporządza się w oparciu o oszacowaną o na podstawie danych historycznych oraz informacji bieżących stopę kosztów pośrednich.

Przy naliczaniu wartości kosztów pośrednich dla szkód zgłoszonych uwzględnia się stopień zaawansowania procesu likwidacji.

Dodatkowo dla ubezpieczeń kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej najlepsze oszacowanie rezerw uwzględnia oszacowaną indywidualnie kwotę spodziewanych roszczeń dla umów, w których posiadane informacje pozwalają stwierdzić, że mogą zostać zgłoszone szkody w związku z trudną sytuacją finansową zobowiązanego z gwarancji lub dłużnika.

Najlepsze oszacowanie rezerw uwzględnia również prognozowane przepływy pieniężne dotyczące zaistniałych przed lub w dacie wyceny zdarzeń szkodowych, z których mogą się ujawnić w przyszłości świadczenia płatne okresowo w formie rent. Szacunek sporządza się w oparciu o dane dotyczące portfela rentowego Spółki, w tym liczbę rent, średnią rentę oraz częstotliwość świadczeń rozliczanych w formie rent.

Wycena uwzględnia wartość pieniądza w czasie.

Margines ryzyka

Wysokość marginesu ryzyka zapewnia, że wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych odpowiada kwocie, jakiej zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji zażądałyby za przejęcie zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz wywiązanie się z nich. Margines ryzyka dla celów wypłacalności liczony jest przy użyciu kosztu kapitału w wysokości 6 procent.

Art. 37 Aktu Delegowanego nakłada obowiązek alokacji marginesu ryzyka do linii biznesowych. Odzwierciedla on odpowiednio udział linii biznesowych w kapitałowym wymogu wypłacalności w zakresie całego portfela zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych. Wycena uwzględnia wartość pieniądza w czasie.

Spółka stosuje uproszczenie w kalkulacji marginesu ryzyka, o którym mowa w pkt a) art. 58 Aktu Delegowanego.

Wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w podziale na linie biznesowe, z wyszczególnieniem najlepszego oszacowania rezerw i marginesu ryzyka, podano w *Załączniku 3. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (S.12.01.02)* oraz w *Załączniku 4. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (S.17.01.02)*.

Różnica w wycenie rezerw dla celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdań finansowych

Zasady wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności różnią się od zasad wyceny rezerw dla potrzeb rachunkowości. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów Spółka zawiązuje następujące rodzaje rezerw: rezerwę składek, rezerwę na ryzyka niewygasłe, rezerwę na niewypłacone odszkodowania i świadczenia, w tym rezerwę na skapitalizowaną wartość rent, rezerwę na premie i rabaty dla ubezpieczonych oraz rezerwę na wyrównanie szkodowości (ryzyka).

Główną różnicą w stosunku do zasad wyceny rezerw dla celów rachunkowości jest naliczanie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności jako sumy najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka (kwoty te muszą być obliczone oddzielnie). Margines ryzyka wyznaczany jest w oparciu o sześcioprocentową stopę kosztu kapitału i pozycja taka nie występuje dla rezerw kalkulowanych dla celów rachunkowości. Swojego odpowiednika wśród rezerw wyznaczanych dla celów wypłacalności nie ma natomiast rezerwa na wyrównanie szkodowości (ryzyka).

Przy ustalaniu wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności, w szczególności najlepszego oszacowania rezerw, uwzględnia się wartość pieniądza w czasie, przy zastosowaniu struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka wskazanej w aktach wykonawczych EIOPA. W przypadku Spółki dyskontowanie rezerw dla celów rachunkowości jest dopuszczalne jedynie dla części portfela zobowiązań, tj. jeżeli z umów zaliczanych do ubezpieczeń majątkowych oraz pozostałych ubezpieczeń osobowych powstaną świadczenia płatne okresowo w formie rent, a rezerwę ustala się przy zastosowaniu metod przewidzianych dla ubezpieczeń na życie.

Biorąc za podstawę rodzaje zobowiązań, dla których ustanawiane są rezerwy dla celów rachunkowości i wypłacalności, można przyjąć, że dla zobowiązań z ubezpieczeń majątkowo-osobowych i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń majątkowo-osobowych najlepsze oszacowanie rezerwy składek porównuje się do rezerwy składek powiększonej o rezerwę na ryzyka niewygasłe i rezerwę na premie i rabaty, przy czym istotną składową w przypadku Spółki jest rezerwa składek.

Metody kalkulacji najlepszego oszacowania rezerwy składek i rezerwy składek dla celów rachunkowości znacząco się różnią. W sprawozdawczości dla celów rachunkowości stosuje się zasadę przeniesienia części składki przypisanej na przyszłe okresy sprawozdawcze (najczęściej pro rata temporis), natomiast w sprawozdawczości dla celów wypłacalności stosuje się metodę opartą o prognozę przewidywanych przepływów pieniężnych, w tym z tytułu przyszłych szkód, kosztów, płatności na rzecz ubezpieczających i beneficjentów, tj. premii i rabatów oraz przyszłych składek. Składki ujmowane w kalkulacji najlepszego oszacowania związane są z należnymi, ale niewymagalnymi na dzień bilansowy ratami składek. W sprawozdawczości dla celów rachunkowości należności te są prezentowane w bilansie jako część należności składkowych. Analogicznie prowizje związane z niewymagalnymi na dzień bilansowy ratami składek ujmowane są również w kalkulacji najlepszego oszacowania rezerwy składek dla celów sprawozdawczości Wypłacalności II.

Najlepsze oszacowanie rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia ustanawiane dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń majątkowo-osobowych i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń majątkowo-osobowych można bezpośrednio porównać z rezerwą na niewypłacone odszkodowania i świadczenia wyliczaną dla celów rachunkowości (bez rezerwy na skapitalizowaną wartość rent). Główną różnicą pomiędzy sprawozdawczością dla celów wypłacalności a sprawozdawczością dla celów rachunkowości jest nieuwzględnianie w sprawozdawczości Wypłacalności II, w prognozie przepływów dotyczących najlepszego oszacowania, płatności z tytułu regresów i odzysków kwalifikujących się jako osobne aktywa zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości. W rezerwach naliczanych dla celów rachunkowości prognozowane przepływy dotyczące regresów i odzysków ujawniane są jako oczekiwane regresy i odzyski do momentu ich uzyskania przez Spółkę. Dodatkowo stosuje się ograniczenia na maksymalną stopę regresową wynikające z Rozporządzenia Ministra Finansów.

Odpowiednikiem najlepszego oszacowania rezerwy dla zobowiązań na życie jest w sprawozdawczości dla celów rachunkowości rezerwa na skapitalizowaną wartość rent obliczana w przypadku, gdy powstały świadczenia płatne okresowo w formie rent lub w przypadku, gdy posiadane przez Spółkę informacje o szkodach zgłoszonych są wystarczające do wyznaczenia rezerwy metodami matematyki ubezpieczeń na życie i pozwalają na stwierdzenie, że takie świadczenia mogą powstać. Prognoza przepływów pieniężnych oparta jest o te same założenia w obu standardach sprawozdawczych, a różnica w wycenie wynika z zastosowanych innych stóp dyskontowych. W wycenie dla celów rachunkowości Spółka stosuje stałą stopę dyskontową nie wyższą niż średnia historyczna stopa zwrotu z inwestycji aktywów stanowiących pokrycie rezerw na skapitalizowaną wartość rent, obserwowaną w Spółce zgodnie z zapisami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów.

Zamieszczone w *Tabeli 9.* wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wg Wypłacalność II pochodzą z:

- *Załącznika 3. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (S.12.01.02) – pozycja R0200/C0150,*
- *Załącznika 4. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (S.17.01.02) – pozycje R0320/C0020-C0170.*

Wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wg PSR pochodzą ze sprawozdania finansowego Spółki za rok 2017.

Tabela 9. **Porównanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wycenionych wg zasad Wypłacalność II do wartości ich wyceny ze sprawozdania finansowego wg PSR na 31 grudnia 2017 roku w tys. zł**

Linie biznesowe	Pozycja z Załączników nr 3 i nr 4	Wartość rezerw techniczno- ubezpieczeniowych wg Wypłacalności II	Wartość rezerw techniczno- ubezpieczeniowych wg PSR	Różnice
Ubezpieczenia inne niż na życie Działalność bezpośrednia i reasekuracja czynna proporcjonalna	**-**	**4 608 344**	**7 322 314**	**-2 713 970**
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	R0320/C0020	32 475	133 984	-101 508
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	R0320/C0030	60 306	221 816	-161 510
Ubezpieczenia pracownicze	R0320/C0040	0	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	R0320/C0050	2 497 431	3 128 011	-630 579
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	R0320/C0060	681 508	971 871	-290 363
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	R0320/C0070	18 783	21 215	-2 431
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	R0320/C0080	679 531	1 565 582	-886 051
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	R0320/C0090	366 025	494 936	-128 911
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	R0320/C0100	106 953	251 313	-144 360
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	R0320/C0110	401	626	-224
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	R0320/C0120	53 611	96 497	-42 886
Ubezpieczenia różnych strat finansowych	R0320/C0130	111 318	436 464	-325 146
Ubezpieczenia inne niż na życie Reasekuracja czynna nieproporcjonalna	**-**	**15 041**	**50 335**	**-35 294**
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0320/C0140	0	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0320/C0150	-42	751	-793
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0320/C0160	0	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0320/C0170	15 083	49 584	-34 500
Ubezpieczenia na życie	**-**	**593 238**	**583 395**	**9 844**
Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	R0200/C0150	593 238	583 395	9 844
Rezerwy ogółem	**-**	**5 216 623**	**7 956 043**	**-2 739 420**

Zamieszczone w *Tabeli 10.* rezerwy techniczno-ubezpieczeniowych wg Wypłacalności II w stanie na 31 grudnia 2017 roku pochodzą z:

- *Załącznika 3. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (S.12.01.02) – pozycja R0200/C0150,*
- *Załącznika 4. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (S.17.01.02) - pozycje R0320/C0020-C0170.*

Wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wg Wypłacalność II w stanie na 31 grudnia 2016 roku pochodzą ze Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej za rok 2016.

Tabela 10. **Porównanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wycenionych wg zasad Wypłacalność II w stanie na 31 grudnia 2017 roku oraz na 31 grudnia 2016 roku w tys. zł**

Linie biznesowe	Pozycja z Załączników nr 3 i nr 4	Wartość rezerw techniczno- ubezpieczeniowych wg Wypłacalności II w stanie na 31.12.2017	Wartość rezerw techniczno- ubezpieczeniowych wg Wypłacalności II w stanie na 31.12.2016	Różnice
Ubezpieczenia inne niż na życie Działalność bezpośrednia i reasekuracja czynna proporcjonalna	**-**	**4 608 344**	**4 005 726**	**602 618**
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	R0320/C0020	32 475	35 887	-3 412
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	R0320/C0030	60 306	40 051	20 255
Ubezpieczenia pracownicze	R0320/C0040	0	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	R0320/C0050	2 497 431	2 158 857	338 575
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	R0320/C0060	681 508	532 890	148 618
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	R0320/C0070	18 783	7 356	11 427
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	R0320/C0080	679 531	587 393	92 138
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	R0320/C0090	366 025	332 640	33 386
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	R0320/C0100	106 953	93 426	13 526
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	R0320/C0110	401	414	-13
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	R0320/C0120	53 611	46 484	7 127
Ubezpieczenia różnych strat finansowych	R0320/C0130	111 318	170 328	-59 010
Ubezpieczenia inne niż na życie Reasekuracja czynna nieproporcjonalna	**-**	**15 041**	**-7 478**	**22 519**
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0320/C0140	0	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0320/C0150	-42	31	-73
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0320/C0160	0	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0320/C0170	15 083	-7 509	22 593
Ubezpieczenia na życie	**-**	**593 238**	**528 529**	**64 710**
Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	R0200/C0150	593 238	528 529	64 710
Rezerwy ogółem	**-**	**5 216 623**	**4 526 776**	**689 847**

Rezerwy dla celów wypłacalności wzrosły w porównaniu do roku poprzedniego o 689 847 tys. zł, w tym:
- wzrost najlepszego oszacowania rezerwy składek o 303 114 tys. zł,
- wzrost najlepszego oszacowania rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia o 340 353 tys. zł,
- wzrost marginesu ryzyka o 46 380 tys. zł.

Największy wzrost najlepszego oszacowania rezerwy składek wystąpił w poniższych liniach biznesowych:
- ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych o 138 632 tys. zł,
- pozostałe ubezpieczenia pojazdów o 94 508 tys. zł,
- ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych o 55 308 tys. zł.

Zmiana najlepszego oszacowania rezerwy składek spowodowana jest rozwojem portfela, głównie w ubezpieczeniach komunikacyjnych.

Największy wzrost najlepszego oszacowania rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia wystąpił w poniższych liniach biznesowych:
- ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych o 184 652 tys. zł,
- pozostałe ubezpieczenia pojazdów o 46 793 tys. zł,
- ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej o 33 646 tys. zł,
- ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych o 32 095 tys. zł,
- renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych o 60 031 tys. zł.

Zmiany te spowodowane są głównie rozwojem portfela, aktualizacją struktury terminowej stopy wolnej od ryzyka oraz przyrostem rezerw w ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej.

Ponadto w ubezpieczeniach różnych strat finansowych odnotowano spadek o 48 685 tys. zł, w wyniku rozliczenia dużych szkód.

Poziom niepewności wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności

Proces szacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych przebiega zgodnie z najlepszymi standardami aktuarialnymi, założeniami oraz metodami, które poddawane są systematycznemu przeglądowi i w razie konieczności uaktualniane. Obliczenia dokonuje się na podstawie ustalonych zasad wyceny aktuarialnej zgodnie z obowiązującym w Spółce regulaminem tworzenia i rozwiązywania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Prognozowanie przepływów pieniężnych w procesie naliczeń najlepszego oszacowania rezerw narażone jest na ryzyko niepewności wynikające z zależności przyszłych wydatków od zdarzeń i okoliczności, jakie zaistnieją w przyszłości. Niepewność ta dotyczy między innymi terminów, częstotliwości i dotkliwości zdarzeń, kwot roszczeń, w tym inflacji roszczeń i okresu potrzebnego na ich uregulowanie, a także zachowania osób ubezpieczonych. Nieprzewidywalne trendy w rozwoju szkód związane ze zmianami w legislacji, orzecznictwie sądowym, procedurach likwidacyjnych, standardach opieki medycznej, a także z czynnikami ekonomicznymi, takimi jak inflacja, będą wpływać na odchylenie się wartości zrealizowanych od prognozowanych przepływów.

Wycena najlepszego oszacowania dla zobowiązań o charakterze ubezpieczeń majątkowo-osobowych i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń majątkowo-osobowych odzwierciedla wartość oczekiwaną rozkładu wartości przepływów pieniężnych. Odpowiada ona wartości średniej wyników możliwych scenariuszy, przy czym uwzględnia się je w sposób niejawny głównie poprzez stosowanie technik opartych na trójkątach szkodowych.

Prognozowanie przepływów dotyczących zobowiązań o charakterze ubezpieczeń na życie, tj. w przypadku Spółki świadczeń rozliczanych w formie rent (powstałych świadczeń rentowych lub w przypadku, gdy posiadane informacje o szkodach zgłoszonych pozwalają na stwierdzenie, że takie świadczenia mogą powstać a dane są wystarczające do wyceny zobowiązań w oparciu o metody matematyki ubezpieczeń na życie) z ubezpieczeń majątkowo-osobowych, narażone jest głównie na ryzyko zmian demograficznych (ryzyko długowieczności), a także medycznych i ekonomicznych (np. wyższa stopa waloryzacji świadczeń). Do wyceny zobowiązań rentowych stosowane są metody matematyki ubezpieczeń na życie, a przyjmowane parametry (np. Tablice Dalszego Trwania Życia, stopa waloryzacji) są systematycznie uaktualniane. Wycena najlepszego oszacowania rezerw odzwierciedla wartość oczekiwaną rozkładu przepływów pieniężnych, a uwzględnienie możliwych scenariuszy następuje w sposób niejawny poprzez zastosowanie formuły analitycznej w postaci wzorów matematyki ubezpieczeń na życie.

Kwoty należne z umów reasekuracji

Spółka oblicza kwoty należne z umów reasekuracji spójnie z granicami umów ubezpieczenia i reasekuracji czynnej, których te kwoty dotyczą.

Najlepsze oszacowanie kwot należnych z umów reasekuracji dla zobowiązań z ubezpieczeń majątkowo-osobowych i zdrowotnych o charakterze umów majątkowo-osobowych oblicza się analogicznie jak dla najlepszego oszacowania rezerw brutto, oddzielnie dla rezerwy składek i rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia. Przepływy pieniężne dotyczące rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia obejmują płatności rekompensat roszczeń uwzględnionych w rezerwach na niewypłacone odszkodowania i świadczenie brutto, a przepływy pieniężne dotyczące rezerwy składki obejmują wszystkie pozostałe płatności.

Przepływy pieniężne dotyczące kwot należnych z tytułu reasekuracji w zakresie odszkodowań i świadczeń, kosztów likwidacji, a także regresów i odzysków oblicza się w oparciu o przepływy brutto uwzględnione w najlepszym oszacowaniu rezerw oraz prognozowaną stopę udziału reasekuratora wyznaczoną na podstawie danych historycznych oraz informacji o zawartych umowach reasekuracji biernej i retrocesji.

Przepływy pieniężne związane z przyszłymi zobowiązaniami składkowymi względem reasekuratorów i należnościami prowizyjnymi od reasekuratorów niewymagalnymi na dzień bilansowy, wynikające z zawartych umów ubezpieczenia i reasekuracji czynnej w granicach tych umów, wyznacza się na podstawie informacji o umowach reasekuracji biernej i retrocesji.

Jeśli z umów ubezpieczenia innych niż na życie powstaną świadczenia rozliczane okresowo w formie rent, to kwoty należne dla takich zobowiązań przypisane są do linii biznesowych dotyczących świadczeń rentowych wynikających z umów majątkowo-osobowych lub zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń majątkowo-osobowych. Przepływy pieniężne dotyczące kwot należnych z umów reasekuracji dla zobowiązań rentowych wyznacza się w oparciu o najlepsze oszacowanie brutto i informacje dotyczące umów reasekuracji biernej i retrocesji.

Wartości reasekuracyjne dotyczące uregulowanych roszczeń ubezpieczeniowych wykazywane są w oddzielnych pozycjach bilansu jako należności lub zobowiązania z tytułu reasekuracji. Koszty, jakie Spółka ponosi w związku z zarządzaniem i administracją umowami reasekuracji, są uwzględnione w najlepszym oszacowaniu brutto.

Wynik obliczenia kwot należnych z umów reasekuracji jest dostosowywany w celu uwzględnienia oczekiwanych strat w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta. Dostosowanie to opiera się na ocenie prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania przez kontrahenta oraz średniej stracie z tego wynikającej. Jest ono przeprowadzone osobno dla każdego kontrahenta, dla każdej jednorodnej grupy ryzyka, dla której wykonuje się obliczenia rezerw, odrębnie dla rezerwy składek i dla rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia.

Dla kwot należnych z umów reasekuracji nie nalicza się marginesu ryzyka. Wycena kwot należnych z umów reasekuracji uwzględnia wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta.

Różnice w wycenie kwot należnych z tytułu reasekuracji oraz udziału reasekuratora w rezerwach dla celów rachunkowości są analogiczne jak dla najlepszego oszacowania rezerw i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto ustanawianych dla celów rachunkowości. Dodatkowo, wyznaczając udział reasekuratora w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości, nie uwzględnia się ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, które występuje w wycenie dla celów wypłacalności.

Zamieszczone w *Tabeli 11.* kwoty należne z umów reasekuracji wg Wypłacalności II pochodzą z:
- *Załącznika 3. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (S.12.01.02) – pozycja R0080/C0150,*
- *Załącznika 4. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (S.17.01.02) – pozycje R0330/C0020-C0170.*

Wartości udziału reasekuratora w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych wg PSR pochodzą ze sprawozdania finansowego Spółki za rok 2017.

Tabela 11. **Porównanie wartości kwot należnych z umów reasekuracji wycenionych wg zasad Wypłacalności II do wartości udziału reasekuratora w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych ze sprawozdania finansowego wg PSR na 31 grudnia 2017 roku w tys. zł**

Linie biznesowe	Pozycja z Załączników nr 3 i nr 4	Kwoty należne z umów reasekuracji* wg Wypłacalności II	Wartość udziału reasekuratora w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych wg PSR	Różnice
Ubezpieczenia inne niż na życie Działalność bezpośrednia i reasekuracja czynna proporcjonalna	**-**	**674 488**	**1 525 620**	**-851 131**
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	R0330/C0020	-20	0	-20
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	R0330/C0030	3 864	15 565	-11 701
Ubezpieczenia pracownicze	R0330/C0040	0	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	R0330/C0050	300 153	491 616	-191 463
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	R0330/C0060	56 813	132 096	-75 283
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	R0330/C0070	2 320	5 318	-2 997
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	R0330/C0080	201 827	665 477	-463 651
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	R0330/C0090	26 474	38 728	-12 254
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	R0330/C0100	38 563	114 105	-75 541
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	R0330/C0110	17	67	-50
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	R0330/C0120	-226	2 426	-2 652
Ubezpieczenia różnych strat finansowych	R0330/C0130	44 705	60 222	-15 518
Ubezpieczenia inne niż na życie Reasekuracja czynna nieproporcjonalna	**-**	**7 379**	**5 333**	**2 046**
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0330/C0140	0	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0330/C0150	-19	186	-205
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0330/C0160	0	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0330/C0170	7 397	5 147	2 250
Ubezpieczenia na życie	**-**	**105 919**	**121 948**	**-16 029**
Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	R0080/C0150	105 919	121 948	-16 029
Ogółem	**-**	**787 786**	**1 652 901**	**-865 115**

* po uwzględnieniu korekty z tytułu nieuwzględnienia zobowiązania przez kontrahenta

Zamieszczone w *Tabeli 12.* kwoty należne z umów reasekuracji w stanie na 31 grudnia 2017 roku pochodzą z:

- *Załącznika 3. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (S.12.01.02) – pozycja R0080/C0150,*
- *Załącznika 4. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (S.17.01.02) – pozycje R0330/C0020-C0170.*

Kwoty należne z umów reasekuracji w stanie na 31 grudnia 2016 roku pochodzą ze Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej za rok 2016.

Tabela 12. **Porównanie wartości kwot należnych z umów reasekuracji wycenionych wg zasad Wypłacalności II w stanie na 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku w tys. zł**

Linie biznesowe	Pozycja z Załączników nr 3 i nr 4	Kwoty należne z umów reasekuracji* wg Wypłacalności II w stanie na 31.12.2017	Kwoty należne z umów reasekuracji* wg Wypłacalności II w stanie na 31.12.2016	Różnice
Ubezpieczenia inne niż na życie Działalność bezpośrednia i reasekuracja czynna proporcjonalna	**-**	**674 488**	**635 572**	**38 916**
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	R0330/C0020	-20	-26	6
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	R0330/C0030	3 864	291	3 573
Ubezpieczenia pracownicze	R0330/C0040	0	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	R0330/C0050	300 153	223 954	76 198
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	R0330/C0060	56 813	32 386	24 426
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	R0330/C0070	2 320	-825	3 146
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	R0330/C0080	201 827	222 393	-20 566
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	R0330/C0090	26 474	26 978	-504
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	R0330/C0100	38 563	42 270	-3 707
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	R0330/C0110	17	3	14
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	R0330/C0120	-226	-159	-68
Ubezpieczenia różnych strat finansowych	R0330/C0130	44 705	88 308	-43 603
Ubezpieczenia inne niż na życie Reasekuracja czynna nieproporcjonalna	**-**	**7 379**	**12 724**	**-5 345**
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0330/C0140	0	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0330/C0150	-19	2	-20
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0330/C0160	0	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0330/C0170	7 397	12 722	-5 325
Ubezpieczenia na życie	**-**	**105 919**	**86 273**	**19 646**
Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	R0080/C0150	105 919	86 273	19 646
Ogółem	**-**	**787 786**	**734 568**	**53 218**

* po uwzględnieniu korekty z tytułu nieuwzględnienia zobowiązania przez kontrahenta

Kwoty należne z umów reasekuracji wzrosły w porównaniu do roku poprzedniego o 53 218 tys. zł, w tym:

- kwoty należne dot. niewypłaconych odszkodowań i świadczeń wzrosły o 68 351 tys. zł,
- kwoty należne dot. składek zmalały o 15 133 tys. zł.

Największy wzrost kwot należnych z umów reasekuracji dot. niewypłaconych odszkodowań i świadczeń wystąpił w ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych o 58 350 tys. zł, zaś największy spadek – w ubezpieczeniach różnych ryzyk finansowych o 40 346 tys. zł.

Obserwowane zmiany kwot należnych z umów reasekuracji dot. niewypłaconych odszkodowań i świadczeń podążają za zmianą najlepszego oszacowana rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia.

Największy spadek kwot należnych dot. składek wystąpił w ubezpieczeniach od ognia i innych szkód rzeczowych o 34 412 tys. zł, co spowodowane jest brakiem odnowienia w 2017 roku umowy reasekuracji dla jednego z produktów. Największy wzrost kwot należnych dot. składek wystąpił natomiast w ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych o 17 849 tys. zł, który jest wynikiem wzrostu najlepszego oszacowania rezerwy składek w tej linii biznesowej.

D.3. INNE ZOBOWIĄZANIA

Zgodnie z art. 223 ust. 2 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej pozostałe zobowiązania wycenia się w wartości godziwej, czyli w kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać przeniesione lub rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji.

Spółka kieruje się hierarchią metod wyceny opisaną w art. 10 Aktu Delegowanego, zgodnie z którą podstawową metodą wyceny pozostałych zobowiązań jest wycena przy użyciu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych zobowiązań.

Składnik zobowiązań jest uważany za notowany na aktywnym rynku, jeśli występuje odpowiednia liczba transakcji, a kwotowane ceny są łatwo i regularnie dostępne oraz reprezentują aktualne i regularnie występujące na rynku transakcje zawierane bezpośrednio między stronami.

Jeśli zastosowanie cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych zobowiązań jest niemożliwe, stosuje się ceny notowane na aktywnych rynkach dla podobnych składników zobowiązań, dokonując korekt odzwierciedlających różnice.

Jeśli dla takich samych lub podobnych zobowiązań brakuje informacji na temat aktualnego i regularnie występującego na rynku obrotu, Spółka stosuje alternatywne metody wyceny opisane w rozdziale *D.4. Alternatywne metody wyceny.*

Różnice w wycenie poszczególnych pozycji innych zobowiązań w porównaniu do zasad wyceny w bilansie sporządzonym według Ustawy o rachunkowości opisano poniżej.

Poza odmiennymi zasadami wyceny bilans sporządzony dla celów Wypłacalności II różni się od bilansu sporządzonego według Ustawy o rachunkowości również strukturą. Nie wszystkie pozycje zobowiązań są zatem bezpośrednio porównywalne. Tam, gdzie było to możliwe, zobowiązania z bilansu sporządzonego według Ustawy o rachunkowości przeklasyfikowano zgodnie ze strukturą bilansu sporządzanego dla celów Wypłacalności II i przedstawiono w celu porównania w *Tabeli 13*.

Tabela 13. **Porównanie wartości zobowiązań wycenionych wg zasad Wypłacalności II do wartości ich wyceny ze sprawozdania finansowego według PSR na 31 grudnia 2017 roku w tys. zł zgodnie z Załącznikiem 1. Pozycje bilansowe (S.02.01.02) w zakresie zobowiązań**

Zobowiązania	Pozycja z Załącznika nr 1	Wartość wg PSR przed dostosowaniem do struktury bilansu Wypłacalności II	Wartość wg PSR po dostosowaniu do struktury bilansu Wypłacalności II	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Różnice
				C0010	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	**R0510**	**5 841 696**	**7 372 649**	**4 623 385**	**-2 749 264**
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	5 501 460	7 016 848	4 530 603	-2 486 245
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	-	-	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	-	-	4 364 133	4 364 133
Margines ryzyka	R0550	-	-	166 470	166 470
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	340 236	355 800	92 782	-263 019
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	-	-	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	-	-	73 777	73 777
Margines ryzyka	R0590	-	-	19 005	19 005
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	**R0600**	**461 447**	**583 395**	**593 238**	**9 844**
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	-	-	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	-	-	0	0
Margines ryzyka	R0640	-	-	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	461 447	583 395	593 238	9 844
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	-	-	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	-	-	550 261	550 261
Margines ryzyka	R0680	-	-	42 978	42 978

Zobowiązania	Pozycja z Załącznika nr 1	Wartość wg PSR przed dostosowaniem do struktury bilansu Wypłacalności II	Wartość wg PSR po dostosowaniu do struktury bilansu Wypłacalności II	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Różnice
				C0010	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	**R0690**	**0**	**0**	**0**	**0**
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	-	-	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	-	-	0	0
Margines ryzyka	R0720	-	-	0	0
Zobowiązania warunkowe	**R0740**	**0**	**0**	**0**	**0**
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	**R0750**	**46 611**	**46 611**	**46 204**	**-407**
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	**R0760**	**1 783**	**1 783**	**1 786**	**3**
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	**R0770**	**0**	**0**	**0**	**0**
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	**R0780**	**198 352**	**198 352**	**247 915**	**49 564**
Instrumenty pochodne	**R0790**	**0**	**0**	**0**	**0**
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	**R0800**	**0**	**0**	**0**	**0**
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	**R0810**	**0**	**0**	**0**	**0**
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	**R0820**	**227 769**	**227 769**	**153 695**	**-74 074**
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	**R0830**	**317 987**	**317 987**	**84 460**	**-233 528**
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	**R0840**	**145 942**	**145 942**	**141 161**	**-4 781**
Zobowiązania podporządkowane	**R0850**	**178 362**	**178 362**	**177 906**	**-457**
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0860	0	0	0	0
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0870	178 362	178 362	177 906	-457
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	**R0880**	**470 964**	**0**	**0**	**0**
Zobowiązania ogółem	**R0900**	**7 890 912**	**9 072 849**	**6 069 749**	**-3 003 099**

W okresie sprawozdawczym nie miały miejsca zmiany w szacunkach oraz stosowanych zasadach ujmowania i wyceny innych zobowiązań.

Przedstawione poniżej informacje dotyczą istotnych grup innych zobowiązań prezentowanych w *Załączniku 1. Pozycje bilansowe (S.02.01.02)* oraz *Tabeli 13* powyżej. Informacje dotyczące Rezerw techniczno-ubezpieczeniowych zostały przedstawione w rozdziale *D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.*

W Spółce nie występują istotne zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych ani aktywa powiązane z planem świadczeń.

W Spółce nie występują istotne zobowiązania warunkowe w rozumieniu art. 11 Aktu Delegowanego.

Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)

Pozostałe rezerwy, inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, tworzone są na zobowiązania pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa.

Zarówno w bilansie sporządzonym dla celów Wypłacalności II, jak i w bilansie sporządzonym według Ustawy o rachunkowości, pozostałe rezerwy są najlepszym oszacowaniem kwoty, która byłaby wymagana do rozliczenia zobowiązania na dzień bilansowy, czyli kwoty, w jakiej można by zasadnie zapłacić za zobowiązanie, aby je spełnić lub przenieść na stronę trzecią. Z uwagi na brak aktywnego rynku pozostałe rezerwy, inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, wycenia się według wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny opierających się na podejściu dochodowym opisanym w Akcie Delegowanym art. 10 punkt 7 lit. b). Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) są dyskontowane przy użyciu aktualnych stóp procentowych.

Pozostałe rezerwy mają krótkoterminowy charakter, a ich przewidywany termin wymagalności upływa w ciągu 1 roku.

Danymi wejściowymi do wyceny pozostałych rezerw, innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe są:

- składniki pozostałych rezerw, innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, według stanu na dzień bilansowy,
- aktualne stopy procentowe,
- informacje o terminach wymagalności pozostałych rezerw.

W przypadku pozostałych rezerw (innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) niepewność oszacowania może dotyczyć wymaganych do rozliczenia zobowiązań oraz przewidywanego terminu ich wymagalności oraz może wynikać ze zmienności otoczenia gospodarczego w zakresie kursów walut i stopy procentowej.

W wycenie pozostałych rezerw Spółka nie uwzględnia zmian własnej zdolności kredytowej. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W bilansie sporządzonym dla celów Wypłacalności II podatki odroczone ustala się zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości 12 „Podatek dochodowy" metodą zobowiązań bilansowych. Podatki odroczone są ujmowane i wyceniane w odniesieniu do aktywów i zobowiązań w bilansie sporządzonym dla celów Wypłacalności II lub prezentowanych dla celów podatkowych.

Spółka kompensuje aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Tabela 14. **Źródła pochodzenia rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenionej wg zasad Wypłacalności II po kompensacie ujemnych i dodatnich różnic przejściowych na 31 grudnia 2017 roku w tys. zł**

Wyszczególnienie	Pozycje z Załącznika nr 1	Wartość bilansowa wg Wypłacalności II
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	247 915
Strata podatkowa	-	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe łącznie z udziałem reasekuratora	-	311 614
Wartości niematerialne i prawne	-	-48 905
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	-	-16 755
Nieruchomości	-	8 808
Rzeczowe aktywa trwałe	-	7 750
Obligacje	-	-6 937
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	-	-6 587
Inne	-	-1 072

Odroczony podatek dochodowy wycenia się na podstawie różnicy między wartościami przypisanymi do aktywów i zobowiązań, ujętych i wycenionych w bilansie sporządzonym dla celów Wypłacalności II, a wartościami przypisanymi do aktywów i zobowiązań, zgodnie z ich ujęciem i wyceną dla celów podatkowych.

Zastosowana stawka podatkowa dla obliczenia aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynosi 19 procent.

W Spółce nie wystąpiły niewykorzystane ulgi podatkowe.

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych

Bilans sporządzony dla celów Wypłacalności II prezentuje wymagalne zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych, których nie ujęto w przepływach pieniężnych w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych.

Prezentowane są tu zobowiązania wobec ubezpieczających, zobowiązania wobec ubezpieczających z tytułu koasekuracji i zobowiązania wobec pośredników ubezpieczeniowych oraz zobowiązania wynikające z umów reasekuracji czynnej.

Z uwagi na brak aktywnego rynku zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych wycenia się według wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny opierających się na podejściu dochodowym opisanym w Akcie Delegowanym art. 10 ust. 7 lit. b). Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych są dyskontowane przy użyciu aktualnych stóp procentowych.

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych mają w przeważającej części krótkoterminowy charakter z przewidywanym terminem wymagalności upływającym przed 1 rokiem.

Tabela 15. **Oczekiwany czas przepływów pieniężnych dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych wycenionych wg zasad Wypłacalności II na 31 grudnia 2017 roku w tys. zł**

Wyszczególnienie	Pozycje z Załącznika nr 1	Wartość bilansowa wg Wypłacalności II	Procent sumy
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	153 695	100%
Z terminem wymagalności do 1 roku	-	153 300	100%
Z terminem wymagalności powyżej 1 roku i do 5 lat	-	393	0%
Z terminem wymagalności powyżej 5 lat	-	1	0%

Danymi wejściowymi do wyceny zobowiązań z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych są:
- posiadane zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych, według stanu na dzień bilansowy,
- aktualne stopy procentowe,
- informacje o terminach wymagalności zobowiązań.

W przypadku zobowiązań z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych niepewność oszacowania może wynikać ze zmienności otoczenia gospodarczego w zakresie kursów walut oraz stopy procentowej.
W wycenie zobowiązań z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych Spółka nie uwzględnia zmian własnej zdolności kredytowej. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

Bilans sporządzony według Ustawy o rachunkowości prezentuje zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych w kwocie wymagającej zapłaty, w części zarówno wymagalnej, jak i niewymagalnej. Bilans sporządzony według Ustawy o rachunkowości nie ujmuje tu zobowiązań wynikających z umów reasekuracji czynnej.

Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej

Bilans sporządzony dla celów Wypłacalności II prezentuje wymagalne zobowiązania wynikające z umów reasekuracji biernej, których nie uwzględniono w kwotach należnych z umów reasekuracji. Z uwagi na brak aktywnego rynku zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej wycenia się według wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny opierających się na podejściu dochodowym opisanym w Akcie Delegowanym art. 10 ust. 7 lit. b).

Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej są dyskontowane przy użyciu aktualnych stóp procentowych.

Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej mają krótkoterminowy charakter, a ich przewidywany termin wymagalności upływa przed 1 rokiem.

Danymi wejściowymi do wyceny zobowiązań z tytułu reasekuracji biernej są:
- posiadane zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej, według stanu na dzień bilansowy,
- aktualne stopy procentowe,
- informacje o terminach wymagalności zobowiązań.

W przypadku zobowiązań z tytułu reasekuracji biernej niepewność oszacowania może wynikać ze zmienności otoczenia gospodarczego w zakresie kursów walut oraz stopy procentowej.
W wycenie zobowiązań z tytułu reasekuracji biernej Spółka nie uwzględnia zmian własnej zdolności kredytowej. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

Bilans sporządzony według Ustawy o rachunkowości w pozycji zobowiązania z tytułu reasekuracji prezentuje zobowiązania wynikające z umów reasekuracji zarówno czynnej, jak i biernej, w kwocie wymagającej zapłaty, w części zarówno wymagalnej, jak i niewymagalnej.

Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)

Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej) zawierają zobowiązania z tytułu podatków oraz inne zobowiązania handlowe. Z uwagi na brak aktywnego rynku pozostałe zobowiązania wycenia się w wartości godziwej, przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny opierających się na podejściu dochodowym opisanym w Akcie Delegowanym art. 10 ust. 7 lit. b). Pozostałe zobowiązania dyskontowane są przy użyciu aktualnych stóp procentowych.

Pozostałe zobowiązania mają w przeważającej części krótkoterminowy charakter z przewidywanym terminem wymagalności upływającym przed 1 rokiem.

Tabela 16. **Oczekiwany czas przepływów pieniężnych dla pozostałych zobowiązań (niewykazanych w innych pozycjach) wycenionych wg zasad Wypłacalności II na 31 grudnia 2017 roku w tys. zł**

Wyszczególnienie	Pozycje z Załącznika nr 1	Wartość bilansowa wg Wypłacalności II	Procent sumy
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	141 161	100%
Z terminem wymagalności do 1 roku	-	100 643	71%
Z terminem wymagalności powyżej 1 roku i do 5 lat	-	33 701	24%
Z terminem wymagalności powyżej 5 lat	-	6 817	5%

Danymi wejściowymi do wyceny pozostałych zobowiązań są:
- posiadane pozostałe zobowiązania, według stanu na dzień bilansowy,
- aktualne stopy procentowe,
- informacje o terminach wymagalności zobowiązań.

W przypadku pozostałych zobowiązań niepewność oszacowania może wynikać ze zmienności otoczenia gospodarczego w zakresie kursów walut oraz stopy procentowej.
W wycenie pozostałych zobowiązań Spółka nie uwzględnia zmian własnej zdolności kredytowej. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

Bilans sporządzony według Ustawy o rachunkowości prezentuje pozostałe zobowiązania w kwocie wymagającej zapłaty.

Pozostałe zobowiązania nie zawierają istotnych zobowiązań wynikających z leasingu.

Zobowiązania podporządkowane

Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych

Spółka w pozycji zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych wykazuje pożyczkę podporządkowaną, zgodnie z art. 72 lit. b) Aktu Delegowanego. Pożyczka stanowi bezpośrednie, niezabezpieczone i podporządkowane zobowiązanie Spółki. Termin spłaty kapitału pożyczki przypada na 2025 rok, z coroczną płatnością odsetek. Spłata pożyczki jest opcjonalna dla Spółki i będzie zależeć od uprzedniego uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego. Spółka jest uprawniona do wcześniejszej spłaty pożyczki co roku, począwszy od 2020 roku, przy czym ryzyko związane z niepewnością dotyczącą czasu wystąpienia przepływów pieniężnych nie jest uwzględnione w wycenie.

W bilansie sporządzonym dla celów Wypłacalności II pożyczkę podporządkowaną wycenia się według wartości godziwej, przy wykorzystaniu alternatywnych metod wyceny opierających się na podejściu dochodowym opisanym w Akcie Delegowanym art. 10 ust. 7 lit. b). Zobowiązania podporządkowane dyskontowane są przy użyciu aktualnych stóp procentowych.

Danymi wejściowymi do wyceny są:
- posiadane zobowiązania podporządkowane, według stanu na dzień bilansowy,
- aktualne stopy procentowe.

W przypadku zobowiązań podporządkowanych niepewność oszacowania może wynikać ze zmienności otoczenia gospodarczego w zakresie stopy procentowej.
W wycenie zobowiązań podporządkowanych Spółka nie uwzględnia zmian własnej zdolności kredytowej. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

W bilansie sporządzonym według Ustawy o rachunkowości pożyczkę podporządkowaną wycenia się według skorygowanej ceny nabycia przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej.

D.4. ALTERNATYWNE METODY WYCENY

Jeżeli nie można określić wartości godziwej składnika aktywów lub zobowiązań innych niż techniczno-ubezpieczeniowe, według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach, tych samych lub podobnych aktywów lub zobowiązań, innych niż techniczno-ubezpieczeniowe, Spółka wykorzystuje alternatywne metody wyceny.

W przypadku stosowania alternatywnych metod wyceny Spółka wykorzystuje w jak największym stopniu obserwowalne dane rynkowe, takie jak stopy procentowe i krzywe rentowności. Przy korzystaniu z alternatywnych metod wyceny Spółka stosuje metody wyceny, które są spójne z:
- podejściem rynkowym, które zakłada wykorzystywanie cen i innych odpowiednich danych z transakcji rynkowych obejmujących identyczne lub podobne aktywa i zobowiązania lub identyczną lub podobną grupę aktywów i zobowiązań,
- podejściem dochodowym, dającym pojedynczą wartość bieżącą poprzez dyskontowanie przyszłych kwot takich jak przepływy pieniężne, przychody lub koszty, gdzie wartość godziwa powinna odzwierciedlać obecne oczekiwania rynkowe dotyczące tych przyszłych kwot.

Z uwagi na brak informacji na temat aktualnego i regularnie występującego obrotu na rynku Spółka stosuje alternatywne metody wyceny dla następujących pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II:
- Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny oraz nieruchomości inne niż do użytku własnego,

  Do wyceny tej pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II wykorzystywana jest metoda opierająca się na wycenie dokonywanej przez rzeczoznawcę lub eksperta. Przyjęte założenia dostosowane są do charakteru aktywów (np. sposobu wykorzystania nieruchomości).

- Obligacje państwowe (w przypadku braku ceny z aktywnego rynku),

  Do wyceny tej pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II, w przypadku braku dostępnej ceny z aktywnego rynku, wykorzystuje się metodę opartą na cenach z serwisu informacyjnego Bloomberg.
  Zgodnie z założeniami wykorzystywana jest cena BGN (Bloomberg Generic Price), a w przypadku gdy BGN jest niedostępna – BVAL (Bloomberg Valuation Price). Wykorzystuje się ostatnią dostępną cenę (last price).

- Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych,

  Do wyceny tej pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II wykorzystuje się metodę polegającą na dyskontowaniu przepływów pieniężnych.
  Zgodnie z założeniami do dyskontowania dla okresów półrocznych i dłuższych stosuje się krzywe SWAP (wykorzystanie krzywej swap zerokuponowej – S0048Z PLN SWAP Yield curve), a dla krótszych okresów – referencyjne stopy depozytów z rynku międzybankowego.

- Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie,

  Do wyceny tej pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II wykorzystuje się metodę polegającą na dyskontowaniu przepływów pieniężnych.
  Zgodnie z założeniami do dyskontowania dla okresów półrocznych i dłuższych stosuje się krzywe SWAP (wykorzystanie krzywej swap zerokuponowej – S0048Z PLN SWAP Yield curve), a dla krótszych okresów – referencyjne stopy depozytów z rynku międzybankowego.

- Środki pieniężne i ekwiwalentów środków pieniężnych,

  Środki pieniężne wyceniane są w wartości nominalnej, którą Spółka uważa za najlepsze odzwierciedlenie wartości godziwej.

- Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych,

  Do wyceny tej pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II wykorzystuje się metodę polegającą na dyskontowaniu przepływów pieniężnych.
  Zgodnie z założeniami do dyskontowania stosuje się krzywe SWAP dla odpowiednich walut (na przykład dla waluty PLN krzywa swap zerokuponowa – S0048Z PLN SWAP Yield curve). Podstawą dyskontowania są przepływy pieniężne ustalane są na podstawie terminów wymagalności. Dla celów obliczeń przepływy pieniężne grupowane są w przedziałach rocznych.

- Należności z tytułu reasekuracji biernej,

  Do wyceny tej pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II wykorzystuje się metodę polegającą na dyskontowaniu przepływów pieniężnych.
  Zgodnie z założeniami do dyskontowania stosuje się krzywe SWAP dla odpowiednich walut (na przykład dla waluty PLN krzywa swap zerokuponowa – S0048Z PLN SWAP Yield curve). Podstawą dyskontowania są przepływy pieniężne ustalane na podstawie terminów wymagalności. Dla celów obliczeń przepływy pieniężne grupowane są w przedziałach rocznych.

- Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej),

  Do wyceny tej pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II wykorzystuje się metodę polegającą na dyskontowaniu przepływów pieniężnych.
  Zgodnie z założeniami do dyskontowania stosuje się krzywe SWAP dla odpowiednich walut (na przykład dla waluty PLN krzywa swap zerokuponowa – S0048Z PLN SWAP Yield curve). Podstawą dyskontowania są przepływy pieniężne ustalane na podstawie terminów wymagalności. Dla celów obliczeń przepływy pieniężne grupowane są w przedziałach rocznych.

- Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach),

  Do wyceny tej pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II, w przypadku dzieł sztuki, wykorzystywana jest metoda oparta na wycenie rzeczoznawcy lub eksperta.

- Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe),

  Do wyceny tej pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II wykorzystuje się metodę polegającą na dyskontowaniu przepływów pieniężnych.
  Zgodnie z założeniami do dyskontowania stosuje się krzywe SWAP dla odpowiednich walut (na przykład dla waluty PLN krzywa swap zerokuponowa – S0048Z PLN SWAP Yield curve). Podstawą dyskontowania są przepływy pieniężne ustalane na podstawie terminów wymagalności. Dla celów obliczeń przepływy pieniężne grupowane są w przedziałach rocznych.

- Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych,

  Do wyceny tej pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II wykorzystuje się metodę polegającą na dyskontowaniu przepływów pieniężnych.
  Zgodnie z założeniami do dyskontowania stosuje się krzywe SWAP (wykorzystanie krzywej swap zerokuponowej – S0048Z PLN SWAP Yield curve). Podstawą dyskontowania są przepływy pieniężne ustalane na podstawie terminów wymagalności. Dla celów obliczeń przepływy pieniężne grupowane są w przedziałach rocznych.

- Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej,

  Do wyceny tej pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II wykorzystuje się metodę polegającą na dyskontowaniu przepływów pieniężnych.
  Zgodnie z założeniami do dyskontowania stosuje się krzywe SWAP dla odpowiednich walut (na przykład dla waluty PLN krzywa swap zerokuponowa – S0048Z PLN SWAP Yield curve). Podstawą dyskontowania są przepływy pieniężne ustalane na podstawie terminów wymagalności. Dla celów obliczeń przepływy pieniężne grupowane są w przedziałach rocznych.

- Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej),

  Do wyceny tej pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II wykorzystuje się metodę polegającą na dyskontowaniu przepływów pieniężnych.
  Zgodnie z założeniami do dyskontowania stosuje się krzywe SWAP dla odpowiednich walut (na przykład dla waluty PLN krzywa swap zerokuponowa – S0048Z PLN SWAP Yield curve). Podstawą dyskontowania są przepływy pieniężne ustalane na podstawie terminów wymagalności. Dla celów obliczeń przepływy pieniężne grupowane są w przedziałach rocznych.

- Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych,

  Do wyceny tej pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II wykorzystuje się metodę polegającą na dyskontowaniu przepływów pieniężnych.
  Zgodnie z założeniami do dyskontowania dla okresów półrocznych i dłuższych stosuje się krzywe SWAP (wykorzystanie krzywej swap zerokuponowej – S0048Z PLN SWAP Yield curve), a dla krótszych okresów stosuje się referencyjne stopy depozytów z rynku międzybankowego.

Szczegółowy sposób wyceny aktywów innych niż kwoty należne z umów reasekuracji i zobowiązań innych niż techniczno-ubezpieczeniowe wraz z informacją o stosowaniu alternatywnych metod wyceny opisano w rozdziale *D.1 Aktywa* oraz *D.3 Inne zobowiązania.*

Spółka nie stosuje alternatywnych metod wyceny dla rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz kwot należnych z umów reasekuracji. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe oraz kwoty należne z umów reasekuracji wyliczane są według metod opisanych w rozdziale *D.2 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.*

D.5. INNE INFORMACJE

Wszelkie istotne informacje w zakresie tego rozdziału ujęto w Sprawozdaniu.

E.

Zarządzanie kapitałem

E. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Spółka jest częścią silnego finansowo międzynarodowego koncernu ubezpieczeniowego ERGO, należącego do jednego z największych reasekuratorów na świecie - Munich Re. Poziom pokrycia wymogu kapitałowego podlega regularnej ocenie, jest monitorowany i kontrolowany w ramach zdefiniowanego systemu monitorowania i wczesnego ostrzegania, który bazuje na ustalonych limitach i systemie triggerów. System ten, poza kontrolą poziomu wypłacalności, obejmuje dodatkowo takie obszary jak poziom ryzyka inwestycyjnego, scenariusz wystąpienia szkody katastroficznej czy monitoring wyników działalności ubezpieczeniowej. W przypadku przekroczenia triggerów lub limitu podejmowane są czynności między innymi takie jak analiza i określenie dalszych działań czy decyzja dotycząca dalszych kroków, zgodnych z ustalonym schematem postępowania. Mają one na celu powrót do zdefiniowanej bezpiecznej strefy. Dodatkowo, w przypadku przekroczenia triggera lub limitu, określono ramy czasowe na wykonanie wyznaczonych czynności. W przypadkach pogorszenia poziomu pokrycia do poziomu określonego w wewnętrznych regulacjach podejmuje się akcje zaradcze mające zabezpieczyć pozycję wypłacalności, które są ściśle powiązane z procesami funkcjonującymi u akcjonariusza.

E.1. ŚRODKI WŁASNE

Głównym celem zarządzania środkami własnymi jest utrzymanie pozycji wypłacalności Spółki na bezpiecznym poziomie. Spółka stara się osiągnąć ten cel między innymi przez monitoring (wyprzedzające szacowanie przyszłej wartości środków własnych, wychwycenie trendów zmian), jak również na podstawie wyjaśniania przyczyn zmian poprzez wewnętrzne analizy.

Zarządzanie środkami własnymi jest skorelowane z procesami planowania finansowego Spółki, zarówno w horyzoncie krótkoterminowym (do 1 roku), jak i długoterminowym (powyżej 1 roku).

W okresie sprawozdawczym od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku odnotowano wzrost wartości środków własnych o 382 438 tys. zł. Głównymi czynnikami tego wzrostu były rozwój rentownego biznesu oraz działalność inwestycyjna.

Spółka klasyfikuje pozycje środków własnych do jednej z trzech kategorii zgodnie art. 245 i 246 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz szczegółowymi wymogami dotyczącymi cech środków własnych wymienionymi w Akcie Delegowanym w art. 71 dla kategorii 1 oraz w art. 73 dla kategorii 2.

Klasyfikacji pozycji środków własnych do poszczególnych kategorii dokonuje się w zależności od tego, czy należą one do podstawowych środków własnych czy do uzupełniających środków własnych. Pod uwagę brany jest również zakres, w jakim mają one następujące cechy jakościowe:

1) pozycja jest dostępna lub można wezwać do jej opłacenia w celu pełnego pokrycia strat w przypadku kontynuacji działalności oraz w przypadku likwidacji Spółki,
2) w przypadku likwidacji Spółki posiadacz nie będzie uprawniony do odzyskania długu wynikającego z danej pozycji tak długo, jak długo nie zostaną wypełnione wszystkie inne zobowiązania, łącznie ze zobowiązaniami wobec ubezpieczających, ubezpieczonych i uprawnionych z umów ubezpieczenia oraz zobowiązaniami wobec cedentów z tytułu zawartych umów reasekuracji.

Przy ocenie stopnia, w jakim pozycje środków własnych posiadają cechy jakościowe określone powyżej, Spółka bierze również pod uwagę następujące czynniki:

- dopasowanie okresu trwania pozycji do okresu trwania zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji – jeżeli pozycja ma termin wymagalności,
- czy pozycja jest wolna od wymogów lub bodźców do wykupu kwoty nominalnej,
- czy pozycja jest wolna od obowiązkowych ustalonych opłat,
- czy pozycja jest wolna od obciążeń i jak jest powiązana z inną umową.

Pozycje podstawowych środków własnych klasyfikuje się do kategorii 1, jeżeli mają w znacznym stopniu cechy jakościowe, o których mowa w punktach 1) i 2), z uwzględnieniem czynników wymienionych powyżej.

Pozycje podstawowych środków własnych klasyfikuje się do kategorii 2, jeżeli mają w znacznym stopniu cechę jakościową, o której mowa w punkcie 2), z uwzględnieniem czynników wymienionych powyżej. Pozycje uzupełniających środków własnych klasyfikuje się do kategorii 2, jeżeli mają w znacznym stopniu cechy jakościowe, o których mowa w punktach 1) i 2), z uwzględnieniem czynników, wymienionych powyżej. Pozostałe pozycje podstawowych i uzupełniających środków własnych klasyfikuje się do kategorii 3.

Pozycje podstawowych środków własnych występujące w Spółce zostały zaklasyfikowane do kategorii 1 - nieograniczonej oraz do kategorii 2. Spółka nie wykazuje środków własnych w kategorii 1 - ograniczonej oraz w kategorii 3.

Dostępne środki własne kategorii 2 podlegają ograniczeniom opisanym w art. 82 Aktu Delegowanego, dotyczącym dopuszczalności i limitów stosowanych dla poszczególnych kategorii:

1) w zakresie środków własnych dostępnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR), suma dopuszczonych kwot pozycji należących do kategorii 2 i 3 nie przekracza 50 procent kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR),
2) w zakresie środków własnych dostępnych na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego (MCR), dopuszczone kwoty pozycji należących do kategorii 2 nie przekraczają 20 procent minimalnego wymogu kapitałowego (MCR).

Warunek przedstawiony w punkcie 2) wpłynął na obniżenie dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR o kwotę 45 509 tys. zł.

Dostępne i dopuszczone środki własne na pokrycie SCR w poszczególnych kategoriach jakościowych przedstawione są w *Załączniku 6. Środki własne (S.23.01.01)* oraz *Tabeli 17* odpowiednio w wierszach R0500 i R0540.

Dostępne i dopuszczone środki własne na pokrycie MCR w poszczególnych kategoriach jakościowych przedstawione są w *Załączniku 6. Środki własne (S.23.01.01)* oraz *Tabeli 17* odpowiednio w wierszach R0510 i R0550.

W Spółce nie występują środki własne podlegające ustaleniom przejściowym ani nie dokonano odliczeń od środków własnych innych niż pomniejszenie rezerwy uzgodnieniowej o przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia.

W Spółce nie występują uzupełniające środki własne.

Tabela 17. **Podsumowanie struktury, wysokości oraz jakości dostępnych i dopuszczonych środków własnych na 31 grudnia 2017 roku w tys. zł zgodnie z Załącznikiem 6. Środki własne (S.23.01.01)**

Środki własne	Pozycje z Załącznika nr 6	Ogółem	Kategoria 1 - nieograniczona	Kategoria 1 - ograniczona	Kategoria 2	Kategoria 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	196 581	196 581	-	0	-
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	638 381	638 381	-	0	-
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	988 827	988 827	-	-	-
Zobowiązania podporządkowane	R0140	177 906	-	0	177 906	0
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	**R0290**	**2 001 695**	**1 823 789**	**0**	**177 906**	**0**
Uzupełniające środki własne ogółem	**R0400**	**0**	**-**	**-**	**0**	**0**
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie SCR	R0500	2 001 695	1 823 789	0	177 906	0
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	R0510	2 001 695	1 823 789	0	177 906	-
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	R0540	2 001 695	1 823 789	0	177 906	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	R0550	1 956 186	1 823 789	0	132 397	-
SCR	**R0580**	**1 471 076**	**-**	**-**	**-**	**-**
MCR	**R0600**	**661 984**	**-**	**-**	**-**	**-**
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do SCR	**R0620**	**136,07%**	**-**	**-**	**-**	**-**
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do MCR	**R0640**	**295,50%**	**-**	**-**	**-**	**-**

Podstawowe środki własne kategoria 1 – nieograniczona

Podstawowe środki własne kategorii 1 – nieograniczonej stanowią 91 procent dostępnych środków własnych na pokrycie SCR.

W tej kategorii Spółka prezentuje rezerwę uzgodnieniową oraz opłacone akcje zwykłe i powiązaną z nimi nadwyżkę ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej akcji.

Opłacony kapitał zakładowy, powiązana z nimi nadwyżka ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej akcji oraz rezerwa uzgodnieniowa prezentowane są w *Załączniku 6. Środki własne (S.23.01.01)* odpowiednio w wierszu R0010, R0030 oraz R0130.

Opłacony kapitał zakładowy oraz powiązana z nimi nadwyżka ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej akcji stanowią najwyższej jakości środki własne, które można wykorzystać do pokrycia strat i posiadają następujące cechy:

- natychmiastowa dostępność w celu pokrycia strat,
- niższy stopień uprzywilejowania od wszystkich pozostałych roszczeń w przypadku postępowania likwidacyjnego,
- brak określonego terminu wymagalności,
- brak cech powodujących niewypłacalność,
- są wolne od bodźców do ich wykupu,
- elastyczność w odniesieniu do wypłat w rozumieniu art. 71 ust. 3 Aktu Delegowanego,
- są wolne od obciążeń.

Tabela 18. **Zmiany w podstawowych środkach własnych kategorii 1 - nieograniczonej w 2017 roku - kapitał zakładowy i nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej tys. zł**

Kapitał zakładowy i nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Pozycje z Załącznika nr 6	Kategoria 1 - nieograniczona			
		31.12.2016	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2017
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	196 581	0	0	196 581
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	638 381	0	0	638 381
Ogółem zmiany	**-**	**834 962**	**0**	**0**	**834 962**

W 2017 roku nie było zmian w kapitale zakładowym i nadwyżce ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej.

Rezerwa uzgodnieniowa prezentowana jest w *Załączniku 6. Środki własne (S.23.01.01)* oraz *Tabeli 18* w wierszu R0130.

Rezerwa uzgodnieniowa nie podlega ocenie pod względem cech aktywów i zobowiązań uwzględnionych w obliczeniach nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami zgodnie z art. 70 ust 3 Aktu Delegowanego, natomiast tworząca ją nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami Spółki pomniejszana jest o odpowiednie elementy wskazywane w wyżej wymienionym artykule Aktu Delegowanego.

Rezerwa uzgodnieniowa na 31 grudnia 2017 roku przedstawia nadwyżkę aktywów nad zobowiązaniami Spółki pomniejszoną o pozycje podstawowych środków własnych oraz o przewidywane obciążenia z tytułu podatku od instytucji finansowych w kwocie prognozowanej na 12 kolejnych miesięcy od dnia bilansowego.

Na Walnym Zgromadzeniu, które odbyło się 26 lutego 2018 roku, podjęto decyzję w sprawie podziału zysku bilansowego Spółki za 2017 rok, na mocy której w całości przeznaczono go na podwyższenie kapitału zapasowego Spółki. W związku z tym Spółka nie ujmuje przewidywanej dywidendy w pozycjach odliczanych od środków własnych.

Tabela 19. **Zmiany w podstawowych środkach własnych kategorii 1 - nieograniczonej w 2017 roku - rezerwa uzgodnieniowa tys. zł**

Rezerwa uzgodnieniowa	Pozycje z Załącznika nr 6	Kategoria 1 - nieograniczona			
		31.12.2016	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2017
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami pomniejszona o:	R0700	1 472 328	386 935	0	1 859 262
przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	30 619	4 854	0	35 473
pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	834 962	0	0	834 962
Ogółem zmiany	**R0760**	**606 746**	**382 081**	**0**	**988 827**

Zmiana rezerwy uzgodnieniowej w 2017 roku wynika głównie ze wzrostu nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami.

Podstawowe środki własne kategoria 2

Podstawowe środki własne kategorii 2 stanowią 9 procent dostępnych środków własnych na pokrycie SCR.

W tej kategorii na 31 grudnia 2017 roku Spółka ujmuje zobowiązanie podporządkowane w formie pożyczki w złotych wymagalnej w 2025 roku z możliwością jej wcześniejszej spłaty od 2020 roku.

Pożyczka podporządkowana nie spełnia kryteriów klasyfikacji do środków własnych kategorii 1 - ograniczonej i posiada cechy:

- niższy stopień uprzywilejowania niż roszczenia wszystkich ubezpieczających i beneficjentów oraz wierzycieli niepodporządkowanych,
- określony termin wymagalności,
- brak cech powodujących niewypłacalność,
- ograniczone bodźce do wykupu,
- brak elastyczności w odniesieniu do wypłat w rozumieniu art. 71 ust. 3 Aktu Delegowanego.

Tabela 20. **Zmiany w podstawowych środkach własnych kategorii 2 w 2017 roku - pożyczka podporządkowana w tys. zł**

Zobowiązania podporządkowane	Pozycje z Załącznika nr 6	Kategoria 2			
		31.12.2016	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2017
Pożyczka podporządkowana	R0140	177 548	357	0	177 906
Ogółem zmiany	**-**	**177 548**	**357**	**0**	**177 906**

Zmiana zobowiązań podporządkowanych w 2017 roku wynika z wyceny pożyczki podporządkowanej.

Zobowiązania podporządkowane prezentowane są w *Załączniku 6. Środki własne (S.23.01.01)* oraz *Tabeli 20* w wierszu R0140.

Różnice pomiędzy kapitałem własnym Spółki w bilansie sporządzonym według Ustawy o rachunkowości a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami, którą oblicza się w bilansie sporządzonym dla celów Wypłacalności II, wynikają z odmiennych zasad wyceny i ujmowania poszczególnych składników aktywów i zobowiązań.

Tabela 21. **Różnice pomiędzy kapitałem własnym wykazanym w sprawozdaniach finansowych Spółki wg PSR a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną do celów Wypłacalności II na 31 grudnia 2017 roku oraz zmiany w stosunku do 31 grudnia 2016 roku w tys. zł**

Bilans	Pozycje z Załącznika nr 1	Wartość bilansowa wg Wypłacalności II	Wartość bilansowa wg PSR
		C0010	
31.12.2017			
Aktywa	R0500	7 929 012	9 539 059
Zobowiązania	R0900	6 069 749	7 890 912
Różnica Aktywa - Zobowiązania	**R1000**	**1 859 262**	**1 648 147**
31.12.2016			
Aktywa	R0500	6 703 783	8 119 159
Zobowiązania	R0900	5 231 456	6 711 282
Różnica Aktywa - Zobowiązania	**R1000**	**1 472 328**	**1 407 877**
Zmiana w 2017 roku w stosunku do 2016 roku	**-**	**386 935**	**240 270**

Różnice pomiędzy wartością aktywów wycenianych według zasad Wypłacalności II a wartością aktywów wycenianych według Ustawy o rachunkowości zostały przedstawione w *Tabeli 8* w rozdziale *D.1. Aktywa*. Informacje dotyczące wyjaśnienia różnic w odniesieniu do istotnych pozycji aktywów znajdują się w części opisowej rozdziału *D.1. Aktywa*. Informacje dotyczące wyjaśnienia różnic w odniesieniu do kwot należnych z umów reasekuracji znajdują się w części opisowej rozdziału *D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe*.

Różnice pomiędzy wartością zobowiązań wycenianych według zasad Wypłacalności II a wartością zobowiązań wycenianych według Ustawy o rachunkowości zostały przedstawione w *Tabeli 12* w rozdziale *D.3. Pozostałe zobowiązania*. Informacje dotyczące wyjaśnienia różnic w odniesieniu do istotnych pozycji pozostałych zobowiązań znajdują się w części opisowej rozdziału *D.3. Pozostałe zobowiązania*. Informacje dotyczące wyjaśnienia różnic w odniesieniu do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych znajdują się w części opisowej rozdziału *D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe*.

E.2. KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI I MINIMALNY WYMÓG KAPITAŁOWY

Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR) odzwierciedla taką wysokość dopuszczonych środków własnych, która umożliwia Spółce pokrycie strat i gwarantuje, że z prawdopodobieństwem 99,5 procent Spółka będzie w stanie spełnić swoje zobowiązania przez najbliższe 12 miesięcy.

Spółka do kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności do celów sprawozdawczych wykorzystuje formułę standardową.

Kategorią ryzyka generującą największy poziom kapitałowego wymogu wypłacalności jest ryzyko w ubezpieczeniach innych niż na życie. Ryzyko składki i rezerw jest największym ryzykiem w tym module, jest również największym ryzykiem w formule standardowej. Na 31 grudnia 2017 wartość SCR na ryzyko składki i rezerw w ubezpieczeniach innych niż na życie wynosiła 1 407 916 tys. zł. Ze względu na strukturę posiadanej ekspozycji największy poziom kapitałowego wymogu wypłacalności na ryzyko składki i rezerw generują linie przypisane do ubezpieczeń komunikacyjnych.

Drugim co do wielkości modułem ryzyka w formule standardowej jest ryzyko rynkowe. Pomimo istotnej ekspozycji na ryzyko stóp procentowych, największą część ryzyka rynkowego pod względem poziomu SCR stanowi ryzyko akcji – wartość kapitałowego wymogu wypłacalności na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiła 93 593 tys. zł. Poziom ryzyka akcji wynika z wysokości stosowanych szoków (39 procent oraz 49 procent) oraz z konieczności uwzględnienia w tym podmodule zarówno udziałów strategicznych jak i pozostałych pozycji aktywów nie uwzględnianych w innych podmodułach ryzyka rynkowego. Wartość SCR na ryzyko stopy procentowej na 31 grudnia 2017 roku odpowiadała kwocie 87 450 tys. zł.

Wartość kapitałowego wymogu dla ryzyka upadku kontrahenta generowana przez ekspozycje typu 1 oraz ekspozycje typu 2 wynosiła odpowiednio 42 977 tys. zł oraz 67 059 tys. zł.

W module ryzyka w ubezpieczeniach zdrowotnych największą część SCR stanowi ryzyko składki i rezerw (107 227 tys. zł).

W module ubezpieczeń na życie największym ryzykiem jest ryzyko długowieczności – na dzień 31 grudnia 2017 roku jego wartość wynosiła 14 755 tys. zł.

Spółka w kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności stosuje uproszczenie jedynie w module ryzyka upadku kontrahenta podczas wyznaczania wielkości efektu ograniczenia ryzyka dla umów reasekuracji (zgodnie z art. 107 Aktu Delegowanego).

Tabela 22. **Kapitałowy wymóg wypłacalności dla poszczególnych kategorii ryzyka na 31 grudnia 2016 roku oraz 31 grudnia 2017 roku w tys. zł**

Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	Pozycja z Załącznika nr 7	31.12.2016	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2017
		C0110			
Ryzyko rynkowe	R0010	151 109	42 841	-	193 950
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	75 104	28 177	-	103 281
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	R0030	18 426	5 225	-	23 650
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	101 218	35 909	-	137 127
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	1 182 258	261 394	-	1 443 652
Dywersyfikacja	R0060	- 249 423	-	- 78 575	- 327 999
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	**R0100**	**1 278 691**	**294 970**	**-**	**1 573 661**
		C0100			
Ryzyko operacyjne	R0130	117 841	27 490	-	145 331
Zdolności odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat	R0150	- 161 744	-	- 86 172	- 247 915
Kapitałowy wymóg wypłacalności	**R0220**	**1 234 787**	**236 289**	**-**	**1 471 076**

W okresie sprawozdawczym, w wyniku znaczącego przyrostu planowanych składek, szczególnie w zakresie linii komunikacyjnych, Spółka odnotowała istotny wzrost SCR na ryzyko składki i rezerw w ubezpieczeniach innych niż na życie. Wzrost wolumenów składek był również jedną z przyczyn wzrostu kapitałowego wymogu w module ryzyka w ubezpieczeniach zdrowotnych. Dodatkową przyczyną wzrostu SCR był wzrost liczby ubezpieczonych narażonych na ryzyko koncentracji wypadków. Aktualizacja założeń w kalkulacji SCR na ryzyko rezygnacji z umów było przyczyną wzrostu kapitałowego wymogu w tym podmodule. Wzrost SCR na ryzyko rynkowe wynika z ujęcia w kalkulacji ryzyka akcji typu 2 wartości środków trwałych oraz, w mniejszym stopniu, z powiększenia się niedopasowania pomiędzy aktywami i pasywami w EUR. Wzrost należności z tytułu ubezpieczeń, szczególnie w zakresie należności od pośredników wymagalnych powyżej 3 miesięcy, spowodował przyrost SCR na ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta. Zmiana wysokości SCR na ryzyko operacyjne wynika z istotnej dynamiki składki zarobionej. Wzrost składki spowodował zmianę sposobu wyliczania kapitałowego wymogu na ryzyko operacyjne z metody bazującej na wartościach najlepszego oszacowania rezerw na metodę wykorzystującą wolumeny składki. Zmiana kwoty odpowiadającej zdolności odroczonych podatków do pokrywania strat nastąpiła głównie wskutek wzrostu różnic pomiędzy wyceną rezerw sporządzoną do celów Wypłacalność II i wyceną do celów podatkowych.

Wzrost SCR w ubezpieczeniach innych niż na życie był główną przyczyną zmiany wartości kapitałowego wymogu wypłacalności od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku. Wzrost ten częściowo skompensowany został przez zmianę wysokości zdolności podatków odroczonych do pokrywania strat.

Szczegółowe dane w zakresie kapitałowego wypłacalności znajdują się w *Załączniku 7. Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących Formułę Standardową (S.25.01.01)*.

Minimalny wymóg kapitałowy (MCR) odpowiada kwocie środków własnych, poniżej której – przy założeniu kontynuowania działalności przez Spółkę przez kolejnych 12 miesięcy – ubezpieczający i beneficjenci są narażeni na niedopuszczalny poziom ryzyka. MCR jest to minimalny próg bezpieczeństwa, poniżej którego środki finansowe nie mogą spaść. Spółka do kalkulacji MCR wykorzystuje wartości najlepszego oszacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz wartości składki przypisanej netto z ostatnich 12 miesięcy. Wartość wyliczana na podstawie tych wielkości nie może być niższa niż 45 procent wysokości SCR.

Tabela 23. **Minimalny wymóg kapitałowy na 31 grudnia 2016 roku oraz 31 grudnia 2017 roku w tys. zł**

	Pozycja z Załącznika nr 8	31.12.2016	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2017
		C0070			
Minimalny wymóg kapitałowy	**R0400**	**555 654**	**106 330**	**-**	**661 984**

Główną przyczyną wzrostu wartości minimalnego wymogu kapitałowego w okresie sprawozdawczym od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku był wzrost wolumenów składek oraz rezerw.

Szczegółowe dane w zakresie minimalnego wymogu kapitałowego znajdują się w *Załączniku 8. Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż na życie (S.28.01.01).*

Spółka nie stosuje uproszczeń do wyznaczania minimalnego wymogu kapitałowego według formuły standardowej. Nie stosuje też parametrów specyficznych dla SCR.

E.3. RÓŻNICE MIĘDZY FORMUŁĄ STANDARDOWĄ A STOSOWANYM MODELEM WEWNĘTRZNYM

Do obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności dla celów sprawozdawczych Spółka stosuje formułę standardową.

E.4. NIEZGODNOŚĆ Z MINIMALNYM WYMOGIEM KAPITAŁOWYM I NIEZGODNOŚĆ Z KAPITAŁOWYM WYMOGIEM WYPŁACALNOŚCI ORAZ WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI

Zarówno na koniec, jak i w trakcie roku 2017, Spółka spełniła wszystkie ustawowe wymogi w zakresie bezpieczeństwa finansowego i wypłacalności zakładu ubezpieczeń dla celów Wypłacalności II. Ustawa o działalności ubezpieczeniowej nakłada na Spółkę obowiązek posiadania dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR oraz MCR. Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR nazywany jest współczynnikiem wypłacalności (SR).

Tabela 24. **Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR oraz do MCR na 31 grudnia 2017 roku**

Wyszczególnienie	Pozycja z Załącznika nr 6	31.12.2017
		C0010
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR	**R0620**	**136,07%**
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	**R0640**	**295,50%**

E.5. INNE INFORMACJE

Na potrzeby własnej oceny ryzyka i wypłacalności ORSA Spółka przeprowadziła analizę weryfikującą, czy założenia formuły standardowej leżące u podstaw wyliczeń kapitału na ryzyko są adekwatne dla profilu ryzyka Spółki i czy ewentualne odchylenia są istotne.

W oparciu o wyniki tej analizy nie stwierdzono istotnych odchyleń mogących negatywnie wpłynąć na wystarczalność kapitału wyliczonego w formule standardowej. Spełnienie wymogów kapitałowych narzuconych przez formułę standardową zapewnia więc poziom wypłacalności na bezpiecznym poziomie, zgodnie z założeniami standardu Wypłacalność II.

Podpisy Zarządu

Prezes Zarządu
Piotr Maria Śliwicki

Wiceprezes Zarządu
Małgorzata Makulska

Wiceprezes Zarządu
Grzegorz Szatkowski

Członek Zarządu
Adam Roman

Sopot, 4.04.2018 roku

Słownik

Akt Delegowany - Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz. Urz. UE L 12, z 17.1.2015, s. 1, z późn. zm.).

Aktuariusz - osoba wpisana do rejestru aktuariuszy, nadzorująca funkcję aktuarialną w Spółce.

Dyrektywa Wypłacalność II - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 roku w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz. Urz. UE L 335 z 17.12.2009, s. 1, z późn. zm.).

EIOPA - Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych z siedzibą we Frankfurcie nad Menem.

ERGO Hestia - Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA.

Formuła standardowa - zbiór kalkulacji określony przez ustawodawcę służący do wyznaczania kapitałowego wymogu wypłacalności.

Istotne informacje – w ocenie Spółki takie, których pominięcie lub zniekształcenie może wpłynąć na proces decyzyjny lub ocenę użytkowników tego dokumentu, w tym organów nadzoru.

Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR) - wartość, dopuszczonych środków własnych, która umożliwi Spółce pokrycie strat i zagwarantuje, że z prawdopodobieństwem 99,5 procent Spółka będzie w stanie spełnić swoje zobowiązania przez najbliższe 12 miesięcy.

Koszty działalności ubezpieczeniowej na udziale własnym – suma kosztów akwizycji i kosztów administracyjnych pomniejszona o otrzymane prowizje reasekuracyjne. Przyporządkowanie kosztów działalności do kosztów administracyjnych oraz kosztów akwizycji w 2017 roku było zgodne z definicjami kosztów zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości.

Linie komunikacyjne - ubezpieczenia OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych (grupa 10 wg PSR; linia biznesowa Solvency II - Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych) oraz ubezpieczenia casco pojazdów lądowych – w tym szynowych (grupy 3 i 4 wg PSR; linia biznesowa Solvency II - Pozostałe ubezpieczenia pojazdów).

Linie pozakomunikacyjne – ubezpieczenia pozostałe (pozostałe grupy wg PSR oraz pozostałe linie biznesowe Solvency II).

Margines ryzyka - ustalony w kwocie zapewniającej, że wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności odpowiada kwocie, jakiej zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji zażądałyby za przejęcie zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych i wywiązanie się z nich.

Minimalny wymóg kapitałowy (MCR) - odpowiada kwocie dopuszczonych podstawowych środków własnych, poniżej której – przy założeniu kontynuacji prowadzenia działalności przez zakłady ubezpieczeń – ubezpieczający i beneficjenci są narażeni na niedopuszczalny poziom ryzyka.

NATCAT - ang. Natural Catastrophes, katastrofy naturalne, czyli ekstremalne zdarzenia związane z działaniem sił natury, których skutki zagrażają życiu lub zdrowiu dużej liczby osób, mieniu w wielkich rozmiarach albo środowisku na znacznych obszarach.

ORSA - ang. Own Risk and Solvency Assessment, narzędzie systemu zarządzania ryzykiem, które wymaga od zakładu ubezpieczeń właściwej oceny własnego krótkoterminowego i długoterminowego ryzyka oraz kwoty środków własnych niezbędnych do jego pokrycia.

Okres sprawozdawczy – okres rozpoczynający się 1 stycznia 2017 roku i zakończony 31 grudnia 2017 roku.

PSR - Polskie Standardy Rachunkowości opierające się w szczególności na Ustawie o rachunkowości oraz Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe - rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe tworzone dla celów wypłacalności.

Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości - Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji z 12 kwietnia 2016 roku (Dz.U. z 2016 r., poz. 562).

Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2452 - Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2452 z dnia 2 grudnia 2015 roku (Dz. Urz. UE L 347 z 31.12.2015 r., s. 31 z późn. zm.).

Rozporządzenie wykonawcze Komisji (EU) 2017/2190 - Rozporządzenie wykonawcze Komisji (EU) 2017/2190 z dnia 24 listopada 2017 roku (Dz. Urz. UE L 310, z 25.11.2017 r., s. 30 z późn. zm.).

Spółka - Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA.

Stopień jakości kredytowej – ocena przyporządkowująca zewnętrzne oceny wiarygodności kredytowej do odpowiedniej skali stopni jakości kredytowej wyznaczana na potrzeby wyliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.

Testy warunków skrajnych - analizy potencjalnego wpływu skrajnych niekorzystnych zmian czynników ryzyka na sytuację finansową zakładu ubezpieczeń.

Transakcje typu buy-sell back - transakcje polegające na zakupie przez klienta papierów wartościowych (np. obligacji Skarbu Państwa) z jednoczesnym ustaleniem ich odkupu w przyszłości przez bank; datę oraz cenę odkupu ustala się z bankiem już w chwili zakupu papierów, dzięki czemu są to transakcje bezpieczne.

Underwriting - techniczna ocena ryzyka, wycena oraz akceptacja indywidualnych umów ubezpieczenia bądź reasekuracji lub portfeli odpowiednio jednolitych umów.

Ustawa o działalności ubezpieczeniowej - Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r., poz. 1170 z późn. zm).

Ustawa o rachunkowości - Ustawa o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku (tekst jedn. Dz.U. z Dz.U. 2018 poz. 395 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 11 maja 2017 roku, o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym - Ustawa z dnia 11 maja 2017 roku, o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U. z 2017 r., poz. 1089 z późn. zm.).

Wskaźnik szkodowości netto - stosunek odszkodowań i świadczeń na udziale własnym (z uwzględnieniem zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia) do składki zarobionej na udziale własnym.

Wskaźnik zespolony netto - stosunek odszkodowań i świadczeń na udziale własnym (z uwzględnieniem zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia) powiększonych o koszty działalności ubezpieczeniowej na udziale własnym do składki zarobionej na udziale własnym.

Współczynnik wypłacalności - współczynnik wyrażający stosunek dopuszczonych środków własnych do kapitałowego wymogu wypłacalności.

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Wyniki działalności ubezpieczeniowej w podziale na istotne linie biznesowe w tys. zł ... 12
Tabela 2. Wynik z działalności inwestycyjnej wg PSR w tys. zł ... 14
Tabela 3. Informacja na temat zysków i strat ujętych bezpośrednio w kapitale własnym wg PSR w tys. zł ... 15
Tabela 4. Pozostałe przychody i koszty operacyjne wg PSR w tys. zł ... 16
Tabela 5. Wyniki analizy wrażliwości oraz sytuacji skrajnych dla ryzyka aktuarialnego na 31 grudnia 2017 roku. ... 37
Tabela 6. Wyniki analizy wrażliwości oraz sytuacji skrajnych w ryzyku rynkowym na 31 grudnia 2017 roku ... 39
Tabela 7. Wyniki analizy wrażliwości oraz sytuacji skrajnych w ryzyku kredytowym na 31 grudnia 2017 roku ... 40
Tabela 8. Porównanie wartości aktywów wycenionych wg zasad Wypłacalności II do wartości ich wyceny ze sprawozdania finansowego wg PSR na 31 grudnia 2017 roku w tys. zł zgodnie z Załącznikiem 1. Pozycje bilansowe (S.02.01.02) w zakresie aktywów ... 47
Tabela 9. Porównanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wycenionych wg zasad Wypłacalność II do wartości ich wyceny ze sprawozdania finansowego wg PSR na 31 grudnia 2017 roku w tys. zł ... 56
Tabela 10. Porównanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wycenionych wg zasad Wypłacalność II w stanie na 31 grudnia 2017 roku oraz na 31 grudnia 2016 roku w tys. zł ... 57
Tabela 11. Porównanie wartości kwot należnych z umów reasekuracji wycenionych wg zasad Wypłacalności II do wartości udziału reasekuratora w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych ze sprawozdania finansowego wg PSR na 31 grudnia 2017 roku w tys. zł ... 60
Tabela 12. Porównanie wartości kwot należnych z umów reasekuracji wycenionych wg zasad Wypłacalności II w stanie na 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku w tys. zł ... 61
Tabela 13. Porównanie wartości zobowiązań wycenionych wg zasad Wypłacalności II do wartości ich wyceny ze sprawozdania finansowego według PSR na 31 grudnia 2017 roku w tys. zł zgodnie z Załącznikiem 1. Pozycje bilansowe (S.02.01.02) w zakresie zobowiązań ... 63
Tabela 14. Źródła pochodzenia rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenionej wg zasad Wypłacalności II po kompensacie ujemnych i dodatnich różnic przejściowych na 31 grudnia 2017 roku w tys. zł ... 66
Tabela 15. Oczekiwany czas przepływów pieniężnych dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych wycenionych wg zasad Wypłacalności II na 31 grudnia 2017 roku w tys. zł ... 67
Tabela 16. Oczekiwany czas przepływów pieniężnych dla pozostałych zobowiązań (niewykazanych w innych pozycjach) wycenionych wg zasad Wypłacalności II na 31 grudnia 2017 roku w tys. zł ... 68
Tabela 17. Podsumowanie struktury, wysokości oraz jakości dostępnych i dopuszczonych środków własnych na 31 grudnia 2017 roku w tys. zł zgodnie z Załącznikiem 6. Środki własne (S.23.01.01) ... 75
Tabela 18. Zmiany w podstawowych środkach własnych kategorii 1 - nieograniczonej w 2017 roku - kapitał zakładowy i nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej. ... 76
Tabela 19. Zmiany w podstawowych środkach własnych kategorii 1 - nieograniczonej w 2017 roku - rezerwa uzgodnieniowa. ... 76
Tabela 20. Zmiany w podstawowych środkach własnych kategorii 2 w 2017 roku - pożyczka podporządkowana ... 77
Tabela 21. Różnice pomiędzy kapitałem własnym wykazanym w sprawozdaniach finansowych Spółki wg PSR a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną do celów Wypłacalności II na 31 grudnia 2017 roku oraz zmiany w stosunku do 31 grudnia 2016 roku w tys. zł ... 77
Tabela 22. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla poszczególnych kategorii ryzyka na 31 grudnia 2016 roku oraz 31 grudnia 2017 w tys. zł ... 79
Tabela 23. Minimalny wymóg kapitałowy na 31 grudnia 2016 roku oraz 31 grudnia 2017 roku w tys. zł ... 80
Tabela 24. Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR oraz do MCR na 31 grudnia 2017 roku ... 80

Rysunek 1. Struktura akcjonariatu ... 10
Rysunek 2. Struktura lokat ... 15
Rysunek 3. System zarządzania ryzykiem ... 27
Rysunek 4. Cykl zarządzania ryzykiem ... 28
Rysunek 5. Ekspozycja na ryzyko składki i rezerw w podziale na linie biznesowe wg Wypłacalności II na 31 grudnia 2017 roku w tys. zł ... 35
Rysunek 6. Ekspozycja na ryzyko rynkowe na 31 grudnia 2017 roku w tys. zł ... 38
Rysunek 7. Ekspozycja na inwestycyjną część ryzyka kredytowego na 31 grudnia 2017 roku w tys. zł ... 40
Rysunek 8. Ekspozycja na ryzyko upadku kontrahenta na 31 grudnia 2017 roku w tys. zł ... 40
Rysunek 9. Ogólna płynność portfela w 2017 roku ... 41

Załączniki

Załącznik 1. Pozycje bilansowe (S.02.01.02)
Załącznik 2. Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych (S.05.01.02)
Załącznik 3. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych (S.12.01.02)
Załącznik 4. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (S.17.01.02)
Załącznik 5. Odszkodowania i świadczenia z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych (S.19.01.21)
Załącznik 6. Środki własne (S.23.01.01)
Załącznik 7. Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową (S.25.01.21)
Załącznik 8. Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (S.28.01.01)

Załącznik 1

Pozycje bilansowe (S.02.01.02)

Nazwa zakładu **Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA**

Pozycje bilansowe
w tys. zł
S.02.01.02.

31-12-2017

		Wartość bilansowa wg Wypłacalność II
		C0010
Aktywa		
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	0
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	266 525
Lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	6 071 206
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	18 719
Udziały w zakładach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	117 392
Akcje i udziały	R0100	350
Akcje i udziały – notowane	R0110	350
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	0
Obligacje	R0130	5 918 365
Obligacje państwowe	R0140	5 918 365
Obligacje korporacyjne	R0150	0
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	0
Instrumenty pochodne	R0190	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	16 381
Pozostałe lokaty	R0210	0
Aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	204 286
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	265
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	204 021
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń:	R0270	787 786
Innych niż ubezpieczenia na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	681 867
Innych niż ubezpieczenia na życie z wyłączeniem zdrowotnych	R0290	678 023
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	3 844
Na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	105 919
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	0
Na życie z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	105 919
Ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	0
Depozyty u cedentów	R0350	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	315 214
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	198 917
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	62 463
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone	R0400	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	9 102
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	13 513
Aktywa ogółem	R0500	7 929 012

Zobowiązania		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	4 623 385
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	4 530 603
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	4 364 133
Margines ryzyka	R0550	166 470
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	92 782
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	73 777
Margines ryzyka	R0590	19 005
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0600	593 238
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	0
Margines ryzyka	R0640	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0650	593 238
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	550 261
Margines ryzyka	R0680	42 978
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	0
Margines ryzyka	R0720	0
Zobowiązania warunkowe	R0740	0
Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	46 204
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	1 786
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	247 915
Instrumenty pochodne	R0790	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	153 695
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	84 460
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	141 161
Zobowiązania podporządkowane	R0850	177 906
Zobowiązania podporządkowane niewłączone do BOF	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane włączone do BOF	R0870	177 906
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	0
Zobowiązania ogółem	R0900	6 069 749
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	1 859 262

Załącznik 2

Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych (S.05.01.02)

Nazwa zakładu **Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA**
31-12-2017

Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych
w tys. zł
S.05.01.02.

		Linie biznesowe dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa i przyjęta reasekuracja proporcjonalna)												Linie biznesowe dla przejętej reasekuracji nieproporcjonalnej				Ogółem
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Zdrowie	Ofiara (wypadku)	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Nieruchomości	
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0200
Składki przypisane																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	37 003	166 268	0	2 266 051	1 224 381	15 799	892 034	246 763	115 634	968	137 706	30 415					5 133 022
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0120	61 344	61 344	0	300	-77	791	67 783	7 416	0	0	0	90 628					289 527
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0130													0	1 555	0	10 842	12 397
Udział zakładów reasekuracji	R0140	19	20 881	0	418 577	184 548	2 204	155 218	17 988	61 697	24	1 247	29 313	0	375	0	7 206	899 298
Netto	R0200	98 328	206 731	0	1 847 773	1 039 756	14 386	804 600	236 191	53 937	944	136 459	91 730	0	1 180	0	3 635	4 535 648
Składki zarobione																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	57 879	168 877	0	1 930 361	1 014 480	20 203	761 313	236 498	81 723	981	111 356	138 054					4 521 727
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0220	18 737	19 014	0	1 427	673	628	64 735	4 334	0	0	0	33 489					143 037
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0230													0	860	0	23 553	24 414
Udział zakładów reasekuracji	R0240	19	24 451	0	315 692	133 807	5 067	321 697	17 871	37 651	45	3 886	31 789	0	189	0	6 830	898 995
Netto	R0300	76 596	163 440	0	1 616 097	881 346	15 764	504 351	222 962	44 073	936	107 470	139 754	0	671	0	16 723	3 790 182
Odszkodowania i świadczenia																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	12 969	45 123	0	1 185 978	656 971	12 893	259 742	114 960	37 472	269	56 446	13 511					2 396 333
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0320	17	1	0	121	-211	26	43 225	339	0	0	0	10 911					54 429
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0330													0	0	0	19 220	19 220
Udział zakładów reasekuracji	R0340	106	20 382	0	192 480	84 805	1 688	104 057	5 308	20 070	-5	0	20 368	0	0	0	1 285	450 544
Netto	R0400	12 880	24 742	0	993 618	571 956	11 231	198 910	109 991	17 403	274	56 446	4 053	0	0	0	17 934	2 019 438
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0420	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0430													0	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0440	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R0500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koszty poniesione	R0550	66 168	86 253	0	448 089	218 781	6 895	335 617	92 629	6 280	229	47 907	128 914	0	146	0	2 402	1 440 310
Pozostałe koszty	R1200																	134 609
Koszty ogółem	R1300																	1 574 919

		Linie biznesowe dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie						Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie		Ogółem
		Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń na życie	
		C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300
Składki przypisane										
Brutto	R1410	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R1420	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Składki zarobione										
Brutto	R1510	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R1520	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1600	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Odszkodowania i świadczenia										
Brutto	R1610	0	0	0	0	0	95 981	0	0	95 981
Udział zakładów reasekuracji	R1620	0	0	0	0	0	25 901	0	0	25 901
Netto	R1700	0	0	0	0	0	70 080	0	0	70 080
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych										
Brutto	R1710	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R1720	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1800	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koszty poniesione	R1900	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe koszty	R2500									0
Koszty ogółem	R2600									0

Załącznik 3

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (S.12.01.02)

Nazwa zakładu **Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA**
31-12-2017

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie
w tys. zł
S.12.01.02

		Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym			Pozostałe ubezpieczenia na życie			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Przejęta reasekuracja	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	Ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa)			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (przyjęta reasekuracja)	Ogółem (Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie)
				Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami		Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami					Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami			
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0	0			0			0	0	0	0			0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – ogółem	R0020	0	0			0			0	0	0	0			0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka																	
Najlepsze oszacowanie																	
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030	0		0	0		0	0	550 261	0	550 261		0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – ogółem	R0080	0		0	0		0	0	105 919	0	105 919		0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – ogółem	R0090	0		0	0		0	0	444 342	0	444 342		0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0100	0	0			0			42 978	0	42 978	0			0	0	0
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych																	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	0	0			0			0	0	0	0			0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0120	0		0	0		0	0	0	0	0		0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0130	0	0			0			0	0	0	0			0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0200	0	0			0			593 238	0	593 238	0			0	0	0

Załącznik 4

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (S.17.01.02)

Nazwa zakładu **Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA**

31-12-2017

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
w tys. zł
S.17.01.02

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa i przyjęta reasekuracja proporcjonalna												Przejęta reasekuracja nieproporcjonalna				Ogółem zobowiązania z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	C0180
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – ogółem	R0050	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka																		
Najlepsze oszacowanie																		
Rezerwy składek																		
Brutto	R0060	18 199	30 497	0	669 519	457 032	2 864	355 816	27 190	61 386	69	42 048	32 127	0	-74	0	-5 780	1 690 893
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – ogółem	R0140	-20	-1 116	0	55 393	32 071	-353	64 116	-893	16 298	16	-226	-2 402	0	-19	0	6 122	168 985
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy składek netto	R0150	18 219	31 614	0	614 126	424 962	3 217	291 700	28 082	45 088	53	42 274	34 529	0	-55	0	-11 901	1 521 908
Rezerwy na odszkodowania i świadczenia																		
Brutto	R0160	7 008	18 073	0	1 750 870	198 546	14 084	293 275	326 779	41 572	315	8 776	68 388	0	0	0	19 332	2 747 017
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – ogółem	R0240	0	4 980	0	244 760	24 742	2 673	137 711	27 367	22 265	1	0	47 107	0	0	0	1 276	512 882
Najlepsze oszacowanie netto dla rezerwy na odszkodowania i świadczenia	R0250	7 008	13 093	0	1 506 110	173 804	11 411	155 564	299 413	19 307	314	8 776	21 281	0	0	0	18 056	2 234 135
Najlepsze oszacowanie brutto ogółem	R0260	25 207	48 570	0	2 420 389	655 578	16 948	649 091	353 969	102 958	384	50 823	100 515	0	-74	0	13 552	4 437 910
Najlepsze oszacowanie netto	R0270	25 227	44 706	0	2 120 236	598 765	14 627	447 264	327 495	64 395	367	51 050	55 810	0	-55	0	6 155	3 756 043
Margines ryzyka	R0280	7 269	11 736	0	77 043	25 930	1 835	30 440	12 056	3 995	18	2 788	10 804	0	32	0	1 531	185 475
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych																		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0290	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0310	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem																		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0320	32 475	60 306	0	2 497 431	681 508	18 783	679 531	366 025	106 953	401	53 611	111 318	0	-42	0	15 083	4 623 385
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – ogółem	R0330	-20	3 864	0	300 153	56 813	2 320	201 827	26 474	38 563	17	-226	44 705	0	-19	0	7 397	681 867
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – ogółem	R0340	32 496	56 442	0	2 197 279	624 695	16 463	477 704	339 551	68 389	385	53 837	66 614	0	-24	0	7 686	3 941 518

Załącznik 5

Odszkodowania i świadczenia z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych (S.19.01.21)

Nazwa zakładu **Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA**

31-12-2017

Odszkodowania i świadczenia z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych
w tys. zł
Ogółem zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej innej niż ubezpieczenia na życie
S.19.01.21

Rok szkody / rok zawarcia umowy	**Z0010**	1 - Rok szkody

Wypłacone odszkodowania i świadczenia brutto (na zasadzie niekumulatywnej)
(wartość bezwzględna)

Rok		Rok zmiany										
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +
		C0010	**C0020**	**C0030**	**C0040**	**C0050**	**C0060**	**C0070**	**C0080**	**C0090**	**C0100**	**C0110**
Wcześniejsze lata	**R0100**											19 372
N-9	**R0160**	579 930	328 775	34 104	18 921	15 983	22 428	13 442	7 687	7 425	4 596	
N-8	**R0170**	880 052	367 927	49 625	36 459	34 594	22 371	16 994	9 687	7 323		
N-7	**R0180**	1 086 222	459 079	82 640	66 448	41 509	15 104	20 384	10 164			
N-6	**R0190**	891 573	345 359	95 831	56 901	26 649	25 893	15 399				
N-5	**R0200**	937 503	404 693	96 507	49 411	39 321	21 530					
N-4	**R0210**	1 007 835	408 220	85 767	49 181	36 129						
N-3	**R0220**	1 005 512	419 134	77 789	42 844							
N-2	**R0230**	1 269 432	611 850	152 498								
N-1	**R0240**	1 306 716	498 648									
N	**R0250**	1 411 456										

		W bieżącym roku	Suma lat (skumulowana)
		C0170	**C0180**
	R0100	19 372	19 372
	R0160	4 596	1 033 292
	R0170	7 323	1 425 033
	R0180	10 164	1 781 550
	R0190	15 399	1 457 605
	R0200	21 530	1 548 965
	R0210	36 129	1 587 132
	R0220	42 844	1 545 279
	R0230	152 498	2 033 779
	R0240	498 648	1 805 364
	R0250	1 411 456	1 411 456
Ogółem	**R0260**	2 219 959	15 648 826

Niezdyskontowane najlepsze oszacowanie dla rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto
(wartość bezwzględna)

Rok		Rok zmiany										
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +
		C0200	**C0210**	**C0220**	**C0230**	**C0240**	**C0250**	**C0260**	**C0270**	**C0280**	**C0290**	**C0300**
Wcześniejsze lata	**R0100**											82 691
N-9	**R0160**	0	0	0	0	0	0	0	0	38 332	44 248	
N-8	**R0170**	0	0	0	0	0	0	0	64 389	79 021		
N-7	**R0180**	0	0	0	0	0	0	73 942	82 677			
N-6	**R0190**	0	0	0	0	0	102 669	114 575				
N-5	**R0200**	0	0	0	0	238 050	144 211					
N-4	**R0210**	0	0	0	291 433	171 139						
N-3	**R0220**	0	0	385 469	255 743							
N-2	**R0230**	0	615 203	385 764								
N-1	**R0240**	1 147 505	544 621									
N	**R0250**	1 294 700										

		Koniec roku (dane zdyskontowane)
		C0360
	R0100	76 660
	R0160	37 494
	R0170	66 358
	R0180	67 256
	R0190	95 254
	R0200	120 216
	R0210	144 510
	R0220	212 479
	R0230	321 588
	R0240	457 390
	R0250	1 147 813
Ogółem	**R0260**	2 747 017

Załącznik 6

Środki własne (S.23.01.01)

Nazwa zakładu **Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA**

Środki własne
w tys. zł
S.23.01.01. **31-12-2017**

		Ogółem	Tier 1 / Kategoria 1 – nieograniczone	Tier 1 / Kategoria 1 – ograniczone	Tier 2 / Kategoria 2	Tier 3 / Kategoria 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35						
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	196 581	196 581		0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	638 381	638 381		0	
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	0	0		0	
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	0		0	0	0
Fundusze nadwyżkowe	R0070	0	0			
Akcje uprzywilejowane	R0090	0		0	0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	0		0	0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	988 827	988 827			
Zobowiązania podporządkowane	R0140	177 906		0	177 906	0
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	0				0
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	0	0	0	0	0
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II						
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	R0220	0				
Odliczenia						
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	0	0	0	0	0
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	R0290	2 001 695	1 823 789	0	177 906	0
Uzupełniające środki własne						
Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300	0			0	
Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310	0			0	
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320	0			0	0
Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	0			0	0
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	0			0	
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	0			0	0
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	0			0	
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	0			0	0
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	0			0	0
Uzupełniające środki własne ogółem	R0400	0			0	0
Dostępne i dopuszczone środki własne						
Kwota dostępnych środków własnych ogółem na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	R0500	2 001 695	1 823 789	0	177 906	0
Kwota dostępnych środków własnych ogółem na pokrycie MCR	R0510	2 001 695	1 823 789	0	177 906	
Kwota dopuszczonych środków własnych ogółem na pokrycie SCR	R0540	2 001 695	1 823 789	0	177 906	0
Kwota dopuszczonych środków własnych ogółem na pokrycie MCR	R0550	1 956 186	1 823 789	0	132 397	
SCR	R0580	1 471 076				
MCR	R0600	661 984				
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	136,07%				
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	295,50%				

		C0060
Rezerwa uzgodnieniowa		
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	1 859 262
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	0
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	35 473
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	834 962
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0760	988 827
Oczekiwane zyski		
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	0
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	136 533
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Ogółem	R0790	136 533

Załącznik 7

Kapitałowy wymóg wypłacalności - dla podmiotów stosujących formułę standardową (S.25.01.21)

Nazwa zakładu **Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA**

31-12-2017

Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową
w tys. zł

		Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	Parametry specyficzne dla zakładu	Uproszczenia
		C0110	C0090	C0120
Ryzyko rynkowe	R0010	193 950		
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	103 281		
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie	R0030	23 650	Brak	
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	137 127	Brak	
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	1 443 652	Brak	
Dywersyfikacja	R0060	-327 999		
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	0		
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	1 573 661		

		Wartość
		C0100
Ryzyko operacyjne	R0130	145 331
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140	0
Zdolności odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat	R0150	-247 915
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200	1 471 076
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220	1 471 076
Inne informacje na temat SCR		
Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji	R0400	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	0
Łączna wartość hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	0
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	0

Załącznik 8

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (S.28.01.01)

Nazwa zakładu **Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA**

31-12-2017

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

w tys. zł
S.28.01.01

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

		C0010
MCRNL Wynik	R0010	751 099

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Składki przypisane w okresie ostatnich 12 miesięcy netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej)
		C0020	C0030
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	R0020	25 227	115 607
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	R0030	44 706	218 427
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	R0040	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	R0050	2 120 236	1 930 012
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	R0060	598 765	1 048 864
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna	R0070	14 627	14 515
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna tych ubezpieczeń	R0080	447 264	733 814
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	R0090	327 495	227 459
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń i reasekuracja proporcjonalna	R0100	64 395	58 638
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	R0110	367	960
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	R0120	51 050	129 385
Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna	R0130	55 810	167 587
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0140	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0150	0	655
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0160	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0170	6 155	0

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie

		C0040
MCRL Wynik	R0200	9 331

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Całkowita suma na ryzyku netto (z odliczeniem umów reasekuracji i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))
		C0050	C0060
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210	0	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220	0	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	0	
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	444 342	
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250		0

Ogólne obliczenie MCR

		C0070
Liniowy MCR	R0300	760 430
SCR	R0310	1 471 076
Górny próg MCR	R0320	661 984
Dolny próg MCR	R0330	367 769
Łączny MCR	R0340	661 984
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350	15 724
Minimalny wymóg kapitałowy	R0400	661 984

ERGO HESTIA®